

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 25. JUNIJA 1981

ŠTEVILKA: 24 • LETO: XXX

Naš kovinar, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik Železarja začel izhajati 26. januarja 1937. Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tiho odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Joža Väril — Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 483, administracija 484 in 726. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72.

DELAJSKI SVET SOZD SŽ O SREDNJEROČNEM PLANU

V sredo, 1. julija, predsednik Rado Korent sklicuje po vrstnem redu v Verigi Lesce osmo sejo delavskega sveta sestavljene organizacije združenega dela Slovenske železarne. Delegatom predlaga v razpravo zelo obsežen dnevni red, h kateremu je priložena obsežna razlaga, iz katere povzemamo nekaj najpomembnejših misli.

Delegatom je predložen v obravnavo in sprejem predlog:

— Srednjeročnega plana SOZD Slovenske železarne za obdobje 1981 do 1985, ki je zasnovan in usklajen s samoupravnim sporazumom o temeljih plana SOZD Slovenske železarne, s samoupravnimi sporazumi o temeljih planov delovnih organizacij in temeljih planov temeljnih organizacij združenega dela. Kot je znano planskih ciljev — povečanje količine izdelanega surovega jekla iz 800.000 na milijon ton in končnih izdelkov iz 740.000 na 940.000 ton v letu 1980 — v minulem petletnem obdobju nismo dosegli zaradi zastojanja in neizvršenih nalog in v zadnjem času pomanjkanja polizdelkov. Zadovoljivejši so rezultati izvoza pa tudi dohodkovna uspešnost je bila zadovoljiva, medtem ko načrt nalog ni bil realiziran niti dve tretjini. To kaže, da v minulem srednjeročnem obdobju ni bilo niti večjih količinskih niti kvalitativnih

premikov, kar kaže le na kratkoročno uspešnost, ne nudi pa ugodnega začetka za plansko obdobje od 1981 do 1985.

Plan za obdobje od 1981 do 1985 predvideva, da se bo količina izdelanega surovega jekla dvignila iz

781.000 ton doseženih v letu 1980 na 981.000 ton predvidenih v letu 1985. Količina končnih izdelkov pa se povečuje iz 782.000 ton doseženih v letu 1980 na 928.000 ton v letu 1985.

Skupna predračunska vrednost nalog v letih 1981–85 je predvidena v višini 20,3 milijona dinarjev, od tega za osnovna sredstva 17,5 milij. din, v obratna sredstva 1,4 milij. din in za energetske prispevek 1,5

(Nadaljevanje na 3. strani)

PROIZVODNI STROŠKI V MAJU NIŽJI OD PLANIRANIH

Dejanski proizvodni stroški so bili v maju za 82 milijonov dinarjev nižji od načrtovanih, v vseh petih mesecih pa je znižanje znašalo 347,6 milijonov dinarjev.

V temeljni organizaciji Plavž so imeli za 8,7 milijonov dinarjev nižje stroške kot so planirali. Dobre rezultate so dosegli na aglomeraciji, kjer so znižali stroške vložka in predelave (skupno za 12 mio din), porabili so manj rude, manj koksa, proizvodnja je bila večja od planirane za

33%. Tudi na plavžu so dosegli dobre proizvodne rezultate, izdelali so 7% več mrzlega surovega železa, kar je znižalo stroške predelave. Večja od načrtovane pa je bila poraba predelane rude, aglomerata in koksa.

Temeljna organizacija Jeklarna je ta mesec zaključila z 9,5 milijoni dinarjev večjimi stroški od planiranih. V SM jeklarni je zvišanje znašalo 4,8 milijonov dinarjev, od tega 3,4 milijona dinarjev na vložku 4,2 milijona dinarjev pri predelavi, kvalitetnejši asortiment proizvodnje (tveč plemenitih legiranih jekel) pa je izboljšal rezultat za 2,8 milijona dinarjev. Do prekoračitve pri vložku je prišlo zaradi preveljenih stroškov iz valjarn za drugo kvaliteto proizvodnje in zaradi slabšega izplesa. Pri predelavi pa so bili visoki stroški energije (večja poraba mazuta za 15,8 kg/t), prihranke pa so dosegli z manjšo porabo ponvične opeke in specialnega orodja.

(Nadaljevanje na 7. strani)

PRIPRAVE ZA IZGRADNJO ELEKTROJEKLARNE 2

Že po ustaljenem sistemu poslovni odbor Železarne delegatom delavskega sveta Železarne na drugo sejo predlaga redno informacijo o poteku priprav za izgradnjo elektrojeklarne 2, ki jo v celoti objavljamo tudi v našem glasilu.

V času od zadnjega poročanja v maju 1981 se nadaljujejo aktivnosti predvsem na področju zagotavljanja

finančnih sredstev za realizacijo naloge, v zvezi s sklepanjem dogovorov z Elektroindustrijskim Slovenije o zagotovitvi električne energije, nadaljujejo se tudi razgovori s predvidenim dobaviteljem opreme in združenimi podjetji

(Nadaljevanje na 2. strani)

DANES PROBLEMSKA KONFERENCA ZVEZE KOMUNISTOV O DOHODKOVNIH ODNOSIH

Na problemski konferenci zveze komunistov Železarne 12. januarja letos so obravnavali in ocenjevali stanje ter opredeljevali naloge na področju dohodkovnih odnosov, oziroma ustvarjanja in delitve dohodka, vrednotenja nalog in delitve sredstev za osebne dohodke. Predsedstvo konference je oblikovalo konkretne sklepe, katerih uresničevanje bodo obravnavali na današnji problemski konferenci. Delovna grupa je pripravila ustrezno poročilo, poslovni odbor Železarne pa v obravnavo predlaga tudi poročilo o uresničevanju sprejetih poslovnih usmeritev za leto 1981, v obdobju januar–maj.

V okviru celovite naloge, ki se nanaša na nadaljnji razvoj družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih, oziroma

delovni organizaciji Železarne, se je posebna delovna grupa, ki je bila imenovana po problemski konferenci lotila naloge dopolnjevanja in

(Nadaljevanje na 2. strani)

OB IZGRADNJI ELEKTROJEKLARNE 2 SKRBETI TUDI ZA MANJŠE PROJEKTE

V zadnjem času sicer izgleda, da manj govorimo, pa tudi bolj poredko informiramo delavce Železarne o pripravah na gradnjo elektrojeklarne 2, čeprav priprave tečejo in je gradnja tega objekta dejstvo. Brez nove elektrojeklarne 2 si bodočnosti železarstva na Jesenicah ne moremo zamišljati.

— Pomembnost gradnje elektrojeklarne 2 je bila doslej v Železarju že nekajkrat podrobno in vsestransko obrazložena. V kratkem bom osvežil le nekatere najbolj pomembne argumente za gradnjo, in sicer:

— nujna zamenjava stare že dotrajane in delovno neprimerne martinare,

— posodabljanje proizvodnega procesa in gradnja naprav v tehnološkem zaporedju, ki omogoča stalno spremljanje in uresničevanje tehničnega napredka na področju jeklarstva,

— ustvarjanje osnovnih pogojev za uresničitev izdelave kvalitetnega programa, ki je v Železarju že v teku in se načrtuje nadaljnje povečanje v naslednjem obdobju,

— zasnovana je najbolj primerna rešitev ekologije zaradi modernih odpravevalnih, protizvočnih in drugih naprav in dosežena bo prerazdelitev objektov na širšem območju, kar bo prispevalo, da se velikemu delu občanov na najbolj ozkem področju Jesenic znatno zmanjšajo razne emisije,

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dobro veste, tovariši, da nikoli ne bi dosegli tega, kar imamo, da nikoli ne bi dobili vojne niti po vojni vsega tega zgradili, ko ne bi bili tako trdni, kakor smo bili in kakor moramo biti tudi danes. Kakor takrat mora biti tudi zdaj moralno-politično stanje pri nas zrelo, zakaj še vedno nismo mimo vseh Scil in Karibd. Na naš socialistični svetilnik še udarjajo razni valovi in zato moramo biti budni, politično budni, idejno budni, da bomo še močnejši. Vendar se mi zdi, da mislijo nekateri naši komunisti posebno še nekaj mladih ljudi, da je že za nami obdobje, ko so morali komunisti neprenehoma delati in se učiti. Ne, ta čas še ni za nami. Komunisti se morajo vseskozi učiti: učiti se morajo ob vsakdanji praksi in to prakso usklajati z naukom marksizma-leninizma, toda pri tem ne smejo ravnati šablonsko. Socializma ne moremo dograditi brez tega nauka, naša pot temelji na njem, oplaja ga pa praksa. Zato se morajo komunisti učiti, spoznavati napake, ki jih delajo, in jih proučevati, da bodo ugotovili, od kod prihajajo, da bodo ugotovili vzroke raznih pomanjkljivosti in napak. Če hočejo komunisti biti nosilci vseh teh naporov, ki jih danes doprinašamo za dograditev dežele, morajo veliko znati. V tem pogledu moramo kar se da delati. Tovariši Tito februarja 1956

Sodelavci kleparji (Foto S. Kokalj)

NAŠ »ZA« ZA SAMOPRISPEVEK BO POMAGAL ZAGOTOVITI ENAKOPRAVNE POGOJE ZA IZOBRAŽEVANJE IN VZGOJO MLADIH V OBČINI

V naši ustavi smo zapisali: »Vzgoja in izobraževanje, znanost in kultura so bistveni dejavniki razvoja socialistične družbe, večje produktivnosti dela, razvoja ustvarjalnih sil ljudi in vsestranskega razvoja osebnosti, humaniziranja socialističnih samoupravnih odnosov in splošnega napredka družbe; zato socialistična skupnost zagotavlja svobodo ustvarjanja in ustvarja možnosti za razvoj in napredek vzgoje in izobraževanja ter znanstvenega, kulturnega in umetniškega ustvarjanja, da bi se kar najuspešneje razvijale ustvarjalne sposobnosti delovnih ljudi, socialistični družbeni odnosi in svobodna humana osebnost.«

Znanstveno spoznanje vloge in nalog vzgoje in izobraževanja v naši socialistični samoupravni družbi tudi pogojuje, da prioriteto pozornost namenimo nadaljnji kvalitetni rasti vzgoje in izobraževanja in ustvarjanju pogojev za hitrejši razvoj materialne podlage vzgoje in izobraževanja. Zato so tudi vsa naša prizadevanja usmerjena v to, da se vzgoja in izobraževanje samoupravno združita v enoten sistem združenega dela, da z doslednim uresničevanjem načel svobodne menjave dela ustvarimo pogoje in zagotovimo odločilen vpliv združenega dela na takšen razvoj vzgoje in izobraževanja.

Takšen razvoj vzgoje in izobraževanja je tudi neposreden interes delavskega razreda in vseh delovnih ljudi in občanov. To je v neposrednem interesu vseh, ki pridobivajo osebni dohodek iz tekočega in minulega dela in vseh, ki jim je zagotovljena pravica iz pokojninsko invalidskega zavarovanja na osnovi minulega dela in solidarnosti. Kajti pri tem moramo izhajati iz spoznanja, da bo le stalen napredek vzgoje in izobraževanja zagotavljal hitrejši razvoj tehnologije, znanosti in produktivnosti dela in s tem konstantno rast vrednosti tekočega in minulega dela in sredstev za celotno družbeno reprodukcijo.

Tak razvoj pa, kakor smo že poudarili, zahteva načrtno in vztrajno izboljševanje materialnih pogojev vzgoje in izobraževanja in zagotavljanje enakih pogojev za izobraževanje in vzgojo mladih. To so temeljni pogoji za uspešno uresničevanje vloge in nalog vzgoje in izobraževanja v socialistični samoupravni družbi kot odločilnih dejavnikov razvoja proizvodnih sil in samoupravnih socialističnih odnosov ter oblikovanja vsestranskega razvitega, ustvarjalnega in svobodnega človeka.

Objektivno moramo priznati, da smo v tem pogledu v naši jese-niški občini doslej naredili že veliko, saj smo samo v zadnjih desetih letih namenili za novogradnjo in večje preureditve 231.454.390 dinarjev, poleg tekočega vzdrževanja in drugih manjših del ter součelež pri gradnjah. Pred tem smo zgradili železarski izobraževalni center, osnovno šolo v Žirovnici in na Jesenicah, adaptirali staro osnovno šolo na Koroški Beli in stavbo za osnovno šolo s prilagojenim programom ter različne izboljšave v posameznih šolah. K tej hitri rasti šolskega prostora so s prvim občinskim samopri-spevkom izredno pomembno prispevali tudi naši delovni ljudje in občani. Pri tem seveda ne omenjamo pomembnih nalog v vzgojno varstvenih prostorih v občini, ki so zelo izboljšale tovrstne kapacitete in omogočile organizirano družbeno varstvo in vzgojo večjemu številu naših najmlajših občanov.

Vse to dokazuje in izpričuje izredno zrelost združenega dela, naših delavcev, delovnih ljudi in občanov, ki so kljub različnim ekonomskim pretresom in težavam zavestno vlagali del ustvarjenega dohodka za izboljševanje materialnih pogojev vzgoje in izobraževanja v občini. Kljub razveseljivemu napredku pa imamo ta čas v občini še vedno nekaj nerešenih vprašanj, ki postajajo nekatere učence v neenakopraven položaj. Predvsem gre pri tem za eno najstarejših osnovnih šol v občini na Koroški Beli, kjer imajo učenci še vedno delno dvoimenski pouk, zaradi naraščanja prebivalstva pa jim grozi v celoti, razen tega pa imajo najbolj revne delovne pogoje. Druga osnovna šola je v Mojstrani, ki je bila sicer zgrajena leta 1964, vendar pa se srečujejo z izredno prostorsko stisko, ki bo z dograditvijo devetih stanovanjskih blokov in številnih zasebnih hiš prerasla v problem. Vse to postavlja učence obeh šol v neenakopraven položaj z drugimi učenci v občini, ki smo jim ustvarili izredno ugodne pogoje vzgoje in izobraževanja in prehod na celodnevno šolanje.

Da tudi tem učencem v občini omogočimo enakopravne pogoje vzgoje in izobraževanja, je v tem času najbolj realna možnost, da s solidarnim združevanjem sredstev naših delovnih ljudi in občanov v okviru drugega občinskega samopriprispevka rešimo tudi ti dve osnovni šoli. Tako kot so naši delovni ljudje že doslej večkrat izrazili svojo zrelost in solidarnost, bodo tudi tokrat s pogledom v prihodnost rekli svoj »ZA«.

V PETEK, 26. JUNIJA, DRUGA SEJA DS ŽELEZARNE

Predsednik delavskega sveta Železarne Anton MIKLIČ je za 2. sejo delavskega sveta Železarne, ki bo v petek, 26. junija predlagal naslednji dnevni red:

Pregled izvrševanja sklepov prejšnje seje, analizo izvajanja srednjeročnega plana Železarne za obdobje 1976–1980 in srednjeročni plan Železarne za obdobje 1981–1985 — ter vključevanje v srednjeročni plan SOZD Slovenske železarne in občine Jesenice. Na seji bodo delegati seznanjeni s samoupravnim sporazumom o osnovnih in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe, več časa pa bodo namenili izpolnjevanju usmeritev za delo v preostalih treh tromesečjih. Na znanje bodo vzeli ugotovitvena sklepa o pristopu k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana elektro gospodarstva za obdobje 1981–1985 in o pristopu k samoupravnemu sporazumu o povezovanju v skupnost za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje uporabnikov računalnikov Jugoslavije. Razpravljali bodo o predlogu pristopa k samoupravnemu sporazumu TOZD in uspešno gospodarjenje. Na seji bodo potrdili še predloge imenovanj ter podelili priznanja delegatom delavskega sveta Železarne v preteklih dveh mandatnih dobach.

DM

OB IZGRADNJI ELEKTROJEKLARNE 2 SKRBETI TUDI ZA MANJŠE PROJEKTE

(Nadaljevanje s 1. strani)

in ne nazadnje, ustvarjeni bodo takšni pogoji dela, da nam ne bo potrebno trepetati, ali bomo dobili delavce za delo v jeklarni ali ne.

Skratka, na področju izdelave surovega jekla bodo ustvarjeni takšni tehnični, tehnološki, ekološki in ekonomski pogoji dela, da bo zagotovljen nadaljnji razvoj železarnstva na Jesenicah. Če smo dovolj kritični, potem moramo ugotoviti, da je škoda časa za toliko nenačelnih, jalovih in nepotrebnih razprav, ki so delno zavrele uresničitev tega projekta in to v obdobju, ko so splošne ekonomske razmere v SFRJ take, da že same po sebi terjajo upoštevne investicijske dejavnosti.

Ko se bo z gradnjo elektrojeklarne 2 pričelo, v kar sploh ne dvomim, bodo nekaj let vse umske in delovne sposobnosti ter pretežen del finančnih sredstev usmerjeni v ta objekt. To je po svoje povsem razumljivo, lahko pa je za nadaljnji strukturni razvoj Železarn zelo nevarno, kajti tudi v tem obdobju moramo napredovati in razvijati proizvodnjo v predelavi jekla in izdelkov iz jekla, bogatiti moramo svoj obseg izdelkov in s tem slediti potrebam širšega tržnišča v SFRJ.

Se nadalje računamo na to, da Železarna s svojim izborom kvalitetnih izdelkov (patentirane in ostale vrste plemenite vlečene žice, vse vrste dodatnih materialov, vlečna in brušena jekla, dinamo in nerjavna pločevina in trakovi, izdelki za posebne namene itd.) pokriva potrebe celotnega jugoslovanskega tržišča. Zaradi tega ne moremo in ne smemo pozabiti na snovanje razvoja in uresničevanje naložb v manjše projekte v vseh temeljnih organizacijah, ki se nadalje ostajajo okostni- ca razvoja predelave v Železarni. Če smo iskreni, potem moramo priznati, da smo v zadnjih letih, ko so potekale razprave o elektrojeklarni 2 in smo že začeli zbirati sredstva za pričetek gradnje, dejansko zanemarili dejavnost na področju manjših projektov in ne znanjamo niti približno takšnih rezultatov kot v obdobju okoli 1975. leta.

Seveda se ponuja vprašanje, kako bomo ob vseh obremenitvah to zmogli in kako naj se pri tem vedemo? Vsekakor bo potrebna velika mera iznajdljivosti, opreti se bo treba na lastne sile, pri tem pa le izdvojiti del finančnih sredstev v te namene. Toda tudi drugače je možno ukrepati, in sicer v odlo- vanju z dosedanjimi kupci in porab- niki naših izdelkov, ki so in bodo zainteresirani sodelovati v določene projekte, s katerimi bi rešili vpraša- nje oskrbovanja z novimi izdelki ali nadomestili uvoz iz tujine. Pri tem prihajajo v poštev tudi razne oblike industrijskega sodelovanja, kjer se zaradi boljšega izkoriščanja osnov- nega materiala in drugih prednosti, lahko lotimo izdelovanja posamez- nih sestavnih delov za končne iz- delke visoke stopnje predelave. To- rej nekako nadaljevanje dejavnosti, kot so diski za poljedelske stroje in ron- dele. Nesporno je veliko zamuje- nega, ker smo od 1976. leta dalje pri tej proizvodnji ostali v začetni fazi

brez posodabljanja naprav, širjenja asortimenta in večanja proizvodnje. Zdi se mi, da bo pri snovanju takih projektov potrebno določiti neka osnovna pravila igre, odgovornost za razvoj pa prenesti na temeljne orga- nizacije, ki naj v sodelovanju z ustreznimi službami v Železarni in v skladu s sprejetimi pravili skušajo uresničiti posamezne predloge.

Pri tem naj bi se v večji meri angažirala prodajna služba s svojimi oddelki, zlasti fistimi, ki po svojem naslovu in opredeljeni funkciji že tako morajo skrbeti za takšne vrste dejavnosti. Možnosti so celo na pod- ročjih in v primerih, kjer niti ne potrebujemo sredstev in novih ob- jektov, potrebno je le v določeni meri preusmeriti prodajno politiko za ustvarjanje novih poslovnih usmeritev, ki nam bodisi omogočajo nabavo surovin ali polproizvodov ali pa skupno ustvarjanje in delitev do- hodka z drugimi delovnimi orga- nizacijami. Nekaj takih primerov so- delovanja že imamo, in sicer z ELEKTROD Zagreb pri izvozu varilnih elektrod v SSSR in v uvozu starega železa, nadalje s TEHNO- ISTOK Negotin za izvoz VAC žice v SSSR in uvoz tople valjanih trakov za predelavo v TOZD Hladna valjarna Bela. Poznana in ekonom- sko upravičena je povezava z MON-

TANO Žalec pri skupni izdelavi in montaži cestnih ograj.

Pri vsem tem smo v obdobju, ko je vprašanje združevanja dela in sred- stev naša osnovna družbenopolitič- na usmeritev. Zato kaže v nasled- njem obdobju, to je v času gradnje elektrojeklarne 2, še posebej pospe- šiti dejavnost na področju združev- anja dela in sredstev na malih, vendar donosnih projektih in na so- delovanju z drugimi delovnimi orga- nizacijami v omenjenih oblikah ali tudi novih. Kot rečeno: za tako razvejane oblike sodelovanja in skrbi za razvoj in uresničevanje manjših projektov bi morali prenesti osnovno iniciativo in odgovornost na temeljne organizacije. Že sedanje izkušnje in praksa kaže, da v neka- terih temeljnih organizacijah (Elek- trode, Jeklovlek, Profilarna) zaradi pomanjkanja manjših naprav ali strojev včasih ni možno uresničiti večjih premikov bodisi v količini, kvaliteti in seveda v dohodku.

V nadaljevanju tega sestavka bom poskušal obdelati možna področja tako imenovanih malih razvojnih dejavnosti v posameznih temeljnih organizacijah. Pri tem seveda priča- kujem sodelovanje in ustrezne stro- kovne predloge vseh zainteresiranih.

V. Erjavšek

DANES PROBLEMSKA KONFERENCA ZVEZE KOMUNISTOV O DOHODKOVNIH ODNOSIH

(Nadaljevanje s 1. strani)

kvalitetne izboljšave samouprav- nega sporazuma o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in sklada skupne porabe v Železarni. Osnutek sporazuma je bil z ob- javo v Železarni 7. maja dan v raz- pravo delavcem TOZD in delovnih skupnostih.

Delovna grupa v svojem poročilu, ugotavlja, da je razprava o osnutku zajela veliko večino delavcev, ki so zavzeto, kritično in dokaj prodorno obravnavali osnutek. Zaradi števil- nih pripomb in dopolnitev, ki jih je treba na osnovi strokovne in poli- tične presoje vgraditi v samoupravni sporazum, delovna grupa ugotavlja, da referendum o sprejemu spo- razuma ne bo moč izvesti konec tega meseca, kakor je bilo predvideno in predlaga, da bi ga izvedli takoj po preteku glavne počitniške sezone.

Splošnih pripomb na osnutek spo- razuma, oziroma posamezna po- glavja je bilo evidentiranih štiri- deset. Na 85 členov v javni razpravi ni bilo nobenih pripomb, na ostalih 64 členov sporazuma pa je bilo danih večinoma po ena ali dve pri- pombi. Vsega je bilo 132 pripomb, vključno s splošnimi pa 172.

Republiški organi sindikata, kate- rim je bil tudi posredovan osnutek samoupravnega sporazuma, pripo- minjajo, da bo potrebno doseči boljše usklajitve z zakonom o delovnih skupnostih in z družbenim do- govorom o skupnih osnovah obliko- vanja in delitve sredstev za osebne

dohodke in skupno porabo. Vklju- čitev teh pripomb, pripominja grupa v poročilu, pa pomeni v bistvu od- pravo nekaterih zakoreninjenih navad, ki se jim moramo prej ko slej odpovedati, če hočemo slediti na- grajevanju po delu.

Delovna grupa v svojem poročilu problemski konferenci zveze ko- munistov sumira pripombe in pred- loge oblikovane v javni razpravi s pripombi, da bodo vse temeljne or- ganizacije združenega dela in de- lovne skupnosti obveščene o upo- števanju ali neupoštevanju spo- razuma z ustreznim razlago, zakaj jih ni bilo moč upoštevati. Pri tem pa v poročilu pripominja, da bo dopol- njen sporazum prinesel precejšnje razlike tako v oblikovanju osebnega dohodka posameznega delavca, ka- kor tudi pri oblikovanju celotnega obsega sredstev bruto osebnih do- hodkov za TOZD in delovne sku- pnosti. Pred sprejemom bodo delavci obveščeni o tem, kolikšno spre- membo v strukturi osebnega do- hodka prinašajo posamezne dopol- nitve in, kar je za delavce glede na pogoste pripombe zelo pomembno, za koliko bo povečana na ta račun osnova osebnega dohodka.

Precej pripomb, navaja poročilo, se nanaša na določbe, ki ne sodijo v samoupravni sporazum, ampak bodo osnova za opredelitve v pravilnikih o delitvi osebnega dohodka v tem-eljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih. Tudi ob usklajevanju pripomb na samo- upravni sporazum o osnovah in me- rilih za delitev osebnih dohodkov in sklada skupne porabe bo podanih nekaj osnov za oblikovanje osnut- kov pravilnikov. Skladno s predlo- gom samoupravnega sporazuma bo delovna skupina še pred sprejema- njem sporazuma oblikovala izho- dišča za izdelavo pravilnikov o delitvi osebnega dohodka v TOZD in delovnih skupnostih.

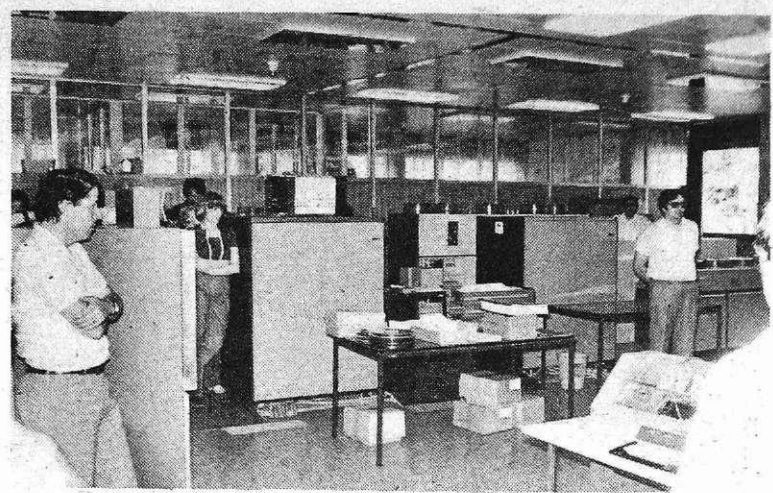
Žal delovna skupina nikjer ne pripominja, da bo pravilnike o delovnih skupnostih moč oblikovati šele takrat, ko bodo uveljavili svobodno menjavo dela med tem-eljnimi organizacijami in delov- nimi skupnostmi, kar bi nedvomno zahtevalo samostojno delovno sku- pino.

Delovna skupina pričakuje od razprave na problemski konferenci kvalitetne dopolnitve osnutka spo- razuma in izhodišča za oblikovanje pravilnikov v TOZD in delovnih skupnostih.

DOSEGANJE IZPLENOV V MAJU

Komisija za nadzor in spremljanje izplenov v TOZD Valjarna blumi- ng štel v svojem rednem poročilu obravnava dosežene izplene pri valjanju SM jekla na blumingu in štelu v mesecu maju.

Pri valjanju na blumingu so v pre- teklem mesecu dosegli 80,5 % izplen. Po programu bi moral znašati 83,8 % in minus razlika tako znaša 3,3 %. Z 1,4 % je bil majski izplen tudi nižji od doseženega izplena v mesecu aprilu. Znižanje je nastalo, navaja komisija, zaradi občutnega poveča- nja odpadka pri glavah blokov (glo- bok lunker) pri valjanju slaboy za TOZD Valjarna debele pločevine.

Zadnji trenutki delovanja starega računalnika Železarn (Foto I. Kučina)

STARI RAČUNALNIK ŽELEZARNE JE PRENEHAL Z DELOM

V torek, 16. junija, so se sodelavci elektronskega računalniškega centra zbrali na kratki slovesnosti, s katero so obeležili prenehanje dela starega računalnika IBM 360/30. Sestanku delovne skupine, na katerem so orisali zgodovino obdelave podatkov v Železarni, sta prisostvovala tudi Boris Bregant, podpredsednik poslovnega odbora in Martin Šketa, vodja sektorja za ekonomiko in organizacijo.

Računalnik se je ustavil natanko po enajstih letih, saj so se sodelavci v staro stavbo ERC vselili natanko 16. junija 1970. leta, računalnik pa je pričel z delom julija istega leta. V tem času je centralna enota računalnika delala 53.336 ur.

Računalnik, ki je bil za sedemde- seta leta še dokaj moderen, je v tem času obdeloval podatke iz različnih področij poslovne aktivnosti Žele- zarne. Najstarejša področja, ki so jih obdelovali na računalniku, so:

- obračun R-3
- obračun osebnega dohodka
- kolavdacija v jeklarni in va- ljarni debele pločevine,
- obdelave osnovnih sredstev,
- naročila prodaje,
- spremljanje proizvodnje v va- ljarni Bela.

Poleg teh področij, ki so jih ob- instalaciji tega sistema prenesli iz klasičnih strojev, so v času dela tega računalnika posegli z obdelavo po- datkov tudi domala na vsa ostala področja poslovanja v Železarni. Po- leg obdelav za Železarno pa so prev- zeli tudi nekaj stalnih in občasnih obdelav za tuje uporabnike. Naj-

večji od teh so bili: Veriga Lesce, BUSP Jesenice, Gradbinec, SO Jesenice in SO Radovljica in drugi.

Obdelave so naraščale tako po šte- vilu kot tudi po svojem obsegu, tako da je polagoma postajal sistem za obdelavo podatkov premajhen. V zadnji fazi pred nakupom novega računalnika je stari sistem deloval v poprečju več kot 600 ur mesečno, kar pomeni skoraj neprekinjeno delo tudi čez vse nedelje ali praznike. Število področij, ki so jih na sistemu obdelovali, se je povzpelo na 36.

Z nakupom novega računalnika, katerega del so v letu 1980 instalirali v stari stavbi ERC, dokončno pa ob koncu leta 1980 v novi stavbi ERC, so začeli tudi s postopno konverzijo področij in njihovim prenosom na nov zmogljivejši računalnik IMB 3031/005.

Ti prenos so bili prav v teh dneh uspešno zaključeni in tako je stari računalnik odslužil. Prodan je bil zasavskemu računalniškemu centru v Trbovljah in upamo, da bo tam prav tako uspešno še nekaj časa služil na- menu, kot je bilo to v naši železarni.

S. D.

PRIPRAVE ZA IZGRADNJO ELEKTROJEKLARNE 2

(Nadaljevanje s 1. strani)

strojogradnje. Nadaljuje se tudi s pripravo tehnične dokumentacije, ki je potrebna za izdajo gradbenega dovoljenja.

Glavna akcija v smeri pridobi- vanja finančnih sredstev je vezana na pripravo samoupravnega spo- razuma o združevanju sredstev za razvoj izdelave jekla na osnovi skup- nega dohodka. Samoupravni spo- razum je pripravljen, obravnavajo pa ga še strokovni in samoupravni or- gani SOZD Slovenske železarn. Istočasno že tečejo akcije ani- miranja porabnikov jekla o pripravlje- nem sporazumu.

Izdelan je tudi predlog o obliko- vanju bančnega konzorcija za zdru- ževanje kreditnega potenciala tem-eljnih bank Združene ljubljanske banke za kreditiranje razvoja SOZD Slovenske železarn. Ta dokument je v obravnavi v strokovnih službah Združene ljubljanske banke.

Pismo o prioriteti, ki je potrebno za pridobitev tujega komercialnega kredita, še ni pripravljeno. Dogo- vorjene pa so akcije za pripravo tega dokumenta, ki tečajo v okviru Go- spodarske zbornice Slovenije.

Z Elektrogospodarstvom Slove- nije in interesno skupnostjo za ener- getiko se pripravljajo dogovor o oskrbi SOZD Slovenske železarn z električno energijo v naslednjem petletnem obdobju, ki predvideva pokrivanje vseh potreb po električni energiji v tem obdobju. Istočasno s tem dokumentom je že izdelana tudi pogodba med našo železarno in

Elektrogospodarstvom Slovenije, po kateri se Železarna obvezuje pokriti stroške za izgradnjo elek- troenergetskih objektov skladno s samoupravnim sporazumom o raz- voju elektrogospodarstva in si na ta način zagotavlja energijo v trenutku pričetka obratovanja elektrojeklar- ne. Predvideno je etapno vsakoletno finansiranje, s čimer si vsako leto pridobimo ustrezno moč. Pogodbe in dogovor so v obravnavi v SOZD Slovenske železarn, o njih pa naj bi še v mesecu juniju razpravljali tudi samoupravni organi Železarn.

Odkup zemljišča se nadaljuje. V vseh primerih, ko odkup ni bil sporazumno opravljen, se odkup ureja po pravni poti.

Tehnična dokumentacija za iz- dajo gradbenega dovoljenja je za ne- katera področja že v izdelavi, za druga pa se pripravljajo še konkret- ne naloge. Za izvršitev teh nalog bo potrebno zagotoviti dodatna fi- nančna sredstva iz naslova priprav- ljanih del. Doslej je bilo za vse priprave in odkupe uporabljenih 23.585.908,75 din. Pripravljen je predlog za združevanje dodatnih 14 mio din. Računa se, da bo doku- mentacija v predvidenem roku iz- delana. V mesecu juniju je pred- videna lokacijska obravnava, na ka- teri bodo razrešene še vse podro- bnosti v zvezi z izdajo soglasij.

Živahna je dejavnost med zdru- ženimi podjetji strojogradnje in fir- mo Demag za realizacijo ustrezne višine izvoza za pokrivanje uvoza opreme.

maju izboljšal za 2,1 % in zaostaja za programiranim le za 0,1 %. Delo elektrojeklarne je bilo dobro, prav tako tudi TOZD Valjarna blumi- ng štel, kjer so zmanjšali valjavske napake.

Na valjarni štel je bil pri doma- čem jeklu dosežen 80 % izplen (pro- gramiran od 75,8 do 77,7 %) in pri skupnem vložku 80,4 % (programi- ran 78,1 %). Komisija ugotavlja, da sta oba izplena največja, od kar po- drobno spremlja izplene. Stabiliza- cijska prizadevanja dajejo boljše re- zultate, zaključuje komisija, čemur pa, bi morali slediti tudi v martinar- ni.

DELEGATSKA KONFERENCA O TEDNIKU ŽELEZAR

Na osnovi pravilnika o samoupravnem informiranju in komuni- ranju Železarn uredništvo Železarnja 2. julija organizira DELEGAT- SKO KONFERENCO o uresničevanju vsebinske zasnove tednika Železar.

Na konferenci bo temeljne or- ganizacije združenega dela in de- lovne skupnosti zastopal po en delegat. Uredništvo predlaga in priporoča, da se pred tem v TOZD in delovnih skupnostih sestanejo aktiv- ni (vodja TOZD oz. delovne skupnosti, predsednik delavskega sveta, pre- sednik odbora samoupravne delav- ske kontrole, sekretarji, oz. predse- dniki osnovnih organizacij ZKS, zveze, sindikatov in ZSMS, vodje ali na- mestniki delegacij), ki bodo ocenili, kako tednik Železar v celotnem s- stemu samoupravnega informi- ranja v Železarni izpolnjuje svojo nalogo, ki je opredeljena v njegovi vsebinski zasnovi. Da bi bil pristop k oceni in razpravi bolj enoten, uredništvo predlaga nekaj temeljnih izhodišč:

- razredna angažiranost glasila (spodbujanje družbenoekonomskih procesov, dohodkovnih odnosov v širšem smislu besede, delegatskega sistema, neodtujljivost pravic in dolžnosti delavcev ipd.),
- ali daje dovolj gradiva za dele- gatsko informiranje in odločanja (SIS, skupščina občina idr.).

- ali daje dovolj informacij o doseganju planskih nalog, poslovnih rezultatov in sploh o dogajanju v TOZD in delovnih skupnostih,
- ali deluje dovolj v pogledu uresničevanja politike gospodarske stabilizacije in notranjih tovarni- ških prizadevanj za boljše delo,
- druga vprašanja, ki bi jih bilo potrebno izpostaviti na konferenci.

Na konferenco so vabljene še: vodje TOZD in poslovodni odbor Železarn, predsedniki delavskega sveta, odbora za informiranje in odbora samoupravne delavske kontrole Železarn in predsednika sin- dikata in koordinacijskega sveta ZSMS Železarn.

Glede na to, da je konferenca delegatov TOZD in delovnih sku- pnosti Železarn oblika dejavnosti za podružbljanje glasila, ki jo predvi- deva pravilnik o samoupravnem in- formiranju in komuniciranju in glede na to, da bosta odbor za informiranje in kasneje delavski svet Železarn celovito obravnavala samoupravno informiranje in komu- niciranje v Železarni, bodo ocene in analize, podane na konferenci, po- membne prispevek k celoviti analizi samoupravnega informiranja in ko- municiranja v TOZD in delovnih skupnostih, oziroma v delovni orga- nizaciji kot celoti.

(Nad

milij. skora železa milij. organ

V zacijske vozile 75.000

Leta 144.000

za 63 v gra

zarn podro

razve vertil

V več k

cijske četrti

vertil se vr

1985 poveč

znaša 60 %

pribli

tudi dohje

86 % mate

zasta nem

Na so v razlo

družt okrog

poud poveč

stanc zalcil

skupr združ

SOZI 1981

delov lansk

do le čanje

nalož slovn

poral njegr

rabo rabe

ci c nicar

neko Želez

ZI S

De sen t

anek: smisl

vanj nepo

člani večji

Bilat že pr

valci potel

čas. vijo,

zdru: konc

nada bodo

bi za vodn

DELAVSKI SVET SOZD SŽ O SREDNJEROČNEM PLANU

(Nadaljevanje s 1. strani)

milij. din. Največji delež naložb. skoraj deset milij. din, odpade na železarno Jesenice, 6,3 milij. din na železarno Ravne, 2,3 milij. din na železarno Štore in nekaj čez dva milij. din na predelovalne delovne organizacije.

V letu 1980 so delovne organizacije SOZD Slovenske železarnice izvozile 88.000 ton izdelkov; od tega 75.000 ton na konvertibilno tržišče. Leta 1985 pa znaša planirani izvoz 144.000 ton, kar pomeni povečanje za 63 %. Takšen plan, je poudarjeno v gradivu, kaže pripravljenost železarn za velike napore na izvoznem področju, pri čemer je še posebno razveseljivo, da raste izvoz na konvertibilno področje.

V letu 1980 je bilo uvoženega za več kot tri milijarde din reprodukcijskega materiala in opreme. Tri četrtine je predstavljala uvoz iz konvertibilnega področja. Medtem ko se vrednost izvoza v letih 1981 do 1985 podvoji, se vrednost uvoza povečuje za okrog 75 %. V letu 1981 znaša lastni neposredni izvoz dobrih 60 % uvoza; v letu 1985 se odstotek približa trem četrtinam, kar velja tudi za celotno srednjeročno obdobje. Z lastnim izvozom bomo pokrivali v tem petletnem obdobju 88 % potreb po reprodukcijskem materialu, kar je več, kot smo si zastavili za svoj cilj v samoupravnem sporazumu v temeljih plana.

Naj ob teh generalnih kazalcih, ki so v planu podrobno opredeljeni in razloženi, omenimo le, da je rast družbenega proizvoda predvidena okrog štiri odstotke letno, da je poudarek na stabilnosti poslovanja, povečanju osebne in družbenega standarda in drugih kvalitativnih kazalcih.

Srednjeročni plan delovne skupnosti, združenih sredstev in združenih sredstev skupne porabe SOZD Slovenske železarnice v letih 1981 do 1985 vsebuje program dela delovne skupnosti, v kateri je bilo lanske leto zaposlenih 33 delavcev, do leta 1985 pa predvidevajo povečanje na 45. Razen tega zajema plan naložbe, združena sredstva za poslovne aktivnosti v SOZD in njihovo porabo, sklad skupne porabe in njegovo porabo, oblikovanje in porabo združenega sklada skupne porabe in prispevke delovnih organizacij delovni skupnosti za razprednicami in obrazložitvijo. O tem nekoliko več v prihodnji številki Železarja.

ZDRUŽEVANJE DEVIZNIH SREDSTEV S PORABNIKI JEKLA

Delovna skupina je izdelala soglasen tekst sporazumov in ustreznih aneksov za združevanje sredstev v smislu zakona o deviznem poslovanju, ki bo služil kot osnova za neposredno sklepanje dogovorov s člani skupnosti za jeklo oziroma večjim kupci jeklenih izdelkov. Bilateralni razgovori so sicer dali že prve rezultate, vendar pa poročevalci ugotavljajo, da združevanje poteka časovno in po obsegu prepočasno. Prilive deviznih sredstev, pravijo, lahko pričakujemo iz naslova združevanja v manjšem obsegu do konca tega leta, pretežno pa se bodo nadaljevali v prihodnjem letu. Zato bodo morale Slovenske železarnice, da bi zagotovile planiran obseg proizvodnje, primanjkljaj v devizni bi-

lanci pokrivati iz drugih virov, ali pa iskati termiinske odkupe, na račun združenih deviznih sredstev.

IZVRŠEVANJE PLANA MEDSEBOJNIH DOBAV MED DELOVNI ORGANIZACIJAMI SOZD SLOVENSKE ŽELEZARNE

Pri medsebojnih dobavah predelovalcem, poročevalci ugotavljajo, da je najbolj kritična oskrba z valjano žico v Plamenu, Verigi in Žični, pa tudi v nekaterih drugih organizacijah, kar je podrobno prikazano v gradivu, kar resno ogroža redno proizvodnjo tako količinsko kot po asortimentu. Ker je tudi v železarnah, predvsem jeseniški, stanje tako, da bistvenih izboljšav ni pričakovati, predlagajo ukrepe v naslednjih smereh:

- izkoristiti možnosti za lastno metalurško menjavo z državami SEV,
- razrešiti vprašanja sovlaganja v RMK Zenica z namenom dolgoročne pridobitve količin valjane žice,
- alternativno spremeniti proizvodne programe predelovalcev.

DELEGACIJA INVALIDOV IZ BORA V ŽELEZARNI

V letošnjem mednarodnem letu invalidov so člani zveze društev invalidov iz znanega in velikega rudarskega in metalurškega centra v Srbiji sklenili, da bodo navezali stike tudi z drugimi organizacijami invalidov v naši domovini. V časopisu Preporod, glasilo zaposlenih invalidov in zaščitne dela v Beogradu so med drugim prebrali, da zelo uspešno dela več aktivov zaposlenosti invalidov v SOZD Slovenske železarnice, med drugim v železarnah Ravne, Štore in Jesenice. Zaposleni invalidi iz Bora so se tako odločili, da bodo navezali stike z invalidi, zaposlenimi v jeseniški železarni. Poslali so prijazno pismo, v katerem so izrazili željo po sodelovanju in izmenjavi mnenj o vprašanjih zaposlenih invalidov.

Pri aktivu invalidov v Železarni so bili seveda nemalo presenečeni, ko so prebrali, kako daleč seže glas o delu njihovega aktivna, ponudbo za sodelovanje pa so z veseljem sprejeli. V petek, 19. junija, se je sodelovanje resnično začelo tudi že uresničevati, ko je na Jesenice prispela delegacija invalidov iz Bora. Sestavljali so jo predsednik občinske konference Zveze invalidov dela Bor Dragoljub Stuparović, predsednik mestne konference zveze invalidov dela Milan Veljković, predstavnik rudnika bakra Bor Čedo Antić in predsednik konference sindikata rudnega bazena Bor Sreten Lazić. Namen obiska je bil, da se predstavniki invalidov iz Bora seznanijo z delovnimi pogoji invalidov v našem največjem delovnem kolektivu v jeseniški občini in v reševanju problemov zaposlenih invalidov.

ČESTITAMO

Delavka delovne skupnosti za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje LEOPOLDINA ARIJANI je 9. junija s studijem ob delu diplomirala na višji upravni šoli. Sodelavki iskreno čestitamo in ji želimo uspešnega dela in osebnega zadovoljstva.

Ker pri teh akcijah, poudarjajo, ne gre za kratkoročne in preproste ukrepe, je nujno, da železarnice v SOZD Slovenske železarnice najkasneje v septembru letos jasno opredelijo višino medsebojnih dobav v SOZD, kar se predelovalcev tiče, predvsem valjane žice.

Pri ostalih medsebojnih dobavah tudi prihaja do precejšnjih zaostankov, praviloma pa se realizirajo pogodbe boljše tam, kjer so medsebojni dohodkovni odnosi ustrezno urejeni (kokile – železarna Štore – železarna Jesenice). Vsi odprti problemi pa zahtevajo veliko medsebojnega sodelovanja in razumevanja za objektivne težave, ki se javljajo tako pri dobaviteljih, kakor pri porabnikih materialov, ki so predmet medsebojnih dobav.

SOGLASJA K INVESTICIJSKIM PROGRAMOM

• k aneksu sanacijskega programa s spremenjeno vrednostjo za TOZD Ljanske strojne litine v železarni Štore,

• rekonstrukcije pocinkovalnice v TOZD Verigarna v Verigi Lesce,

• izgradnje čistilne naprave v delovni organizaciji Veriga Lesce,

• posodobitve TOZD Pnevmatični stroji v železarni Ravne

• prostorske sanacije delovne organizacije Žična Celje

• sovlaganje iz združenih sredstev SOZD Slovenske železarnice za modernizacijo in dopolnitev kapacitet za proizvodnjo pomožnih livarsko-metalurških sredstev v kemični tovarni EXOTERM Kranj.

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

RAZPORED DEŽURNIH ŽELEZARNE OD 29. JUNIJA DO VKLJUČNO 5. JULIJA

29. junija MIRO NOČ, vodja TOZD Remont. del., Lesce, Na trati 30, številka tel. 75-991;

30. junija JANEZ KOMEL, vodja TOZD Remont. del., Jesenice, Janseva 6,

1. julija FRANC RAVNIHAR, vodja TOZD Valj. žice, Lipce št. 7 a,

2. julija ALOJZ KALAN, vodja TOZD Jeklarna, Jesenice; Titova 1 A, št. tel. 81-726,

3. julija VLADIMIR OBLAK, vodja TOZD Stroj. del., Jesenice, Titova 1 A, št. tel. 81-727,

4. julija JOŽE KOŠIR, vodja TOZD Transport, Mojstrana, Triglavska 17, št. tel. 89-022,

5. julija JANEZ POLJŠAK, vodja sploš. sektorja, Hrušica številka 12.

V času dežurstva je dežurni v sobi vodje splošnega sektorja številka 19, št. tel. 601.

Dežurstvo je na delovni dan od 15. do 7. ure zjutraj. Dežurni je od 15. do 19. ure dosegljiv doma, od 19. do 7. ure zjutraj pa v Železarni.

V prostih sobotah, nedeljah, praznikih je od 7. do 19. ure dosegljiv doma, od 19. do 7. ure zjutraj pa v Železarni.

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 29. 6.	SAŠO DOLINAR	FRANC NEČIMER
TOREK – 30. 6.	IVAN KODRIČ	MIHA ŠLIBAR
SREDA – 1. 7.	MITJA BENEDIČIČ	ANTON BURJA, st.
ČETRTEK – 2. 7.	IGOR MEŽEK	DUŠAN SMID
PETEK – 3. 7.	BOŽO PRISTAVEC	MIRKO ZUPAN
SOBOTA – 4. 7.	VANDA ENIKO	JOŽE ZIDAR
NEDELJA – 5. 7.	BOŽIDAR ČERNE	VITOMIR PRETNAR

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358

vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure

nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:

dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure

nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni stavbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 29. junija do 3. julija bodo delale naslednje obratne ambulante:

Dopoldne: I. obratna ambulanta dr. Janez Resman in IV. obratna ambulanta dr. Nada Jensterle.

Dispanzer za borbe: IV. obratna ambulanta dr. Nada Jensterle.

Popoldne: II. obratna ambulanta dr. Janez Resman;

III. obratna ambulanta zaradi letnih dopustov zaprta.

Zobne ambulante:

Dopoldne: II. zobna ambulanta dr. Alojz Smolej.

Za Železarno v torek, 30. junija, od 13. do 19. ure.

Za borbe v četrtek, 2. julija, od 13. do 19. ure.

Popoldne: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar.

Za Železarno v torek, 30. junija, od 7. do 13. ure in v četrtek, 2. julija, od 7. do 13. ure.

JUBILANTI 50-LETNIKI

V mesecu juliju bodo praznovali petdeset let življenja naslednji sodelavci: MIRA JEKLER, OTK – 1. julija, IBRAHIM DURATOVIČ, jeklarna – 6. julija, MARJAN BURLAČENKO, nabavni sektor – 8. julija, JAKOB SOKLIČ, SEO – 9. julija, BERNARD JAKOPIČ, strojne delavnice – 12. julija, JANKO ČERNENŠEK, energetika – 13. julija, LOVRO RAVNIK, OTK – 18. julija, JAKOB PIBERČNIK, HV Jesenice – 19. julija, MARIJA GREGORIČ, splošni sektor – 24. julija, STANKO ŽIBERT, energetika – 24. julija, ZLATA HOMEČ, valjar na bluming-štekel – 25. julija in LOVRO KALAMAR, strojne delavnice – 25. julija.

Vsem sodelavcem iskreno čestitamo!

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Energetika z dne 17. 6. 1981 in v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih

OBJAVLJAMO

prosta dela oziroma naloge:

1. 3335 vodja procesa vodikarne Jesenice	9. ktg.	1 oseba
2. 3351 vodja procesa vodikarne Bela	9. ktg.	1 oseba
3. 3343 II. strojniki kisikarne Sava	8.ktg.	1 oseba
4. 3317 dispečer tehničnih plinov	9.ktg.	1 oseba
5. 3116 elektro tehnik	12. ktg.	1 oseba

POGOJI:

Ad. 1., 2., 3. in 4.

– zaključena poklicna šola kovinarske stroke

– izpit za strojnika kompresorjev in črpalk ter polnilca tlačnih posod.

Ad. 5.) TSS – elektro stroke

Vsakemu kandidatu, ki bo izbran, bomo omogočili brezplačno opravljanje odgovarjajočih tečajev in izpitov.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi na kadrovske sektor železarnice Jesenice z oznako za TOZD Energetika.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA ŽELEZARSKEGA IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA JESENICE

OBJAVLJA PROSTA DELA IN NALOGE

a) livarja-kaluparja za nedoločen čas

b) čistilca litine za nedoločen čas

Pogoji za sprejem:

a) dokončana PKMES, poklic livar-kalupar ali dokončana SMD, poklic livar-kalupar

b) dokončanih šest razredov osnovne šole.

Prednost imajo delavci, ki so odslužili vojaški rok in imajo stanovanjsko vprašanje rešeno. Nastop dela konec avgusta 1981.

Rok prijave 15 dni po objavi. Kandidati naj se osebno zgledajo oz. pošljejo pisno prijavo in dokazilo o izobrazbi na naslov: Železarski izobraževalni center, Jesenice, Ul. bratov Ruparjev 2.

Delegati delovnih invalidov iz Bora v našem tehničnem muzeju (Foto S. Kokalj)

SAMOUUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

1. SEJA ODBORA ZA KADRE IN DRUŽBENI STANDARD PRI DS ŽELEZARNE

V torek, 16. junija, se je na prvi redni seji sestal odbor za kadre in družbeni standard. Naj vam na začetku predstavimo nove člane odbora: Marjan Drolc – predsednik odbora, njegov namestnik je Ciril Vister, člani pa Vlado Stenovec, Albin Bukovnik, Danica Udir, Janez Stare, Jože Rožič, Mirko Vavpotič, Janez Kralj, Roman Kosmač in Fatima Zaimović.

Na seji so obravnavali naslednje točke dnevnega reda: pregled sklepov prejšnje seje, obravnavanje problematike sistema prehrane v Železarni, problematika izvajanja kadrovske politike in kadrovskih zadev v okviru prizadevanj za doseganje boljšega dela in poslovnih rezultatov, vloge iz naslova izobraževanja kadrov, vloge iz naslova družbenega standarda in razno.

Sklepi zadnje seje v prejšnjem mandatu so izvršeni. Neizvršene sklepe glede organiziranja posebnih sej odbora za obravnavanje celovite problematike s področja kadrov in družbenega standarda so člani odbora prenesli kot sklepe in zadolžitve v novo mandatno obdobje in jih je treba čim prej realizirati.

V nadaljevanju so bili člani odbora seznanjeni z analizo rezultatov, ki jih je prinesel nov sistem družbene prehrane bon – malica v treh kantinah.

Na podlagi izkušenj in ugotovitev so sklenili, da se v kantinah na Javorniku, HVŽ in Jeklarni nadaljuje s sistemom družbene prehrane bon – malica.

Glede na pripombe, ki so bile podane na ta sistem prehrane, odbor naroča TOZD Družbena prehrana, da ukrepa pri proizvajalcu vakumske pakirane hrane, da odpravi pomanjkljivosti in da si prizadeva za izboljšanje kvalitete asortimana. Na vse pripombe je treba dati ustrezen odgovor, ki naj ga pripravijo TOZD Družbena prehrana, poslovodni odbor, oddelek za družbeni standard in konferenca osnovnih organizacij sindikata.

Člani odbora so sklenili, da se ta sistem prehrane z ustreznimi predpripravi uvede tudi v kantini na Beli septembra letos.

Do konca tega meseca morata TOZD Družbena prehrana in oddelek za družbeni standard pripraviti ustrezno informacijo o prednostih in slabostih novega sistema prehrane s sklepi odbora ter jo preko centra za proučevanje samoupravljanja in informiranje posredovati samoupravnim delovnim skupinam na področju valjarn Bela.

Člani odbora so tudi ugotovili, da je tehnična opremljenost kanton na jeseniškem območju dokaj slaba in ne omogoča doslednega izvajanja novega sistema delitve malic. V zvezi s tem naroča vodstvu TOZD Družbena prehrana, da izdela analizo sedanje tehnične opremljenosti kanton s predlogi o minimalni nujni opremi in jo posreduje odboru na eni izmed naslednjih sej. Poslovodnemu odboru odbora naroča, da v sodelovanju z vodstvom TOZD Družbena prehrana in ustreznimi strokovnimi službami do septembra tega leta pripravi idejni načrt za novo, osrednjo delilnico hrane na jeseniškem področju.

Člani odbora naročajo TOZD Družbena prehrana, da kljub tehničnim težavam še naprej išče najustrenejše rešitve organizacije prehrane, skrbi za dobro kvaliteto hrane in kontinuirano delo na tem področju.

V zvezi z določili pred kratkim sprejetega družbenega dogovora naj

poslovodni odbor s TOZD Družbena prehrana, oddekom za družbeni standard, v sodelovanju s konferenco osnovnih organizacij sindikata pripravi predlog regresiranja družbene prehrane do naslednje seje odbora.

V nadaljevanju seje so bili člani odbora seznanjeni s poročilom vodja kadrovskega sektorja o problematiki izvajanja kadrovske politike in kadrovskih zadev v okviru prizadevanj za doseganje boljšega dela in poslovnih rezultatov.

V zvezi s tem je odbor zadolžil vodjo kadrovskega sektorja, predsednika konference osnovnih organizacij sindikata in tov. Varla, da do prihodnje seje izdelajo program za konkretno izvajanje akcij, ki naj zagotovijo ustrezen status železarja v širšem družbenem pomenu.

Do prihodnje seje pa je treba izdelati tudi program za stabilizacijo kadrov v jeklarni s poudarkom na zagotovitvi ustreznega števila delavcev v poletnih mesecih.

Člani odbora so v zvezi z evidentiranjem mladincev za mladinske delovne brigade podprli mnenje sindikata, da je zanje treba evidentirati čim več mladih iz srednjih šol, iz organizacij združenega dela pa le v okviru možnosti.

V nadaljevanju so obravnavali vloge iz naslova izobraževanja kadrov in družbenega standarda in sprejeli ustrezne odločitve, o katerih bodo prosili pisno obveščeni.

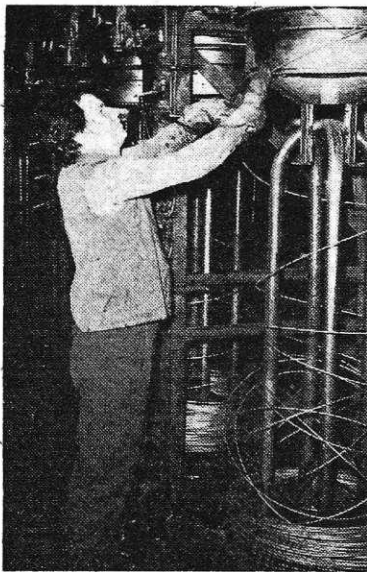
Pod točko razno so člani odbora najprej sklenili, da je treba v bodoče

z vabili pošiljati tudi ustrezen material, kadar gre za obravnavo takih zadev, kot so jih na tej seji obravnavali pod drugo in tretjo točko.

V zvezi s pobudo predsednika konference osnovnih organizacij sindikata so člani odbora sklenili, da je treba pristopiti k iskanju rešitev za organiziranje večerje za delavce iz samskih domov s področja javorniških in belških temeljnih organizacij.

Poročilo o tem naj izdela oddelek za družbeni standard v sodelovanju z vodstvom TOZD Družbena prehrana, vodstvi temeljnih organizacij in predsednikom konference osnovnih organizacij sindikata.

Z. V.

Sodelavec v žičarni (Foto S. Kokalj)

2. SEJA ODBORA ZA SPLOŠNE ZADEVE PRI DS ŽELEZARNE

V četrtek, 18. junija, so se člani odbora za splošne zadeve sestali na 2. redni seji. Točke dnevnega reda so bile ustaljene: pregled sklepov prejšnje seje, odobritev službenih potovanj v tujino, poročila o opravljenih službenih potovanjih v tujino in ocene ter točka razno, pod katero so člani poleg vlog obravnavali še tri organizacijske predpise.

Sklepi prejšnje seje so izvršeni, dolgoročneje so v izvajanju. Analizo službenih potovanj v tujino glede na njihovo uspešnost je treba pripraviti do naslednje seje odbora. Poudarili so tudi, da morajo vsi, ki so pooblašeni za predlaganje službenih potovanj v tujino, predložiti samo take predloge, ki bodo zajemali konkretne naloge ali urnike potovanja. Ta sklep bodo člani odbora dosledno zasledovali pri obravnavanju predlogov za službena potovanja v tujino.

V tujino bodo potovali naslednji sodelavci:

– Emil AŽMAN, vodja sektorja novogradenj, v Zahodno in Vzhodno Nemčijo, kamor bo potoval skupaj s predsednikom poslovodnega odbora v sklopu priprav na izgradnjo jeklarn 2.

– Valentin ERJAVEK, prodajni sektor, na Poljsko, kamor bo potoval zaradi sklepanja pogodb za II. polletje.

– Stefan NEMEC, predsednik poslovodnega odbora in Milan BUDJA vodja izvoza, v Zahodno Nemčijo, kamor bosta potovala k firmi H. Schmidt v Essnu na razgovore glede količin in cen izdelkov naših izdelkov do konca tega leta.

– Janez KOMEL, vodja TOZD Žičarna, Milan DORNIK, prodajni sektor, Miha STOJAN, vodja TOZD Elektrode in Janez MESEC, TKR v Zahodno Nemčijo, kjer si bodo ogledali v Essnu razstavo »Varjenje in rezanje«.

Ob koncu naj opozorimo, da so bila nekatera izmed omenjenih službenih potovanj v času med sejo odbora in objavo v Železarni že izvršena.

Na podlagi dostavljenih poročil o opravljenih službenih potovanjih v tujino so bile odboru posredovane naslednje ocene:

Službeno potovanje Janeza Bidovca v ČSSR, kamor je potoval zaradi pospešitve dobav polproizvodov za potrebe Železarn, je bilo nujno in zelo uspešno glede na dosežene dogovore. Tudi službeno potovanje Stanka Čopa, Petra Klofutarja, Zorana Krejčiča in Janeza Pikona na Dansko in Zahodno Nemčijo je bilo ocenjeno kot uspešno. Namen potovanja je bil ogled železarne DDS na Danskem, ogled naprav za kontinuirno vlivanje pri firmi Krupp ter ogled izdelave elektroobločnih peči in ostalih jeklarskih naprav pri firmi Mannesmann Demag.

Pod točko razno so obravnavali tri organizacijske predpise:

– Navodilo za odprodajo odpadnega lesa

– Postopek za uničenje spisov dotrajanega arhiviranja

– Splošna določila Železarn za projekte za gradbeno dovoljenje in splošna določila Železarn za idejne rešitve.

Prvi organizacijski predpis je potrdil z izjemo določitve cen, ki so v pristojnosti odbora za gospodarstvo. Navodilo začne veljati 22. junija 1981. Poleg tega je treba v peti točki popraviti tiskovno napako.

Druga dva organizacijska predpisa je odbor sprejel in potrdil brez pripomb.

V nadaljevanju so obravnavali še dve vlogi za finančno pomoč in v zvezi z njima sprejeli ustrezen sklep.

Odbor za splošne zadeve je potrdil tudi veljavnost novih dnevnice za službena potovanja v tujino delavcem Železarn od 19. junija dalje. Odločba o najvišjih dnevnicah za službena potovanja v tujino je bila objavljena v Uradnem listu SFRJ, številka 29 z dne 22. maja 1981.

Naslednja seja odbora bo predvidoma v začetku meseca julija.

Z. V.

Delavci Metalne pri delu na novi odpraševalni napravi (Foto S. Kokalj)

TOZD Livarna

1. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Odbor za delovna razmerja pri delavskem svetu TOZD Livarna je na svoji 1. seji 29. maja obravnaval poročilo kadrovskega sektorja za mesec april (gibanje odsotnosti z dela, pomanjkanje delavcev, zaposlovanje praktikantov v poletnih mesecih), nekatere prošnje in premostitve ter nekatera pogodbena dela.

Po planu naj bi bilo v mesecu aprilu zaposlenih v TOZD Livarna 89 delavcev. Skupna odsotnost je bila 15,24 odstotka (312 delovnih dni), pri čemer 169 dni odpade na koriščenje rednega dopusta, 124 dni na holovanje, 10 dni na nezgode, 6 dni na izredno plačano odsotnost ter 3 dni na neopravičene izostanke z dela. V primerjavi z marcem je bila odsotnost v aprilu nižja za 2,6%. Ugotovljeno je tudi bilo, da so v TOZD Livarna v prvem tromesečju porabili 110 dni manj dopusta, kot so ga planirali.

Govorili so o pomanjkanju delavcev, pri čemer je kadrovski sektor poudaril, da imajo druge temeljne organizacije, kot na primer plavž in jeklarna, prednost pri zaposlovanju novih delavcev. Razen tega je bilo rečeno, da bo Železarna čez poletje zaposlila več praktikantov starih 18 let, lahko pa so tudi mlajši (17–18 let), v kolikor s tem soglašajo služba za varstvo pri delu. Le-ti bodo delali na začetnih nalogah in opraviilih pod nadzorstvom starejših delavcev.

Odbor je potrdil tudi nekaj premostitev na druga opravila in naloge (premostitev I. kaluparja livarna na opravila skupinovodje, premostitev II. kaluparja livarna na opravila prvega) razen tega pa so za opravljanje nalog III. kaluparja livarna na novo

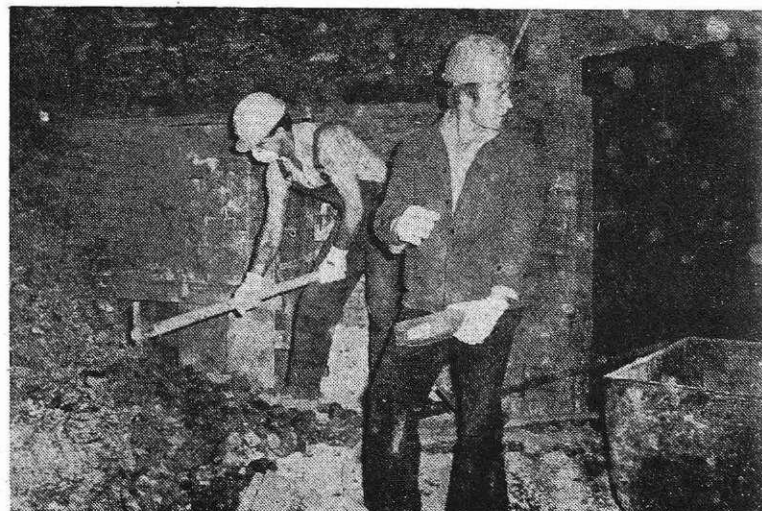
sprejeli enega delavca. Po sklepu odbora je do prihodnje seje potrebno opredeliti tudi opravila in naloge kadrovskega sektorja. Zavnil je prošnjo delavca (mladoletnega), ki je zaprosil za premostitev v TOZD Jeklarna.

Članu GRS Rateče – Planica, ki dela v livarni in ki se je želel udeležiti tečaja in letnih kondicijskih priprav GRS, je odbor odobril tri dni izredno plačane odsotnosti. Pooblastil je tudi vodjo TOZD, da v nujnih primerih lahko sam odobri do tri dni izredno plačane ali neplačane odsotnosti z dela – pod pogojem, da o tem obvesti odbor na prvi naslednji seji.

Odbor se je seznanil tudi z informacijo o pogodbilih delih, ki jih v TOZD Livarna opravljajo štirje upokojenci, čeprav so bile delovne pogodbe obnovljene s TOZD Plavž. Rečeno je bilo, da TOZD Livarna nima potrebnih finančnih sredstev za plačilo tega pogodbena dela in da jim je v ta namen TOZD Plavž odstopila iz svojih sredstev 100 tisoč dinarjev.

Sprejet je bil tudi sklep, da se bo odbor za delovna razmerja pri delavskem svetu TOZD Livarna sestajal enkrat mesečno (med 20. in 25. vsak mesec).

BL

Remont na SM peči (Foto S. Kokalj)

Železarski globus

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA

Iz razpredelnice vidimo, kakšen je bil v odstotkih delež posameznih izdelavnih postopkov pri izdelavi jekla v zahodnonemških železarnah v letih 1974, 1978, 1979 in 1980.

vrsta jekla	1974, %	1978, %	1979, %	1980, %
SM jeklo	17,4	11,0	9,9	6,7
kisikovi konvertorji	68,8	74,5	76,1	78,4
elektro peči	10,8	14,5	14,0	14,9
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0

Podatki kažejo, da je bil trend v smeri zmanjšanja količine SM jekla na račun jekla iz kisikovih konvertorjev in obločnih električnih peči. Dejansko je bilo v zahodnonemških jeklarnah leta 1980 samo še 29 SM peči, medtem ko jih je obratovalo deset in te so pri skupni količini 43,838 milij. ton izdelale 2,939 milij. ton.

SOVJETSKA ZVEZA

V tej državi bodo odprli tri nove rudnike železove rude, katerih

skupni letni izkop bo dosegel 17 milij. ton. S tem bodo še povečali možnost preskrbovanja ostalih vzhodnoevropskih socialističnih držav s to železarsko surovino, ki že zdaj krijejo dve tretjini svojih potreb iz Sovjetske zveze. Pri odpiranju teh rudnikov bodo te države sodelovale tudi finančno in svoj delež bodo dobile plačan z dobavami železove rude.

VELIKA BRITANIJA

Zelo slaba gospodarska situacija je med drugim povzročila, da je v zadnjih dveh letih britanska železarska industrija znižala količino izdelanega surovega jekla skoraj na polovico. Tako so britanske železarne leta 1979 izdelale 21,46 milijona ton surovega jekla, lani pa samo še 11,28 milijona ton. S tem je ta država v svetovnem merilu po količini izdelanega surovega jekla padla iz osmega na 15. mesto. Pri tako močnem znižanju proizvodnje je bila najbolj prizadeta državna železarska družba British Steel Co., ki se že nekaj let bori z velikimi finančnimi izgubami in je zato morala močno znižati svojo proizvodnjo ter odpustiti precej delavcev.

TOZD Remontne delavnice

2. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za delovna razmerja pri DS TOZD Remontne delavnice Bernard Bratina je v torek, 16. junija, sklical drugo redno sejo, kateri so prisostvovali tudi vodja TOZD, član odbora samoupravne delavske kontrole in kadrovik. Pri pregledu izvajanja sklepov prejšnje seje so ugotovili, da so izvedeni.

Odbor je sprejel v delovno razmerje dva nova delavca, in sicer pripravnik z visoko šolo ter varilca, preračunavatelja pa so bili trije delavci.

Obravnavali so tri prošnje za izredno plačano odsotnost, od katerih so eni ugodili. Protožbi delavca temeljne organizacije, ker mu odbor na prejšnji seji ni odobril plačanega dopusta, odbor ni ugodil. Za sodelovanje v športnih igrah SOZD Slovenske železarne bo vodstvo TOZD zagotovilo udeležbo kot službeno nalogo. Odobrili so devet dni neplačane odsotnosti delavcu pred odhodom v JLA.

Odbor je bil seznanjen z vlogo delavca iz TOZD Strojne delavnice, v kateri prosi za sprejem na delo v

TOZD. Odbor sprejemu ne nasprotuje, vendar meni, da zaradi velikega pomanjkanja strojnih delavcev v TOZD Strojne delavnice prestop v tem času ne bi bil primeren. Prosilec mora predložiti pisno soglasje vodstva TOZD Strojne delavnice in ustrezen sklep odbora za delovna razmerja.

Člani odbora niso ugodili vlogi dveh delavcev, s katero sta prosila za en dan plačanega dopusta za opravljen strokovni izpit.

Ugotavljajo, da delavci na sestankih delovnih skupin opozarjajo na slabosti v organizaciji in poslovanju kanton. Kljub mnogim pripombam delovne skupine ne dobijo od odgovornih služb odgovora oziroma programa nadaljnjega urejanja delitve toplega obroka.

ZK

SEJA KONFERENCE DELEGACIJ SIS ZA ZAPOSLOVANJE

V ponedeljek, 22. junija, je bila v Železarni 18. seja konference delegacij SIS za zaposlovanje, na kateri so delegati obravnavali gradivo za 15. sejo skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje Jesenice.

Pri odgovoru na delegatsko vprašanje je konferenca delegacij ugotovila, da je strokovna služba občinskih skupnosti za zaposlovanje Gorjanske - Kranj podala zadovoljiv odgovor na delegatsko vprašanje v zvezi s tem, kakšna je višina sedanjih kadrovskega štipendij v občini Jesenice ter kaj bomo rešili z usmerjenim izobraževanjem na tem področju.

Na seji so bili delegati seznanjeni s poročilom o izvajanju zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb ter v zvezi s tem zavzeli stališče, da si je treba čimbolj prizadevati za uresničevanje zakonskih določil pri usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb. Predlagali so tudi, da je treba tako poročilo delegatom posredovati vsaj enkrat letno.

Pri obravnavanju poročila o zaposlovanju in vračanju naših delavcev iz tujine je konferenca delegacij predlagala kadrovskemu sektorju Železarn, da skuša ugotoviti, kakšne so možnosti zaposlovanja zdomcev v Železarni.

Na poročilo o sodelovanju strokovne službe pri uresničevanju akcijskega načrta priprav za uvedbo usmerjenega izobraževanja in na informacijo o gibanju zaposlenosti za obdobje prvih treh mesecev in nezaposlenosti za prve štiri mesece letošnjega leta konferenca delegacij ni imela nobene pripombe.

Konferenca delegacij je tudi ugotovila, da so v Železarni v vseh temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih že sprejeli družbeni do-

govor o uresničevanju kadrovske politike v občini Jesenice brez pripomb, zato se je z dogovorom strinjala.

Obravnavali so še gradivo za 10. sejo skupščine Zveze skupnosti za zaposlovanje SRS ter se strinjali s pripombami oziroma stališči strokovne službe skupnosti k temu gradivu.

V zvezi z delegatskim vprašanjem je konferenca delegacij sklenila, naj kadrovski sektor Železarn do naslednje seje konference pripravi odgovor na vprašanje, v kakšni fazi je

predlog za povrnitev stroškov vožnje delavcem v lokalnem prometu.

Za 15. sejo skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje Jesenice je konferenca delegacij delegirala naslednje delegate:

Ivico Smolej iz Valjarne debele pločevine, Vojka Smoleja iz Hladne valjarne Jesenice, Lada Lipuška iz Žičarne, Jožico Lukan iz Jeklovleka, Janeza Otrina iz Transporta, Lidijo Sedžek iz Družbene prehrane in Jakoba Šranca iz delovne skupnosti za ekonomiko, raziskave in razvoj ter novogradnje.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje Dragica Medja

SREČANJE INVALIDOV SOZD SLOVENSKE ŽELEZARNE

V soboto, dne 20. junija, je aktiv delovnih invalidov Verige Lesce skupno z aktivom Plamen Kropa in Tovilom iz Ljubljane organiziral srečanje invalidov SOZD Slovenske železarn v Ribnem pri Bledu. Srečanja se je udeležilo okrog 600 invalidov iz Verige Lesce, Plamena Kropa, Tovila Ljubljane, železarn Jesenice, Ravne in Store, cinkarne Celje in invalidi iz metalurškega inštituta iz Ljubljane. Pripravljen je bil zelo pester program, katerega je organizator izpeljal do sedaj še najboljše.

Ko smo posedli v jutranjih urah v avtobuse, smo bili vsi nekoliko slabe volje. Bilo je deževno vreme, ni močno deževalo, a vendar je toliko padalo, da brez dežnika ni šlo. Prispeli smo v Lesce. Po izdatnem zajtrku v Verigi Lesce smo se odpeljali proti Kropi in nadaljevali pot po novi asfaltni vijugasti in ozki cesti prek Jamnika v Dražgoše. Ogledali smo si spomenik, vodič pa nam je opisal dražgoško bitko. Partizanskih Dražgoš, Selške doline in okoliških hribov

ni bilo mogoče dobro videti, ker je razgled razen dežja zastirala tudi gosta megla. Preden smo se poslovili od partizanskih Dražgoš, je posebna delegacija položila venec k spomeniku padlim borcem dražgoške bitke.

Vrnili smo se v Kropo. Kroparji so nam pokazali najprej kovaški muzej, nato pa film o nastanku kovaštva v Kropi.

Iz Kroke smo invalidi odnesli prijetne spomine na zgodovino. Odpotovali smo proti Bledu. Ko smo si mi ogledovali zgodovinska obeležja, so drugi tekmovali v kegljanju, šahu in streljanju z zračno puško.

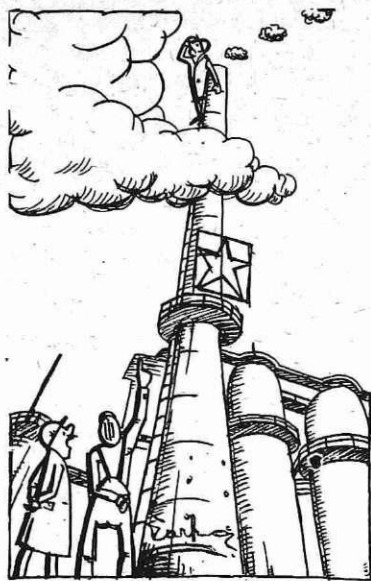
V Ribnem pri Bledu se je po izdatnem kosilu popoldne pričel drugi del srečanja, katerega je povezovala gledališka delavka Marjeta Bole-Vrabc. Na srečo se je vreme izboljšalo, prikazalo se je tudi sonce. Za uvod v kulturni program srečanja je zapel mešani pevski zbor iz Lesce, sledil je slavnostni govor Gregorja Klančnika, nekdanjega generalnega direktorja SOZD Slovenske železarn, nastop recitatorjev, za ples pa je poskrbel ansambel Karavanke.

Srečanja se je udeležila tudi delegacija delovnih invalidov iz Bora, ki je obiskala aktiv invalidov jeseniške železarn. Od njih smo se poslovili s pesmijo Jugoslavija.

Organizatorji so srečanje zelo dobro pripravili. Drugo leto bo za organizacijo poskrbel aktiv invalidov jeseniške železarn.

Jože Mrovlje

ŽELEZARSKI HUMOR

»Kaj pa dela ta tovariš iz poslovodnega odbora na vrhu tovarniškega dimnika?«

»Veš, po vseh že preizkušenih metodah poizkuša še visoko v oblakih najti možnost za nabavo polizdelkov, potrebnih za realizacijo sprejetega družbenega plana Železarn.«

TUDI INFLACIJA

Tovariš šef, te proste ure bi pa rad čimprej porabil, ko so vsak dan manj vredne. (J)

»Kdaj jeklar redno malica?«

»?«

»Ko je upokojen!« (Z)

PRVOŠOLSKA

Tovarišica: »David, povej mi, kateri mesec v letu je najkrajši?«

David: »Maj.«

Tovarišica: »Saj smo se učili, da je to februar.«

David: »Spoznavanje narave in družbe imam štiri, matematiko pa pet. Vem, da ima maj samo tri črke!« (sš)

»Mara, ali ti mož pošilja marke iz Nemčije?«

»O ja, na vsaki kuverti.« (Z)

PO OPERACIJI MANDLJEV

Ne prenesem svoje krvi v ustih.

Jo želite od koga drugega? (sš)

STABILIZACIJSKO OBNAŠANJE

»France, ali ti kaj prispevaš k stabilizaciji?«

»Seveda, kadim samo takrat, ko nič ne delam.«

RAZLIKA V STROŠKIH

Moje: »Zakaj pa si uzel šest vijakov, če rabiš samo tri?«

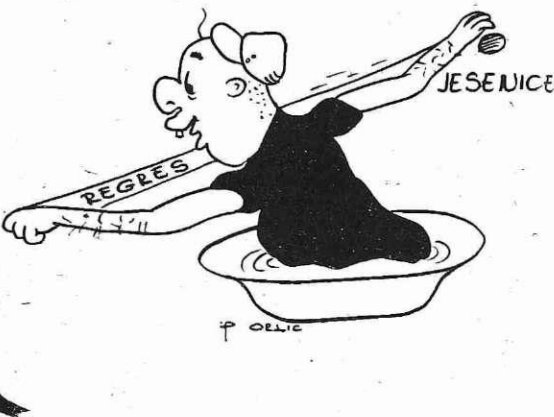
Dežurni ključavničar: »To pa zato, da bo drugič popravilo zastonj.«

ZMEROM PA NE

»Ti, a si zmeraj tako uma-

zan?«

»Kje pa! Samo, če delam.« (J)

Delovne invalide delovnih organizacij SOZD Slovenske železarn je pozdravil Gregor Klančnik (Foto Jože Mrovlje)

PREGLED SESTANKOV SDS

Kot kaže manjše število zapisnikov samoupravnih delovnih skupin, ki smo jih prejeli minuli teden, njihova samoupravna aktivnost počasi pojenjuje (čeprav bi bilo dobro, da bi sedaj kot sindikalne skupine začele obravnavati tudi zaključke tretjega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije). Vendar imamo na zalogi še vedno precej zapisnikov iz prejšnjih tednov - predvsem iz delovnih skupnosti - ki jih povzemamo v današnjem pregledu. Tudi teme, o katerih so razpravljale SDS, so nam že dobro poznane iz meseca maja in četrtka junija: samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodek in dela sklada skupne porabe, poslovanje v prvem četrtletju, ukrepi za izboljšanje delovne in tehnološke discipline in podobno.

SDS jeklovleka 1 in kovinolivarne (TOZD LIVARNA) sta obravnavali zgoraj omenjeni sporazum ter se seznanili z ukrepi za izboljšanje discipline.

SDS vodstvo TOZD (TOZD HLADNA VALJARNA BE-LA) je prav tako obravnavala zgoraj omenjeni sporazum ter poročilo o poslovanju v prvem polletju. K predlogu za uravnavanje osebnih dohodkov je pripomnila, da povečanje osebnih dohodkov za 10 % ne zadostuje.

SDS adjutanta žičarne je razen zgoraj omenjenega sporazuma obravnavala še aprilске proizvodne rezultate, kvaliteto problematiko ter disciplino.

SDS hladna predelava 3 (TOZD JEKLOVLEK) je razpravljala o sporazumu in o poslovanju v prvem četrtletju. Pritožuje se, da jim primanjkuje delavcev ter da niti na ključnih niti na drugih opravilih in nalogah nimajo zamenjav. SDS brusilnica 1 se je seznanila z ukrepi za izboljšanje discipline. Ta skupina opozarja na prevelike zveze vložka. Nosilnost žerjava, s katerim jih prenašajo, je namreč tri tone, dovoljena obremenitev pa največ 3200 kilogramov.

Iz DELOVNE SKUPNOSTI ZA KOMERCIJALNE IN FINANČNE ZADEVE smo prejeli zapisnike SDS nabava 1 in 3, prodaja ter z zbora delavcev finančno računovodskega sektorja. Skupine so razpravljale predvsem o sporazumu o delitvi sredstev za osebne dohodek. Na sestanku SDS prodaja je bilo govora tudi o napepljavi kabla iz ERC na prodajni sektor. Kodirkam je bilo v zvezi s tem dano pojasnilo, da je bila napepljava kabla odložena, ker v drugih sektorjih še ni rešeno vprašanje namestitve MDS strojev. Rečeno je bilo tudi, da kupci vrtnih podbojev izražajo želje po oskrbi s še nekaterimi drugimi materiali (žičniki, betonsko železo, pletena žica ipd.) in da je zato potrebno koordinirati delo oddelka, ki prodaja vrtno podboje in oddelka, ki prodaja ostali material. Spraševali so se tudi o smislu združitve prodajnega sektorja z nabavnim v enoten komercialni sektor (»kaj se bo spremenilo na bolje, saj reorganizacije zaradi reorganizacije ni potrebno izvesti«). Ista skupina je na naslednjem sestanku obširno razpravljala tudi o disciplinski

problematiki, zlasti o tako imenovanem »sprehajanju« med delovnim časom. Člani SDS so menili, da do tega prihaja tudi iz različnih objektivnih vzrokov (zaradi poslovnih razgovorov ne morejo vedno ob času, ki je določen za malico, zapustiti delovnega mesta in zato prihaja do nakupov malice v trgovini; delavci morajo iti izven Železarn tudi zato, ker so stroji za avtomatsko obdelavo podatkov še vedno montirani v stavbi ERC). Takšnemu »sprehajanju« pa bi se po mnenju članov SDS lahko izognili, če bi uvedli možnost nabave suhe hrane za bone v eni izmed jeseniških trgovin (tudi zato, ker je suha hrana v kantini slabše kvalitete, pa tudi dražja), oziroma če bi stroje za vnašanje in obdelavo naročil čimprej montirali v stavbi glavne pisarne. Med drugim so se seznanili tudi z akcijo za ustanovitev prostovoljnih delovnih brigad v Železarni. Te brigade bi v kritičnih dneh, oziroma v primeru, da manjkajo delavci v proizvodnji, priskočile na pomoč in opravile določene naloge. Člani SDS menijo, da o tem predlogu oziroma o tej akciji velja razmisлити. Bolj podrobno bodo predlog obravnavali potem, ko bodo naredili analizo o višku delovne sile po pisarnah. Gospodarja so zadolžili, da naj preveri, v kakšni fazi je izdelava oglašnih desk oziroma njihova namestitve.

Iz DELOVNE SKUPNOSTI ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE smo prejeli zapisnike SDS kadrovski sektor, splošni sektor, CPSI, splošna administracija, splošna varnostna služba, socialno zdravstvena služba ter gasilci. SDS so obravnavale sporazum o delitvi sredstev za osebne dohodek, nekatere pa tudi ukrepe za izboljšanje discipline ter še nekatere druge zadeve. Člani SDS splošni sektor so pod razno ocenili, da »Železar« objavlja premalo članov, ki bi obravnavali tekočo problematiko Železarn (sklepi delavskih svetov glede odgovornosti, disciplinska odgovornost, prehrana itd.), medtem ko je raznih drugih članov, oziroma članov, ki so napisani v zelo strokovnem jeziku in so za delavce težko razumljivi, preveč. SDS socialno-zdravstvena služba je med drugim obravnavala tudi problematiko rešilnih postaj ter se seznanila z nekaterimi nalogami, ki jih morajo opraviti do konca leta (vprašanje družbene prehrane delavcev, anketiranje delavcev s pogosto bolezensko odsotnostjo, kontrola in pregled omaric za prvo pomoč po temeljnih organizacijah).

Iz DELOVNE SKUPNOSTI ZA EKONOMIKO, TKR IN NOVOGRADNJE pa smo prejeli zapisnike SDS organizacija dela, oddelak za ekonomske analize, mehanska preskuševalnica, operativna novogradnja, kemični laboratorij HVB, priprava vzorcev, laboratorij jeklarne, glavni laboratorij, energetske gospodarstvo, raziskovalni oddelki, ERC, oddelki za študij dela in časa, kontrola kvalitete, zbora delavcev oddelka za osnovna sredstva in materialno poslovanje, tehnološki laboratorij ter oddelki za operativno planiranje (od nekaterih tudi po več).

Skupine so poleg zadev, ki smo jih omenili uvodoma, pogosto obravnavale tudi pravilnik o delovnih razmerjih. SDS kemični laboratorij HVB je na sestanku 28. maja ponovno opozorila na kadrovsko problematiko, s katero se srečujejo delavci te SDS. Pravijo namreč, da bo letošnje letno sezono njihov analitik ponovno odsoten zaradi dela v GEZ-Biograd. To odsotnost bodo skušali reševati z nadomeščanjem, zaradi česar pa bo nekaterim delavcem potrebno opraviti izpit iz

usposobljenosti in varstva pri delu. V zvezi s tem se posebej opozarjajo na stopnjo zaposlenosti v sorodnih delovnih skupinah. Tudi SDS priprava vzorcev opozarja na kadrovsko problematiko. Vprašuje se, zakaj se kadrovska problematika rešuje le na raziskovalnem oddelku, čeprav je ta problem prisoten na celotnem OTK, še zlasti pa na oddelku priprave vzorcev. Pripombe je imela tudi na procentualno povečanje osebnih dohodkov. Trdi namreč, da bi se morali osebni dohodki povečati vsem članom kolektiva za enako vsoto. »V kolikor je to nadomestilo za podražitev«. SDS raziskovalni oddelki je na sestanku dne 14. maja obravnavala poročilo o poslovanju v prvem četrtletju. Ugotavlja je, da osebni dohodki zaostajajo za planirano rastjo (»kaj šele za naglo rastjo življenjskih stroškov«), zato želi dobiti pojasnilo, kako je za letos predvidena rast osebnih dohodkov. Na sestanku 25. maja pa se je seznanila s predlogom za preemestitev raziskovalcev za vodje tehnološkega razvoja na določenih področjih (gre za naloge in kategorije, ki so bile sprejete že v avgustu 1978. leta), izrazila pa je tudi svoje nezadovoljstvo, ker kadrovski sektor prepočasi rešuje vprašanje namestitve kovača v oddelku. Na naslednjem sestanku (5. junija) so člani SDS zahtevali, da se naredi red v kantini v ŽIC, oziroma da se preproje prodaja večjih količin suhe hrane med časom, ki je določen za malico. Predlagali so, naj se uvede urnik za malico po oddelkih in sektorjih, kajti po njihovih ugotovitvah sedaj »delavci čas, ki je namenjen za odmor in malico, v glavnem prebijajo v vrstah, čakajo na malico«. SDS ERC je ena izmed redkih skupin, ki so imele določene pripombe k ukrepom za izboljšanje discipline (k točki 2.). Vprašuje se namreč, kaj je s tehnološko disciplino dela v delovnih skupnostih in na vzdrževanju, razen tega pa tudi predlaga, da naj se v tehnološko disciplino uvrsti tudi posredovanje pravih podatkov. SDS kontroli kvalitete se procentualno povečanje osebnih dohodkov za 10 odstotkov ne zdi pravilno, »ker največ pridobijo tisti z visokimi kategorijami in se s tem več razporedijo med najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom«. Na sestanku te skupine je delegat v delavskem svetu delovne skupnosti poročal tudi o problematiki napredovanja strokovnih delavcev na raziskovalnem oddelku. Mnenje SDS v zvezi s tem je, da se mora organizacijske spremembe in spremembe v nagrajevanju reševati v okviru TKR. SDS oddelka za osnovna sredstva in materialno poslovanje so v zvezi z ukrepi za izboljšanje discipline na skupnem sestanku opozorili, da imajo servisne, uslužnostne in druge dejavnosti uradne ure samo dopoldne, zaradi česar bo potrebno omogočiti opravljanje tovrstnih opravil tudi izven delovnega časa. Tako bi odpadla potreba po koriščenju dopusta po urah. SDS oddelki za študij dela in časa je na sestanku postavila več vprašanj, ki se nanašajo na osnovno organizacijo sindikata. Zanimalo jo je, kaj je z denarjem, ki ga odvajajo za sindikat (na SDS ni bil posredovan predlog o koriščenju sredstev) in zakaj se sredstva v višini 293.233 dinarjev, ki so navedena v planu finančnega načrta OO sindikata ŽJ za leto 1981 pod postavko praznovanja dneva žena, niso v ta namen tudi koristila. Razen tega je tudi predlagala, da naj se v zvezi s vrsto izletov, ki jih organizira sindikat delovne skupnosti EK-TKR-NGR, izdela anketa o smeri in načinu izleta.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje - Božidar Lakota

PROIZVODNI STROŠKI V MAJU NIŽJI OD PLANIRANIH

Elektro jeklarna je imela za 0,05 milijona dinarjev nižje stroške. Pretežni del znižanja je nastalo pri vložku (28,6 mio din), kar je rezultat večje porabe legiranih odpadkov namesto dragih kovinskih dodatkov, to pa je pogojeval manj kvaliteten program proizvodnje. Izdelali so 500 ton manj nerjavnih jekel, kar je po drugi strani znižalo vrednost proizvodnje za 25,3 milijona dinarjev. Pri predelavi so bili stroški višji predvsem zaradi večjih stroškov vzdrževanja. Na kontilivu so bili stroški nekoliko nižji od planiranih, kar je rezultat kvalitetnejšega asortimenta oddanih gredic.

V temeljni organizaciji Livarna so dosegli boljši izplen in kvalitetnejši asortiment proizvodnje, kar je znižalo proizvodne stroške.

Nastali stroški v temeljni organizaciji Valjarna bluming štelok so bili 0,5 milijona dinarjev pod načrtovano višino. S prodajo pločevine III. a kvalitete so stroške vložka znižali za 1,7 milijona dinarjev, za precejšen del stroškov so se razbremenili na račun TOZD Jeklarna (slabša kvaliteta vložka). Zaradi izplena so bili stroški višji za 0,3 milijona dinarjev, na blumingu je še vedno slabši od planiranega in sicer za 2,3%, na štelu pa je boljši za 2,2%.

V temeljni organizaciji Valjarna žice in profilov je znižanje stroškov znašalo 4,7 milijona dinarjev, kar je rezultat nižjih cen gredic iz kontiliva, dosegli so boljši izplen, nižji pa so bili tudi stroški predelave.

V temeljni organizaciji Valjarna debele pločevine so znižali stroške pri predelavi. Izdelali so 160 ton več kot so predvideli.

Temeljna organizacija Hladna valjarna Bela je znižala stroške vložka kot tudi predelave. Precej znižanja pri vložku je nastalo na račun boljšega izplena.

Podobne rezultate na področju stroškov so dosegli tudi v temeljni organizaciji Hladna valjarna Jesenice, kjer so izboljšali izplen, znižali pa so tudi večino stroškov pri predelavi.

V temeljni organizaciji Žičarna so

presegli načrtovano višino stroškov pri vložku. Izplen so sicer izboljšali, spremenila pa se je struktura vložka. Znatno nižji pa so bili stroški pri predelavi, kar je vplivalo na končen rezultat — znižanje stroškov te temeljne organizacije.

Temeljna organizacija Profilarna je imela nižje stroške predelave, pri vložku pa so zaradi slabšega izplena presegli načrtovane okvire. V temeljni organizaciji Vratni podboji so znatno izboljšali izplen, kar je znižalo stroške vložka za 0,6 milijonov dinarjev, nižji pa so bili v glavnem tudi vsi predelavni stroški.

V temeljni organizaciji Jeklovlek že vseskozi dosegajo dobre proiz-

vodne rezultate, kar jim znatno znižuje predelavne stroške, boljši od načrtovanega je bil tudi izplen. Znižanje v maju je znašalo 3,7 milijona dinarjev.

Temeljna organizacija Elektrode je izplen v maju izboljšala za 3,8%, kar je znatno znižalo stroške vložka, nižji od načrtovanih pa so bili tudi stroški predelave.

Tudi temeljne organizacije storitvenih dejavnosti so mesec maj sklenile z nižjimi stroški kot je bilo planirano. Le v temeljnih organizacijah Remontne delavnice in Transportu so nastali stroški nekoliko presegli načrtovane okvire.

Nada Pesjak

ZVIŠANJE — ZNIŽANJE STROŠKOV V MAJU

TOZD	Maj	Jan.-maj	povprečno
Plavž	- 8.273.251	- 21.143.724	- 4.228.745
Jeklarna	2.567.592	- 50.654.215	- 10.130.843
Razlika v c. kvalitet	6.977.946	25.163.872	5.032.774
Jeklarna skupaj	9.545.538	- 25.490.343	- 5.098.069
Livarna	- 7.753.176	- 10.519.240	- 2.103.848
Valj. bluming štelok	- 520.266	- 37.768.992	- 7.553.798
Valj. žice in profilov	- 4.738.025	- 34.136.949	- 6.827.390
Valj. debele pločevine	- 5.678.825	- 25.415.319	- 5.083.064
HV Bela	- 25.483.711	- 43.710.013	- 8.742.002
HV Jesenice	- 5.986.739	- 41.594.760	- 8.318.952
Žičarna	- 4.568.045	- 22.368.313	- 4.473.663
Profilarna	- 2.362.687	- 5.677.171	- 1.135.434
Vratni podboji	- 1.796.749	- 5.400.684	- 1.080.137
Jeklovlek	- 3.678.041	- 6.697.068	- 1.339.413
Elektrode	- 10.298.398	- 25.254.668	- 5.050.933
Želblarna	779.558	5.455.397	1.091.079
Strojne del.	- 2.539.458	- 8.365.705	- 1.673.141
Remontne delavnice	71.978	- 5.697.483	- 1.139.497
Vzdrževanje	- 674.069	- 7.303.740	- 1.460.748
Energetika	- 8.131.066	- 21.812.076	- 4.362.415
Transport	12.275	- 4.682.978	- 936.596
SKUPAJ ŽELEZARNA	- 82.073.237	- 347.583.829	- 69.516.766

V orodjarni (Foto S. Kokalj)

DELO V ČASU POČITNIC

V času letnih počitnic bomo tudi letos sklepali delovna razmerja za določen čas z učenci srednjih, višjih in visokih šol. Večina delovnih nalog se bo opravljala v eno ali dvoizmenskem delovnem času, nekatere pa tudi v nočnem času.

Za fizično zelo slabotne kandidate opravljanje delovnih nalog ni premerno, saj gre predvsem za delo v TOZD proizvodnje, kjer so težji pogoji dela.

Delovno razmerje bomo sklepali za najmanj en mesec neprekinjenega dela. Če ta pogoj ne bo izpolnjen, bo kandidat moral ob izplačilu osebnega dohodka povrniti osnovne stroške sprejemnega postopka in zaščitnih sredstev za delo.

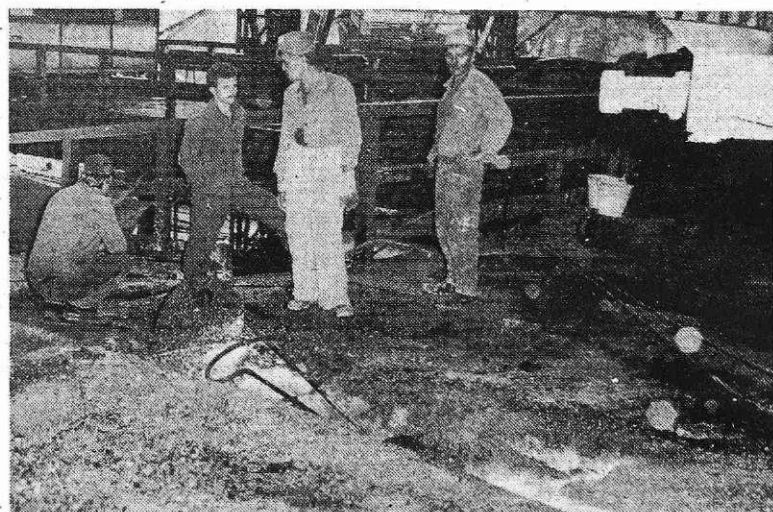
Kandidati, ki morajo v času počitnic opravljati počitniško prakso ali proizvodno delo, pa jim učni program šole dopušča za te namene opravljanje takih del, lahko za ta čas pod pogojem predhodnega odstopa, sklenejo delovno razmerje. Ob zaključku dela jim bo izstavljeno ustrezno potrdilo.

Sprejemni postopek za kandidate bomo imeli od ponedeljka, 22. junija, dalje vsak ponedeljek od 6. do 8. ure v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

Pri sprejemu je potrebno predložiti sledeče dokumente:

- delovno knjižico
- zdravstveno knjižico
- osebno izkaznico (kdor jo ima)
- zadnje šolsko spričevalo.

Na katere delovne naloge bo kandidat razporejen, bo odvisno od trenutnih kadrovskih potreb oziroma od fizičnih sposobnosti kandidata.

Plavžarji čakajo na šarž (Foto S. Kokalj)

URESNIČEVANJE KULTURNE POLITIKE V ZDRUŽENEM DELU

Glede na to, da v naši socialistični samoupravni družbi opredelujemo poslanstvo socialističnih in demokratičnih ustvarjalnih sil družbe na področju kulture kot bitko za osvoboditev človeka in dela, nikakor ne moremo biti v jeseniški občini zadovoljni s stanjem.

Pri tem mislim na subjektivni faktor socialistične družbe kot ga opredeljuje Edvard Kardelj, ki pravi: »da pod tem ne razumemo samo zvezo komunistov in druge družbenopolitične organizacije, kot so socialistična zveza delovnega ljudstva, sindikati, zveza socialistične mladine itd., ampak vse tiste družbene organizacije raznovrstnega tipa, ki imajo svoj interes in vpliv v družbenih odnosih in ki na različne načine vplivajo na družbeno zavest in na reševanje družbenih problemov. Tu so mišljeni državni organi, znanost, strokovne službe in vsi drugi organizirani faktorji idejnega, političnega, strokovnega, materialnega, znanstvenega in kulturnega ustvarjanja.

Vsekakor je vzrok, da kultura še ni postala sestavina združenega dela, v prepočasnem uveljavljanju samoupravnega položaja delavcev — neposrednih proizvajalcev v kulturni politiki prek svojih delegacij oziroma delegatov. To pa se seveda najtesneje povezuje s pojmovanjem kulture v socialistični samoupravni družbi in zavestnim in organiziranim delovanjem subjektivnega faktorja socialistične družbe v pogledu uveljavljanja kulture v združenem delu in pri hitrejšem prebujanju kulturnih potreb in interesov delovnih ljudi.

Objektivno moramo priznati, da zelo zelo zaostajamo za uresničevanjem nalog in vloge kulture, opredeljene v naši ustavi in konkretizirane v programih zveze komunistov, ki so jih prevzele vse družbenopolitične organizacije. Odločno premalo smo idejnopolitično delovali, da bi se sleherna organizacija združenega dela, kakor tudi krajevna skupnost, ukvarjali tudi s problemi ustvarjalnih možnosti in kulturnega življenja delovnih ljudi, da bi kulturno delovanje postalo sestavina družbenih planov oziroma razvojnih programov organizacij združenega dela. Doslej je znan edino srednjeročni program jeseniške železarne za obdobje 1981–1985, ki prvič tudi vsebuje naloge TOZD in delovnih skupnosti na področju kulturnega življenja delavcev, pa še to je bolj rezultat prizadevanja posameznikov kakor organiziranega idejnopolitičnega delovanja.

Ceprav je kultura, poleg vzgoje, izobraževanja in znanosti, v naši ustavi opredeljena kot bistven dejavnik razvoja socialistične družbe, večje produktivnosti dela, razvoja ustvarjalnih sil ljudi in vsestranskega razvoja osebnosti, humaniziranja socialističnih samoupravnih odnosov in splošnega napredka družbe, čeprav zveza komunistov opredeljuje svoje poslanstvo na področju kulture kot bitko za osvoboditev človeka in dela in čeprav je tovariš Tito nešteto poudarjal, da brez kulture ni samoupravljanja in napredka, tega v svojih programih, še manj pa v zavesti, niso osvojile v vsej svoji pomembnosti socialistične subjektivne sile in normalno za tem zaostaja celotna družbena zavest. Razumljivo, da zato tudi delegatski sistem na področju kulture ni zaživel tako, da bi delavci — neposredni proizvajalci imeli neposredni vpliv na kulturno politiko. V tem pogledu bi se morali še mnogo učiti na primerih delovanja komunistične partije v naprednem delavskem gibanju med obema vojnima in njeni vlogi v kulturnem delu in snovanju, kakor tudi na primerih kulturnega delovanja in snovanja med narodno-osvobodilnim bojem in socialistično revolucijo.

Pri tem velja poudariti misel Borisa Žihnerla iz knjige Temeljni marksistične obče sociologije, ko pravi:

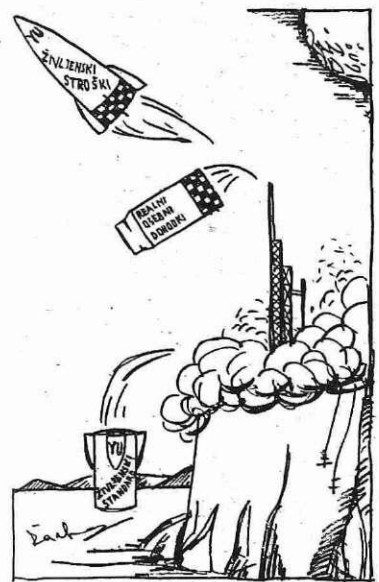
»Če partija delavskega razreda zares hoče ostati revolucionarna avantgarda naprednih družbenih sil, tedaj mora z vsemi sredstvi idejnega vplivanja krepiti progresivne, socialistične težnje, oblikovati socialistično zavest delovnega ljudstva, mobilizirati, organizirati in voditi množice v boju za spremembo socializma kot možnosti v socializmu kot resničnost. Oblikovanje socialistične zavesti neogibno terja, do neke mere pa tudi predpostavlja ustvarjanje ustreznih odnosov, v katerih bodo neposredni proizvajalci sami uravnavali svojo usodo, mimo tega pa tudi ustreznih kulturnih pogojev, v katerih se bodo prav ti neposredni proizvajalci zmerom bolj usposabljali za upravljanje, se razvijali kot svobodne socialistične osebnosti. To drugače rečeno pome-

ni, da oblikovanje socialistične zavesti vključuje prevzemanje, prede-lovanje in nadaljnje razvijanje vsega tistega, kar je človeka v preteklosti dvigalo, plemenilo. Partija mora potemtakem v ljudskih množicah odkrivati in pravilno izkoriščati vse materialne in duhovne rezerve, ki jih je ustvarila zgodovina in ki se v procesu socialistične graditve dalje kopičijo in razvijajo.

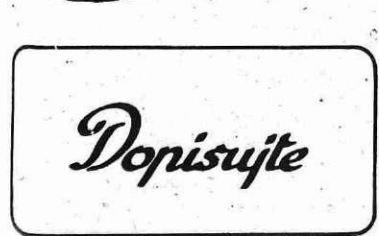
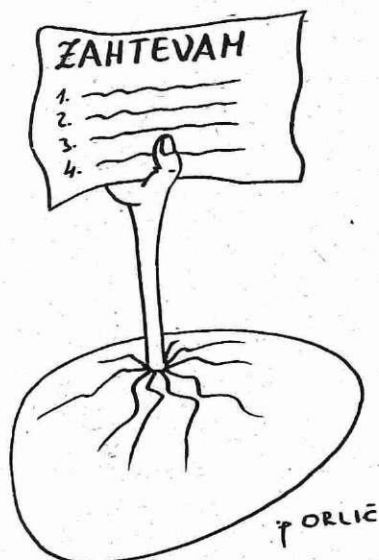
Vsa ta spoznanja in znanja o vlogi in pomenu kulture v socialistični samoupravni družbi odkrivajo in posredujejo na seminarjih, ki jih za delegate in druge udeležence v okviru kluba samoupravljalcev organizira delavska univerza Viktor Strazišar. Število udeležencev, ki je absolviralo tovrstne teme, ni tako majhno, pa tudi njihova prisotnost oziroma aktivnost in zainteresiranost so bile zaznavne, včasih celo presenetljive, pa vendarle ne zapažamo bistvenih ali vsaj zaznavnih premikov. Najbrž je eden od odgovorov za to tudi v mnenju zelo aktivne grupe udeležencev izobraževanja, da bi tovrstne seminarje morali absolvirati tudi vodilni in vodstveni delavci, ki nemalokrat s svojimi odnosi in ravnanji, pa tudi z nerazumevanjem zavirajo hitrejšo uveljavljanje kulture v združenem delu. Pri tem imam v mislih tudi marksistično opredelitev lastnosti posameznih osebnosti, ki s svojim odnosom ali ravnanjem lahko pospeševalno ali zaviralno vplivajo na razvoj. Seveda je ta vpliv odvisen od družbene vloge, ki jo osebnost opravlja. In če to prenesem na področje kulture, o čemer je beseda, potem lahko vodilni in vodstveni delavci že s svojo nezainteresirano ali indiferentnostjo zaviralno vplivajo na razvoj in uveljavljanje kulture v združenem delu. To le potrjuje mnenje seminaristov, da bi v tovrstne seminarje morali vključevati tudi in predvsem vodilne in vodstvene delavce. Seveda pa to velja tudi za vsa druga področja in ne samo za kulturo.

Nedvomno se posledice vsega tega čutijo tudi v delovanju delegatskega sistema, ki je preveč prepuščen spontanemu delovanju. Razen tega so delegati premalo vključeni v ustvarjalno oblikovanje kulturne politike in kulturnih programov. Običajno to pripravijo strokovne službe in izvršni organi, ki na vse kriplje potem to tudi zagovarjajo in branijo tako, da delegatom ostane zelo malo prostora za ustvarjalno sodelovanje. Zato tudi delegati, ki so absolvirali seminarje, svoja spoznanja in znanje težko uveljavljajo in je to najbrž tudi eden od vzrokov za postopno pasivizacijo in nezainteresiranost delegatov, na drugi strani pa — verjetno tudi za včasih slab odziv delegatov na seminarje, ker pri svojem delu naletijo na zavore tako znotraj združenega dela, kakor v delegatskem sistemu oziroma skupščinah.

Če bomo hoteli, in to bomo morali v interesu hitrejšega vsestranskega napredka, učinkoviteje uveljavljati kulturno politiko in kulturno delovanje v združenem delu, potem bo potrebnega mnogo več idejnopolitičnega delovanja sindikata in zveze socialistične mladine, na čelu z zvezo komunistov, v pogledu razvijanja socialistične zavesti, mobiliziranja in prebujanja kulturnih potreb in interesov delovnih ljudi. Ob vseh teh prizadevanjih pa bomo morali tudi zahtevati od delavcev, ki opravljajo najodgovornejše naloge in funkcije, da se ustvarjalno vključijo v uveljavljanje kulturne politike v združenem delu, kajti to mora biti ena od njihovih kvalit, zaradi katere so bili izbrani za vodje temeljnih organizacij oziroma poslovalne organe. Če tega ne delajo, potem tudi ne morejo opravljati najodgovornejših nalog in funkcij, ker je ena od kvalit, ki jo morajo imeti in ki je opredeljena v družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike v občini Jesenice, da »ustvarjalno razvijajo socialistične samoupravne odnose na podlagi ustave in zakona o združenem delu in poglobljajo odločujoči vpliv delavskega razreda v družbi«. Ker je kultura, kakor sem že poudaril, bistven dejavnik razvoja socialistične družbe, se torej morajo skupaj z vsemi subjektivnimi silami socialistične družbe boriti za uveljavljanje kulturne politike in kulturnega delovanja v organizacijah združenega dela.

Osvajanje veselja na jugoslovanski način.

Dopisujte

PROGRAM UKREPOV ZA ZMANJŠANJE ADMINISTRACIJE NI BIL OBRAVNAVAN DOVOLJ TEMELJITO

Na seji 16. junija je izvršni svet skupščine občine Jesenice obravnaval poročilo in povzetek analiz in programov ukrepov za zmanjšanje administracije v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, delovnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v občini, ki ga je pripravila delovna skupina za analiziranje dela administrativnih služb v občini Jesenice.

Pri obravnavi navedenega gradiva je izvršni svet ugotovil, da se v vseh sredinah niso dovolj temeljito lotili nalog v zvezi z analizo za zmanjšanje administracije. Glede na to, so poudarili na seji, bo potrebno v bodoče z vsemi organizacijami in skupnostmi vzpostaviti takšne stike, da bo mogoče začeti prizadevanja za omejevanje administracije s celovito družbeno akcijo usmerjati do željenega cilja. Pri tem izvršni svet poudarja, da prizadevanja za omejevanje administracije ne smejo dobiti značaja enkratne akcije. Pri tem gre namreč za stalno nalogo, da se s posodabljanjem, poenostavljanjem in racionalizacijo z zmanjševanjem administracije doseže večja kvaliteta in učinkovitost. V teh prizadevanjih, poudarja izvršni svet, mora biti vseskozi prisoten vpliv družbenopolitičnih organizacij, saj je eden izmed ciljev te naloge tudi kvaliteto dogajanja socialističnih družbenoekonomskih odnosov. Pri tem predlaga delovni skupini, da pri svojem delu da prioriteto ustanovitvi skupnih služb samoupravnih interesnih skupnosti in finančnega servisa. Izvršni svet je celotno gradivo delovne skupine posredoval občinam v obravnavo z namenom, da se vključijo v reševanje problematike, ki jo odpira poročilo delovne skupine.

DO ROKA LE POLOVICA ANALIZ

Delovna skupina v svojem poročilu navaja, da je program za analizo administrativnih služb v občini, ki ga je verificirala tudi občinska konferenca SZDL, poslala 140. organizacijam združenega dela in delovnim skupnostim ter večjim dislociranim enotam s pozivom, da do 15. maja analizirajo stanje administrativnih služb v lastnih sredinah in sprejmejo akcijske programe za zmanjšanje obsega administracije po predloženih izhodiščih programa, kar naj bi obravnavali in sprejeli tudi njihovi samoupravni organi. Do roka je bolj ali manj temeljito to nalogo opravila le polovica organizacij združenega dela in delovnih skupnosti. Pri tem delovna skupina poudarja, da je bila informiranost o tem zadostna, le odgovornost je marsikje odpovedala, čeprav naloga sodi v okvir naših prizadevanj za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije.

Po roku je na intervencijo delovne skupine poslalo analizo še nekaj organizacij združenega dela in delovnih skupnosti, tako da je skupaj od 140 organizacij in skupnosti poslalo analize in programe ukrepov 128 organizacij združenega dela in delovnih skupnosti, za ostale pa je delovna skupina sama ugotavljala podatke. Delovna skupina je analizirala gradivo po sprejetem programu in pri tem ugotovila:

- da so v večini primerov analize in programe obravnavali samoupravni organi,
- da so analize in programe pripravljale strokovne službe, pri čemer vpliv delavcev na predloge ukrepov ni razviden,
- da zaradi reorganizacijskih sprememb in pomanjkanja nekaterih podatkov ti niso primerljivi, oziroma so nepopolni in dinamiki rasti administracije ni mogoče ugotoviti,

– da je le nekaj organizacij združenega dela in delovnih skupnosti navedlo konkretne vzroke in razloge za povečanje administracije,

– da dejanski stroški administracije niso razvidni in primerljivi, ker so računani po različnih metodah,

– da je konkretna ukrepe za zmanjšanje administracije sprejelo le nekaj organizacij združenega dela in delovnih skupnosti, večina pa ugotavlja, da je administracija usklajena s kadrovskimi normativi, da imajo zasedbo pod normativi, oziroma da obstoječa zasedba le stežka zmora vsa zahtevna in obsežna administrativna dela in opravila

– izjema je program ukrepov železarne Jesenice,

– da večina ugotavlja razloge za povečanje administracije izven sebe (v zakonskih predpisih),

– da analize in programi ukrepov, razen v nekaterih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, ne nakazujejo kakšnega bistvenega zmanjšanja administracije.

Delovna skupina v svojem poročilu ugotavlja, da je bila dosedanja aktivnost dovolj široka in da je predvsem izpostavila problem administracije in administrativnih služb in njihovega razraščanja na vseh področjih družbenega delovanja. Nobena analiza ne navaja minimalnega obsega administracije, ki je potrebna za funkcioniranje sistema, večina izhaja iz obstoječega stanja, kot da je to normalno oziroma celo premajhno.

Delovna skupina navaja, da smo bili doslej pri sprejemanju temeljnih zakonov in vseh izvedbenih predpisov in aktov na vseh nivojih premalo pozorni na posledice, ki so se pokazale v prekomernem naraščanju administracije. Uspeh dosedanje aktivnosti je že v tem, pravi delovna skupina, da se pri sprejemanju vseh aktov in predpisov pred njihovo uveljavitvijo analizirajo tudi posledice na področju administracije, da se le-ta ne bi povečala. Pozitivni rezultati aktivnosti je tudi v tem, da so organizacije združenega dela in delovne skupnosti vendarle analizirale stanje v lastnih sredinah in sprejele tudi bolj ali manj realne ocene, izpostavile tako zunanje kot notranje vzroke za nastanek in nadaljnjo širitev administracije ter spoznale, da je v zvezi z administracijo potrebno nekaj ukreniti.

Delovna skupina v svojem poročilu ugotavlja, da so njene naloge politične in strokovne, da pa ji za strokovno vodenje akcije v konkretnih sredinah manjka ustrezne usposobljenosti. Skupina bolj ali manj uspešno lahko ugotavlja notranje razloge v posameznih sredinah za širjenje administracije in ima bolj možnost vplivati na odpravo le-teh. Konkretna ukrepe za zmanjšanje administracije delovna skupina vidi v boljši organiziranosti dela, v organizaciji skupnih strokovno administrativnih služb za več sorodnih organizacij združenega dela oziroma delovnih skupnosti, seveda ob ustrezni mehanizaciji in višji strokovni usposobljenosti in učinkovitosti manjšega števila delavcev. V čimprejšnji izdelavi katalogov razvida nalog in opravil in uveljavljanju nagrajevanja po delu in rezultatih dela. Delavci v organizacijah združenega dela in delovnih skupnosti pa morajo dobiti tudi večji vpliv na zunanje povzročitelje večanja administracije, zlasti na službo družbenega knjigovodstva in zavod za statistiko. Za doseganje ciljev in ukrepov za zmanjšanje administracije, poudarja poročilo, morajo delavci v OZD in delovnih skupnostih storiti največ sami in to s tem, da nadaljujejo z zadrževanjem rasti administracije, da predhodno in vsestransko analizirajo in pretehtajo vsak predlog za novo zapisev v administraciji in to potrdijo le, če je izkazana potreba vsestransko utemeljena.

Delovna skupina v prvem delu svojega poročila poudarja, da je pri obravnavi vprašanja administracije potrebna kritičnost in samokritičnost v vseh sredinah in na vseh nivojih ter pri tem odpraviti dvoličnost. Skupina ob sklepu prvega dela poročila poudarja, da bo lahko uspešno nadaljevala in vodila akcijo le ob najširši družbenopolitični podpori družbenopolitičnih organizacij v občini, v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, občinske skupščine in njenih organov ter vseh delavcev v združenem delu občine. Pri tem pa bo morala imeti tudi ustrezno strokovno pomoč republiških organov.

NEKAJ UGOTOVITEV IN VZROKOV ZA PORAST ADMINISTRACIJE

Na področju industrije in rudarstva, kamor sodi tudi naša železarna, ki je poslala skupen projekt za racionalizacijo poslovanja, poleg 17 TOZD, je analiza pokazala, da se odstotek administrativnih delavcev

v odnosu na vse zaposlene giblje od 1,2% (Gorenjska oblačila) do 38,9% (Elektro Žirovnica). Čeprav analize niso popolne, največkrat navajajo med vzroke za povečanje administracije uveljavljanje samoupravljanja, zahteve od zunaj, zakonodajo, dislociranost od delovne organizacije. V naši železarni pa so med izpostavljen vzroke za razraščanje administracije uvrstili zlasti:

- necelovito dojetje in uveljavljanje vloge TOZD,
- administrativno poseganje države v tokove družbene reprodukcije,
- neracionalno urejene in nepovezane informacijske tokove,
- sprejem vrste zakonov in predpisov,

– politiko delitve osebnih dohodkov in neustrezno vrednotenje administrativno strokovnega dela.

Na ostalih področjih – gozdarstvo, gradbeništvo, promet in zveze, trgovina, gostinstvo in turizem, obrt in osebne storitve, stanovanjsko komunalna dejavnost in urejanje naselja in prostora ter finančno tehnične in poslovne storitve – je delovna skupina ugotovila značilnost za vse analize namreč, da pri opredeljevanju vzrokov niso ugotavljali izvorov širjenja administracije znotraj lastne organizacije, temveč so navajali za najpogostejše vzroke zunanje, kot so: zakonodaja, delovanje samoupravnega sistema, slaba organizacija v delovnih organizacijah ali sestavljenih organizacijah združenega dela in povečanje obsega poslovanja. Očitno so bile tudi različne razlage, kaj sploh sodi v administracijo. Med konkretne ukrepe za zmanjšanje administracije so predvsem uvrstili različne organizacijske spremembe in spremembe samoupravnih aktov ter mehanizacijo poslovanja.

Na področju izobraževanja, znanosti, kulture in informacij, zlasti na prvem področju – vzgoja in izobraževanje – je v zadnjem času zabeleženo skokovito povečanje dejavnosti in s tem skupnega števila zaposlenih in analogno k temu tudi administracije. Razen centra srednjih šol nikjer ne načrtujejo zmanjšanja administracije, nasprotno, prisotne so težnje celo za povečanjem. Na obravnavanih področjih je skupaj 539 zaposlenih, od tega administrativnih delavcev 44,3 ali 8,22%.

Na področju zdravstva in socialnega varstva je skupaj 819 zaposlenih, od tega v administraciji 69 ali 8,4%, brez delovnih skupnosti skupnih služb. Iz analize izhaja, da je obseg zaposlenih v administraciji v glavnem v skladu s normativi, razloge za povečanje administracije pa vidijo predvsem v predpisih in uveljavljeni evidenci in statistiki (zlasti zdravstvo). Posebnih akcijskih programov za zmanjšanje administracije niso sprejeli.

V upravnih organih skupščine občine je bilo v lanskem letu, vključno z voljenimi in imenovanimi delavci upravnih organov, vendar brez inšpekcijske službe, ki je organizirana v regiji, zaposlenih 99 delavcev ali osem delavcev manj kot predvideva normativ (1971 – 92, 1974 – 102, 1977 – 103). Lani so od skupne vsote 27.940.000 din za delovanje celotne občinske uprave, namenili za osebne dohodke funkcionarjev in delavcev 20.372.708 din. Letos imajo v programu zaposlitev še štirih delavcev, da bodo dosegli normativ oziroma raven leta 1977.

V enajstih krajevnih skupnostih v občini je bilo lansko leto 11 redno zaposlenih, trije manj kot s polovico delovnega časa in pet pogodbenih

administrativnih delavcev. Samo za osebne dohodke, brez krajevnih skupnosti Planina pod Golico, Blejska Dobrava in Dovje-Mojstrana, za katere ni podatkov, je bilo lani izdanih 2.456.600 dinarjev. Krajevne skupnosti ugotavljajo, da širjenje nalog krajevnih skupnosti pogosto tudi širjenje administracije.

Lansko leto je bilo v desetih samoupravnih interesnih skupnostih (brez zdravstvene in raziskovalne) zaposlenih 15 oseb, od tega največ v kulturni (4), stanovanjski in komunalni (po tri). Polovični delovni čas je zaposlenih še pet delavcev in ena delavka za pet ur dnevno, pogodbeno pa še devet delavcev in pol. V vseh SIS enotno ugotavljajo, da nikjer ni delavcev preveč, kvečjemu premalo. Po nepopolnih podatkih se stroški za administracijo gibljejo od 6,5 do 16,32% v odnosu na sredstva posamezne skupnosti. Med vzroke za povečanje administracije, tako kot v drugih primerih, navajajo zakonske predpise in povečan obseg dela. Skoraj vse interesne skupnosti pa predlagajo ustanovitev skupnih služb SIS.

Družbenopolitične organizacije niso posredovale svojih analiz in programov, v poročilu delovne skupine je le navedeno, da so dotacije iz proračuna občine za te organizacije lani znašale 4.088.000 din, letos pa 4.770.000 din.

Delovna skupina v poročilu navaja naslednje skupne ugotovitve:

- trend zaposlovanja se veča,
- natančnih podatkov o številu zaposlenih v administraciji ni, ker skupina ni dobila vseh zahtevanih podatkov,
- skupni znesek za organe, ki se financirajo iz občinskega proračuna, je znašal v letu 1980 39.887.700 din, letos pa je za te namene predvidenih 50.050.000 dinarjev,

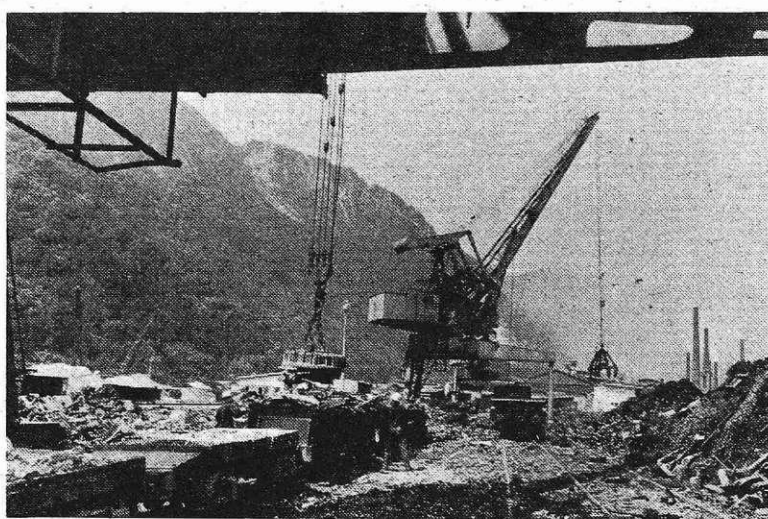
– program za zmanjševanje administracije ni, oziroma le-ti ne predvidevajo zmanjševanja.

V zadnjem delu svojega poročila delovna skupina predstavlja še štiri večje dislocirane enote od devetih, ki so poslale analize, vendar nepopolne. Carinarnica Jesenice je lani zaposlovala 150, medtem ko normativ znaša 172 delavcev; zavarovalna skupnost Triglav 20 internih delavcev in 12 zastopnikov (zadnjega delavca so zaposlili pred dvema letoma); Ljubljanska banka – enota Jesenice je lani imela 66 zaposlenih – število zaposlenih se je v zadnjih desetih letih več kot podvojilo zaradi odpiranja novih ekspozitur v krajevnih skupnostih in v Železarni: služba družbenega knjigovodstva – ekspozitura Jesenice pa je lansko leto zaposlovala 19 delavcev (že pet let število ni spremenjeno).

To je le nekaj najpomembnejših povzetrov iz obsežnega poročila delovne skupine za analiziranje dela administrativnih služb v občini, ki deluje pri skupščini občine Jesenice, njen zaključek pa navajamo dobesedno.

ZAKLJUČEK

Začeto aktivnost je treba nadaljevati, jo stalno spremljati, analizirati in usmerjati. Ob neposredni strokovni in politični podpori ter ob spodbujanju s strani delovne skupine, družbenopolitičnih organizacij občine in v OZD oziroma delovnih skupnostih morejo in morajo k uresničitvi ciljev aktivnosti za zmanjšanje obsega administracije in tudi razlogov in vzrokov za nastanek in razraščanje administrativnih služb največ prispevati in storiti delavci iz neposredne proizvodnje. Pritisk na zaviranje naraščanja administracije

Pod pristaniškimi žerjavi (Foto I. Kučina)

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

KOMUNICIRANJE V STAREM PERUJU

V obdobju telekomunikacij, ki povezujejo vse dele sveta, je zanimivo vedeti, kako so stari Inki z najbolj enostavnimi komunikacijskimi sredstvi uspeli vladati veliki državi, katere velikost bi skoraj lahko primerjali s cesarstvom starih Rimljanov. In to brez pisave, vozov in jahalnih konj.

CHASQUI – HITRI TEKAČI

Beseda chasqui pomeni v državnem jeziku Inkov, imenovanem quechua, približno »izmenjava« ali »vzeti in dati«. Na tej osnovi je deloval poštni sistem države Inkov in sicer na stalni izmenjavi novic s štetimi tekači. Osnova ga je vladar Inka Pachacutec (1438–1471), ki je pričel s širjenjem države z visoke planote Cuzco. Spoznal je, da ni bila več mogoča učinkovita kontrola z osebnim nadzorovanjem in samo z osebnimi sili. V času svoje največje moči se je razprostrlo kraljestvo Inkov v dolžini čez 4000 km: od južne konice Kolumbije do sredine Čila, imelo pa je 12 milijonov prebivalcev. Vladati je bilo mogoče samo s komunikacijskim sistemom, ki je v doglednem času omo-

gočil opravljati razne funkcije. Pri tem je šlo predvsem za javljanje vpadov tujih čet ali notranjih nemirov, predajo važnih ukazov vladarja, raznih poročil in statistike, kakor tudi vojaških ukazov.

Predvsem je treba vedeti, da Inki niso poznali niti pisave, niti konj ali voz. Za statistične podatke so imeli na razpolago samo pisavo z vozi, imenovano quipu. S tem so bile komunikacijske možnosti močno omejene na predajo sporočil z moža na moža in predaje quipa z dodatno ustno obrazložitvijo. Da bi preprečili napake pri predajanju so bila poročila omejena na brzojavni stil ali pa standardizirano skrajšana. To je omogočilo skupaj s spominsko oporo za podatke, ki jo je omogočil quipu, neverjetno veliko zanesljivost.

DOBRO ZAMIŠLJENA ORGANIZACIJA

Država Inkov je ležala na geografsko prometno zelo nenaklonjenem področju. Preprežena je bila z močvirji, velikimi puščavami in gorovji s prelazi v višinah med 4000 in 5000 m. Zato je lahko na osnovi štetih uporabljena komunikacijska služba s sli delovala samo, če je imela na razpolago ustrezno cestno omrežje.

Na tem področju so bili Inki mojstri. Samo dve glavni cesti sta merili 6000 km (vzdolž gorovja) in 4000 km (ob obali). Celotno omrežje z vsemi prečnimi povezavami je mogoče ceniti na dolžino okoli 20.000 km. Ker se ni bilo treba ozirati na vozove in na konje za ježo, so te ceste lahko imele s pomočjo stopnic tudi na področju gorovij zelo položno smer.

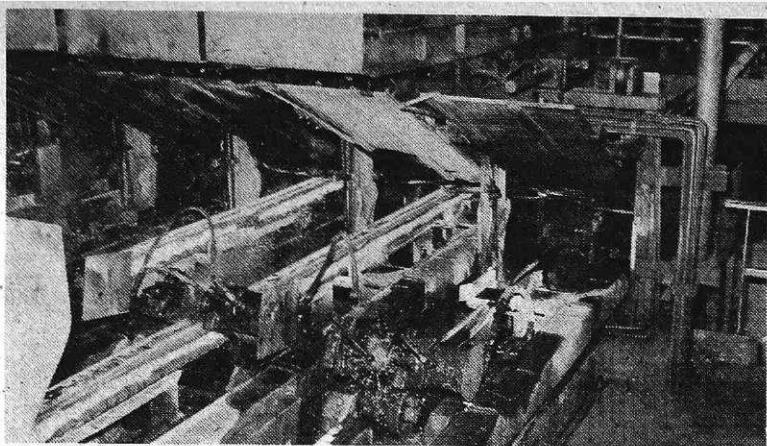
Tako razširjen sistem s tisoči štetimi tekači je moral imeti stalne postaje za prenočevanje in preskrbo. Pri tem so razlikovali majhne postaje za menjavo (o'kla) in velike postaje

za celotno oskrbo (tampu). Razdalje med njimi so bile glede na situacijo zelo različne. Pri majhnih postajah za menjavo se je gibala glede na pogoje okolja med 400 m in pet km, vendar najbolj pogosto med enim in 3,5 km. Najmanjše razdalje so bile pri strmih gorskih poteh, medtem ko so bile največje na ravninah in dobro zgrajenih cestah. Razdalje so bile prirejene sposobnosti tekačev in je bilo zato mogoče doseči enakomerno hitrost potovanja sporočil.

Velike postaje so bile med seboj oddaljene od 20 do 25 km, kar ustreza normalni enodnevnosti nosačev tovorov ali karavan z lamami. V razdaljah pet do osem km so bile razporejene večje izmenjalne postaje, ki so bile istočasno tudi stanovanja tekačev in njihovih družin. Majhne izmenjalne postaje so bile tudi zaščitne kolibe in so bile izdelane iz neobdelanega kamna ali včasih tudi lesa in pokrite s slamo. Imele so prostora za dva moža in po pravilo so bile postavljene na vzvišeni terasi neposredno nad cesto in z nje je bila vidna sosednja postaja.

Velike postaje so imele več prostorov za bivanje in so bile glede na važnost ceste zgrajene v treh velikostih. Pri največjih je bilo glavno poslopje tudi do 90 m dolgo in je imelo tudi posebne prostore za imenitnejše potnike.

Organizacija se je naslanjala na zelo enostavno hierarhijo. Na čelu celotnega poštnega poslovanja je bil Auquicon – kot vsi najvišji državni funkcionarji je bil tudi ta iz kraljevega rodu Inkov. Odgovoren je bil za organizacijo, nadzoroval je postaje in je moral ukrepati pri vseh nastalih nepravilnostih. Kot poštni mojster in nadzornik tekačev je bil postavljen veliki tekač (hatun chasqui). Kot uradni znak je nosil rog iz školjke, sodeloval pa je tudi kot tekač v redni izmeni in je bil pogosto sin provincijskega glavarja (curaca).

Naš kontiliv (Foto I. Kučina)

in na njeno zmanjšanje mora torej prihajati iz baze.

Aktivnost na tem področju ne sme deliti delavskega razreda na dva dela: na produktivne proizvodne delavce in na režijske delavce, ker so oboji delavci v združenem delu in je trenutno prehodno stanje v razvoju družbenoekonomskih odnosov še tako, da še govorimo o obojih »vrstah« delavcev. Vzrok za to je v še nerazviti in neveljavljeni svobodni menjavi dela med delavci TOZD in delavci skupnih služb, v še premajhnem vplivu delavcev TOZD na programe in vrednotenje dela v svobodni menjavi dela z delavci delovnih skupnosti skupnih služb in enako tudi med delavci v gospodarstvu in delavci v družbenih dejavnostih in v celotni družbeni nadgradnji.

Aktivnost se mora razumeti in obravnavati kot dolgotrajnejši proces preobrazbe in novih odnosov. Aktivnost bo porajala tudi odpor, zlasti na področju zaposlovanja, le to pa je mogoče preseči z drugačnimi pristopi k vrednotenju dela in nagrajevanju, usmerjenem izobraževanju in preusmerjanjem že zaposlenih delavcev na tem področju. Čeprav naj-aktivnost ne bi povzročala brez-

poselnosti delavcev posameznih usmeritev in poklicev, se kot stranski negativni rezultat more dogoditi tudi to. Po stanju 8. junija 1981 je v občini Jesenice 139 nezaposlenih, od tega z višjo izobrazbo eden, s srednjo (največ gimnazijski maturanti) 24, kvalificiranih delavcev 19, polkvalificiranih delavcev 58 in nekvalificiranih 37. Trenutno potrebe po sezonskih zaposlitvah zmanjšajo število brezposelnih, z zaključkom šolskega leta pa se bo stanje ponovno spremenilo in sicer na slabše.

Delovna skupina zaradi pomanjkljivosti in nepopolnih podatkov OZD in delovnih skupnosti žal ni mogla izluščiti podatkov, koliko je v jeseniški občini administrativnih delavcev na skupno število vseh zaposlenih, ki jih je bilo po stanju konec leta 1980 14.631, od teh v dislociranih enotah kar 1.064.

Poleg mnogih drugih še odprtih vprašanj in nalog ostane torej še ugotovitev, kolikšen je odstotek, oz. kolikšno je razmerje med delavci v neposredni proizvodnji in med delavci v administrativnih in režijskih službah. Cilj je vsekakor, da se zmanjša število delavcev v administraciji.

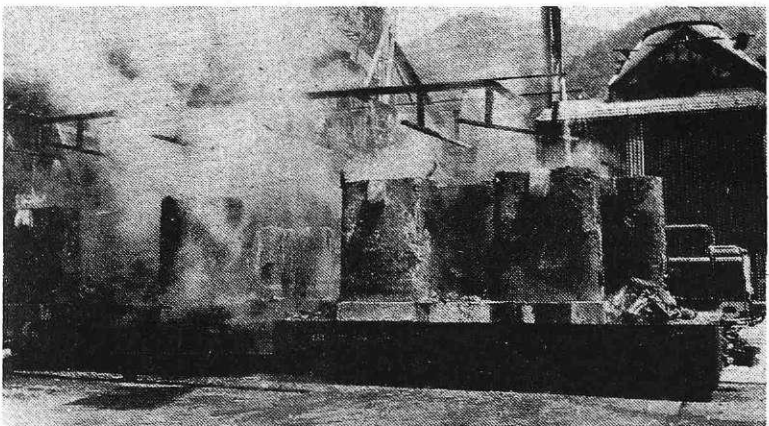
29. JUNIJA, PODELITEV PRIZNANJ IN ZNAČK UDELEŽENCEM AKCIJE

»1000 DELAVCEV – SODELAVCEV«

V dvorani delavskega doma Julke in Albina Pibernik na Javorniku bo v ponedeljek, 29. junija, podelitev priznanj in značk udeležencem akcije 1000 – DELAVCEV SODELAVCEV. To je akcija, ki jo je spodbudil republiški sindikat in s katero so želeli pridobiti čim več delavcev za sodelovanje s tovarniškimi glasili. Akcija je zelo uspešna, saj so uredništva glasil dobila številne nove dopisnike.

Na Javorniku bo podelitev značk za udeležence iz treh gorenjskih občin, in sicer tržiške, radovljiške in jeseniške. Podelitev priznanj, ki bo popostrena tudi s kulturnim programom, pripravljajo člani komisije za informiranje pri občinskem svetu zveze sindikatov Jesenice. Po končani slovesnosti in podelitvi priznanj in značk si bodo udeleženci ogledali še proizvodne prostore Gorenjskih oblačil – TOZD Jesenice.

J. R.

Kokile na poti v valjarne Bela (Foto I. Kučina)

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

Vedno so tudi imeli navadni chasqui zaradi svojega odgovornega dela velik ugled. Preskrba oseba z živilskimi potrebščinami kakor tudi vzdrževanje stavb in cest je bila zadeva lokalnih oblasti. Mojstri cestarji, mojstri za mostove in inšpektorji so skrbeli za vzdrževanje, medtem ko so posebni kontrolni organi skrbeli, da ceste in postaje niso bile uporabljene za neupravičene namene.

Hrana in prenočišče sta bila za potujoče z državnimi in vojaškimi nalogami brezplačni, medtem ko so potnike, ki so potovali za lastno zabavo, kaznovali. O količini zalog, ki so bile v takšnem tempu na razpolago, najbolje govori podatek, da se je lahko kralj in komisar Gasca v vojni proti španskim konkvistadorjem sedem tednov preskrboval s svojo vojsko na takšni postaji.

VEDNO PRIPRAVLJENI NA POHOD

Sistem s tekači chasqui je bil zgrajen tako, da so bili tekači v stalni pripravljenosti na pohod. Na vsaki izmenjalni postaji sta bila vedno pripravljena za pohod dva tekača – eden za vsako smer – ki sta opazovala dodeljeno progo, da bi lahko pravčasno videla tekača, ki prihaja. Pozornost tekačev za zamenjavo so še povečali dodatni signali, in sicer je bilo to trobljenje z rogom tekača, ki je prihajal v zelo nujnih primerih, pa tudi opozorilo z ognjem na glavnih postajah.

Menjava štafete je potekala med tekom. Tekoč, ki je štafeto sprejemal, je tekel krajši del poti nasproti prihajajočemu tekaču. Potem je sledila predaja paketa oziroma quipu. Vse to se je dogajalo v času, ko sta tekača tekla vzporedno z nezmajljivim tempom. Tekoč, ki je sporočilo sprejel, ga je moral tako dolgo ponavljati, da si ga je zanesljivo zapomnil. Nato je tekel tekač, ki je sporočilo sprejel, do naslednje postaje, tekač, ki mu

ga je izročil, pa je prevzel mesto tega tekača na njegovi postaji.

Na postaji sta se praviloma zadrževala dva ali trije tekači, ki so dobili od časa do časa zamenjavo z glavnimi postajami. Na teh postajah so bili v mirnem obdobju na razpolago štirje tekači, medtem ko so v času vojne povečali njihovo število na osem do deset, verjetno pa so bile tudi posadke na manjših postajah povečane.

Postaje so bile stalno zasedene podnevi in ponoči ob vsakem vremenu. Noben chasqui ni smel zapustiti svojega mesta, dokler ni bil zamenjan. Stalno so bili pripravljeni tako v pušči, kakor tudi na ledenih 5000 m visokih prelazih v Andih.

Nujna pošta je bila posebej označena z volneno vrvo temno rdeče kraljeve barve na quipu. Pomembno težjo pošto so prenašali posebni kurirji, ki so osebno prehodili celotno pot do cilja. Seveda z manjšo hitrostjo, kot so jo dosegali chasqui.

Tajnost sporočil je bila pri chasqui v najboljših rokah. Niti podkupovanje niti grožnje ali mučenje španskih osvajalcev niso omajala prenašalcev, da bi karkoli izdali.

Oprema tekača je obsegala službeno obleko, ki ni ovirala hitrega teka, sandale ali tekaške čevlje iz kože lame, signalni rog in kot orožje metalec kamna in majhen kij. Za njihovo preskrbo so skrbele glavne postaje, za izpolnjevanje zalog na teh postajah pa so bile zadolžene lokalne oblasti. Plač niso dobivali, vendar so bili v času te dejavnosti oproščeni vsega drugega dela in seveda preskrbljeni.

TRDA SELEKCIJA

Fizične lastnosti, zanesljivost in primerna rodovina so bili v ospredju pri izboru chasqui. Mladi kandidati so morali trdo trenirati, predvsem tek navzgor in pred sprejemom so morali

LETNA KONFERENCA DRUŠTVA UPOKOJENCEV JESENICE

V soboto, 13. junija, se je zbralo okrog 140 članov Društva upokojencev Jesenice na svoji letni delovni konferenci. Poleg članov društva so se letne konference kot gostje udeležili tudi predstavniki ostalih društev upokojencev jeseniške občine. Med gosti pa smo pogrešali vrsto vabljenih predstavnikov iz krajevnih skupnosti, občinske konference socialistične zveze delovnih ljudi, občinske zveze sindikatov in drugih predstavnikov.

Jeseniško društvo upokojencev je v občini najstarejše in številčno najmočnejše. V glavnem so člani društva upokojenci Železarn, teh je več kot tisoč, zato smo na konferenci toliko bolj pogrešali predstavnike Železarn. To pa še toliko bolj, ker Železarna in konferenca osnovnih organizacij zveze sindikatov Železarn vseskozi kažeja največje razumevanja za premagovanje težav, s katerimi se bori društvo upokojencev in tudi največ prispevata za dejavnost društev upokojencev.

Na delovni konferenci je uvodni referat podal dolgoletni predsednik društva Janko Verdnik-Hanzi. V svojem poročilu se je med drugimi dotaknil tudi dejstva, da še vedno niso našli pot v društva upokojencev tisti, ki so v Železarni in v drugih delovnih organizacijah zasedali vodilna mesta, kajti, če bi se vsi ti vključili v društva, bi ta imela še večji ugled in tudi dejavnost bi bila še bolj pestra.

Poročilo tajnika Jožeta Veharja je predstavilo celotno dejavnost društva, ki je bila zelo obsežna in razgibana. Če bi zajel še delo članov društva v različnih delegacijah in v ostalih družbenopolitičnih organizacijah, bi prišla še bolj do izraza velika aktivnost upokojencev.

Dejavnost v samem društvu je bila zelo pestra, še posebno na športnem, in kulturnem področju. Zelo dejaven je moški pevski zbor, ki ga vodi Janez Ponikvar. Ta zbor je med redkimi zbori upokojencev, ki redno nastopa na pevskem taboru v Sentvidu na Dolenjskem. Nastopali so tudi v tednu upokojencev občine Jesenice, na srečanjih pevskih zborov društev upokojencev Slovenije, sodelujejo pa tudi na vseh prireditvah v domu in drugje. Upokojenci se aktivno ukvarjajo tudi z raznimi športno-rekreativnimi dejavnostmi, kot je balinanje in streljanje z zračno puško. Aktivni so tudi šahisti. Udeležujejo se vseh tekmovanj ob občinskem prazniku, ob tednu upokojencev, izbirnega tekmovanja v gorenjski regiji, republiškega tekmovanja, meddruštvenih tekmovanj in podobno.

Med zelo uspešne dejavnosti lahko štejemo tudi krožek ženskih ročnih del, ki je tudi letos organiziral samostojno razstavo.

Poleg teh dejavnosti društvo organizira razne izlete, proslave in družabne večere v svojem domu. Celotna dejavnost društva je namenjena predvsem članom društva in njihovim svojcem.

Društvo ima zelo tesne stike z društvom upokojencev v pobratenih Trbovljah, s katerim si letno izmenjuje obiske.

Sledila so finančna poročila. Niso bila obsežna, čeprav so bila zelo skrbno pripravljena. K uresničevanju dejavnosti društva, poleg redne dotacije Železarn in članarine, pripomore tudi čisti dohodek društvenega gostišča, ki pa je zaradi normalne obdavitve bolj skromen. Denar razen za aktivno delovanje društva rabijo tudi za vzdrževanje stavbe in društvenega inventarja.

V celotno dejavnost društva je bilo v preteklem letu vloženega veliko dela tako posameznih članov odbora, ki so za posamezne društvene dejavnosti odgovorni, kot članov v celoti. Nekateri za svoje delo dobijo zelo majhne nagrade, ki so resnično simbolične in jih ni moč

primerjati z vloženim delom. Zato je bila kritika, izrečena v Glasu, zelo krivična in je težko prizadela tiste, ki nesebično vlagajo ves svoj prosti čas v delo društva. To je potrdila tudi konferenca in dala vsem članom odbora priznanje in pohvalo za storjeno delo.

V razpravi je poleg nekaterih članov sodeloval tudi Zdravko Pogachnik, ki je pojasnil vse novosti na področju invalidsko pokojninskega zavarovanja. Drugi so govorili o

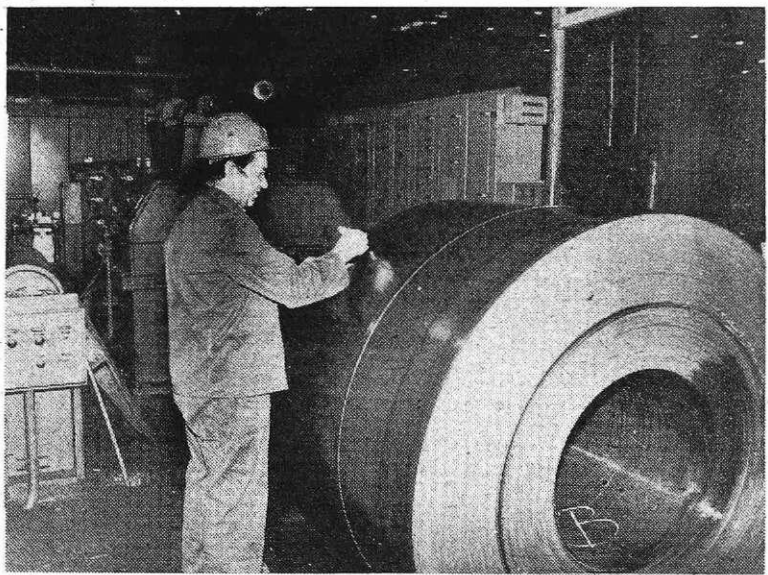
problemih, ki tarejo upokojence, o stalni rasti cen in zaostajanju pokojnin, o drugem občinskem samopriskrbi in podobno.

Vsi so bili enotni, da breme stabilizacije preveč prizadene upokojence, posebno tiste, ki imajo razmeroma nizke pokojnine. Izrazili so tudi zaskrbljenost, kako bomo premagali številne težave, ki pestijo naš sedanji trenutek.

Na konferenci so potrdili tudi načrt dela za leto 1981 in finančni načrt.

Delovni konferenci je sledil družabni večer. Vsekakor je delovna konferenca zelo uspešna, kljub temu, da ni bilo tistih, ki bi morali prislunhati težavam in problemom upokojencev.

Stane Torkar

Hladno valjana pločevina pripravljena za adjustažo (Foto I. Kučina)

Železarski globus

ITALIJA

Italijanski železarski koncert Italsider S.p.A. je prejel pred kratkim naročilo iz Sovjetske zveze za dobavo 400.000 ton jeklenih cevi raznih dimenzij. Finančna vrednost tega naročila dosega 200 milijard lir.

JAPONSKA

Železarna z največjo kapaciteto, ki obratuje v sklopu največje japonske železarske družbe Nippon Steel Co., je Kimitsu, zgrajena v tokijskem zalivu. Pričela je obratovati leta 1967 in uporablja najsodobnejšo železarsko tehnologijo. Njene plavže, kisikove konverterje in vroče ter hladne valjarne vodijo elektronski računalniki in to od sprejema naročil, preko kontrole in uravnavanja proizvodnje posameznih agregatov do odpreme posameznih izdelkov. Letno izdelajo 7,3 milij. ton surovega jekla.

KAMERUN

V tej zahodnoafriški državi, ki leži ob Gvinejskem zalivu, bo ameriška železarna Vierling Steel Works v Douali gradila prvo železarno majhne zmogljivosti. Imela bo elektro jeklarno z letno zmogljivostjo 12.000 ton, naložba pa je predvidena v višini okoli osem milij. dolarjev. Vzpostavitelj s tem bodo zgradili tudi obrat za izdelavo varjenih cevi in še nekaterih drugih izdelkov iz pocinkanega jekla.

ZDA

Za neko ameriško podjetje gradi zahodnonemški Krupp Industrie und Stahlbau največje vozilo na

tračnicah na svetu s 36 osmi. To posebno vozilo, ki ga bodo uporabljali za prevažanje težkih tovorov, kot so: transformatorji, generatorji ali veliki rezervoarji, bo imelo lastno težo 336 ton, plus 807 ton možnega tovora, tako da bo njegova skupna teža 1143 ton. Vozilo bo dolgo 92 m in naloženo bo lahko doseglo največjo hitrost 25 km na uro, prazno pa 40 km na uro. Prevažali ga bodo s posebnim vlakom.

ZVEZNA REPUBLIKA NEMCIJA

Za neko zahodnonemško hladno valjarno bo zgradilo podjetje Mannesmann Demag Metallverformung Sendzimir valjavsko ogrodje, katerega glavna značilnost je, da bo med najhitrejšimi napravami te vrste na svetu. Njegova največja hitrost valjanja bo 900 m na minuto (Sendzimir ogrodje je na naši železarni ima največjo hitrost 600 m na minuto). Največja širina trakov, valjanih na tem ogrodju, bo 1050 mm.

NEMŠKA DEMOKRATIČNA REPUBLIKA

Železarska industrija NDR ima v tekočem petletnem obdobju predvsem nalogo, čim bolj izkoristiti razpoložljive surovine in energijo in vzporedno s tem povečati proizvodnjo izdelkov višje vrednosti. Delež kvalitetnejših vrst jekla bo do leta 1985 v celotni proizvodnji povečan na 80%. V prihodnjih petih letih bodo tudi pospešeno razvijali izdelavo surovega jekla v kisikovih konverterjih in kontinuirno vlivanje.

opraviti preizkušnjo, pri kateri so, na primer, morali ujeti hitro vikunjo med dirom v strmini. Veliko telesno obremenitev, posebno še v visokih pogorjih, so upoštevali tako, da so bili chasqui zamenjani vsakih 15 dni. Tako čisti čas teka pri vsakem tekaču v enem letu ni presegel časa treh mesecev.

Ob upoštevanju takšne skrbne organizacije in načina delovanja, se ne zdijo neverjetni rezultati takšnega načina komunikacije, o katerih so poročali španski kronisti. Hitrosti od osem do 16 km na uro so spadale k dobrim poprečjem in so bile dosežene celo na dolgih progah, kot je bila, na primer, med krajema Cuzco in Quito ter nazaj v dolžni 4.500 km. Celo pri najbolj neugodnih pogojih, kot sta bila, na primer, slabo vreme ali nemiri, ni padla poprečna hitrost pod šest km na uro, medtem ko se je v ugodnih okoliščinah celo približala 20 km na uro. To je bila večja hitrost, kot jo je dosegla vsaka evropska pošta v 16. stoletju. Celo španska pošta s konjsko vprego je v 17. stoletju potrebovala na poti iz Lime v Cuzco dvanajst dni namesto treh, kot je bilo v časih chasquiev. Ta hitrost je bila presežena šele ob koncu stoletja z uvedbo električnih telegrafov.

O učinkovitosti prenašanja sporočil s pomočjo chasqui je mogoče navesti nekaj primerov:

— Zadnji Inka Atahulpa je bil zelo natančno obveščen o številu in oborožitvi Špancev, ki so vkorakali v njegovo državo. Žal iz teh sporočil ni napravil pravih zaključkov, ker mu je bila še neznana bojna moč te majhne španske ekspedicije.

— Inka Huayana Capac je bil leta 1527 v vseh podrobnostih obveščen o prvi španski še miroljubni ekspediciji v obmorsko mesto Tumbes.

SEMENJ V BISTRICI

Vse kaže, da prebivalstvo tega svatila ni vzelo na znanje, temveč si ga razlaga kot slabost Reicha. Ker bande postavljajo vedno krajše roke za izgon Nemcev, si je prebivalstvo razlagalo metanje letakov tako, kot da nimamo več dovolj enot za boj proti bandam in da smo zaradi tega uporabili to lažje sredstvo.

Bande se v zadnjem času očitno krepijo, prav tako njihova dejavnost. Junija so ubile sedem Nemcem prijaznih Slovencev, tri hudo ranile, 22 oseb pa ugrabile. Bilo je 20 plenitev živil. Na Jesenicah so odvili železniške tirnice, zaradi tega je iztril vlak s premogom. V Kropi so uničili voz z zvočnim filmom in podtaknili dva požara. Na Jesenicah, v Begunjah in na Bledu so trosili letake.

Okrepitve orožniških postaj s pripadniki Wehrmannschafte (izgovori: vermanšafte, to naj bi bila neke vrste vaška straža domačinov pod poveljstvom nemških orožniških postaj; opomba pisca J. Vidic) se ni obnesla. Ne moremo si misliti, da bi bilo 11 vermanov v Žirovnici namerno pobegnilo, zato pa drži, da se niso imeli namenja odločno upreti. Taka okrepitev pa je za postajo brez pomena. Verjame se odpuštili in jih poslali nazaj na njihova delovna mesta.

ZAUPNA POROČILA JESENISKEGA ŽUPANA KARLA LUCKMANNA IN HAJKA V SEMDIH GRABNIH

»Velika akcija proti partizanom:

20. t. m. je bila velika akcija proti partizanom v Karavankah med Hrušico in Begunjami. 19. t. m. ob 19. uri mi je sporočil lovec — nadzornik KID Franc Grilec iz Žirovnice, da je opoldne tistega dne opazil partizansko stražo pred študentsko kočjo nad Zabrško planino. To sem sporočil dr. Bauerju. Se tisti večer ob pol desetih sem dobil ukaz, da naj bom kot vodja na voljo smučarskemu oddelku majorja Manna.

Ko smo se ob polnoči vzpenjali od Most, smo se v dolini Završnice razdelili na dva približno enaka dela. Major Mann in lovski nadzornik Grilec sta šla po vzhodni vzpenjajoči se poti na sumljivo območje. (Sli so po kolovozni poti iz Završnice na Zabrško planino. Pred leti so del kolovozne poti razširili v cesto; opomba J. V.), jaz pa sem se z oddelkom višjega poročnika Bleiweissa povzpel do Valvasorjeve kočje in od tam v vzhodni smeri do Zabršniške planine. Tja smo prišli ob pol petih zjutraj, ko je bilo še temno. Tedaj je v bližini odjeknil strel. Nadporočnik je razporedil skupine spodaj in zgoraj. Prek obel kril so iskale iskalne zvezke z oddelkom majorja Manna. Sele v jutranjem mraku so skupine zasedle in preiskale počitniške hišice nad Zabršniško planino.

Vse je kazalo, da so te kočje uporabljali partizani in da so se umaknili tik pred nami. Prostor, ležišča in voda na peči so bili še topli. Zaplenili smo nekaj hrane: mast, sladkor, moko, fižol, kavu itn. Našli smo tudi obleke in odeje. Pa hlače nemškega policista, ki so ga partizani ustrelili in izropali pred Dražgošami. Njegovo ime je bilo zaznamovano na hlačah.

Največja kočja, v kateri je bilo glavno taborišče, je nekoč pripadala klerikalni študentski zvezi. V kupu zemlje, ki smo ga odkopali v domnevi, da je v njem strelivo, smo odkrili žensko truplo, ki še ni nič razpadlo. Vzrok smrti je bil revolverski strel v srce. V preprosti leseni krsti je ležala steklenica s sporočilom, da je Julijana Jensterle žrtev nemškega okupatorja. Bojevala se je za svobodo Slovenije in si pridobila velike zasluge pri preskrbovanju partizanov z živili in poročili in to kljub zasledovanju nemških krivolokov in slovenskih izdajalcev. Ni ji bilo dano, da bi doživela osvoboditev Slovenije; padla je 19. t. m. (Julko Jensterle je po nesreči ustrelil njen najboljši prijatelj Albin Zemva-Izidor; opomba J. V.) listek je bil datiran z 20. t. m.

Mi smo tistega dne pred zoro obkolili taborišče. Žal so nam ptički ušli, sicer ne bi nihče ostal živ. Po slamatih ležiščih in razdelitvi službe za stražo, ki je med drugim poslala na nočno stražo s št. 21 označenega moža, sklepam, da je bilo v tem taborišču približno 30 partizanov. Po kratkem počitku, preiskavi bližnje okolice in požigu koč smo se odpravili po sledi za partizani. Major Mann je razdelil svoj oddelek v pet vodov oziroma okrepljenih skupin, od katerih je šla vsaka po eni od sledi v snegu, vodečih iz taborišča. Prevzel sem vodstvo skupine, ki se je odpravila po sveže izhojeni stezi v dolino. Major Mann je vodil skupino navkreber proti vrhu Malega Stola, kjer je naletel na partizane. V boju je padel partizanski mitraljezec. Partizani so se utaborili na planoti Malega Stola in v nekdanji Prešernovi koči. Po zavzetju planote in umiku partizanov so kočjo požgali.

Nas je pot peljala skoraj v ravni črti vzdolž jarka v dolini Završnice blizu Most. Po vsej dolžini je bila pot približno meter in pol široka in na nekaterih krajih v enaki globini odmetana. Največji del poti je bil obilo in sveže prehojen. Spodnji del poti je kazal le dva dni stare sledove. Sveže sledi v zgornjem delu so vodile do smučine, ki smo jo verjetno prevzeli ponoči, prihajajoč od Valvasorjeve kočje. Sled je ostala za bežečimi partizani.

Široka pot do partizanskega taborišča kaže, da je tam prebivala cela tolpa. Peljala je skozi gozd nad običajno potjo od Valvasorjeve kočje k Zabrški planini, skozi območje, kjer v tem letnem času ne hodijo niti lovci niti drugi ljudje. Dokaz, da je bil med partizanskim taboriščem in naselji v vznožju izredno živahen promet. Mnogi partizani se dobro oblečeni in različno pokriti tudi podnevi zadržujejo v vaseh, verjetno tudi na Jesenicah. Nihče jih ne legitimira, naše akcijske sile in uradi jih ne poznajo, domačini jih ne izdajo. Julka Jensterle, katere ti. lo, kot sem že omenil, smo našli pod kupom zemlje poleg partizanskega taborišča, je bila samska služkinja, rojena 9. 1. 1915 v Zenici, pristojna v Sorico pri Skofji Loki; nazadnje je stanovala pri Janezu Smoleju na Koroški. Belt. V moji občini je bila redno prijavljena od 16. januarja 1937 in je bila v zadnjem času na begu. Kot sem lahko pozneje ugotovil, jo je še 17. t. m., torej tri dni pred njeno

smrtjo, videla na železniški postaji na Javorniku »Volksdeutscherka« Doroteja Schiller (beri: Šiler, opomba J. V.) Schillerjeva najbrž ni vedela, da je Jensterleova na begu.

Po mojem mnenju tukajšnji akcijski uradi premalo upoštevajo pomoč tu živečih volksdeutsherjev in sodelovanje voljnih Slovencev. Gestapo, policija, žandarmerija in drugi delajo vsak zase, delajo zelo tajno, kot da ne potrebujejo pomoči domačega prebivalstva. Verjetno se boje indiskrecije in izdaje. Jasno, v posameznih primerih upravičeno. Na drugi strani pa bi v mnogih primerih pri uničevanju banditizma in drugih državni sovražnih spletk imeli pomembnejše uspehe kot doslej. Domačine je treba pogostejše pritegniti in imeti občutek, da je njihovo sodelovanje potrebno...

POROČILO JESENISKEGA ŽUPANA LUCKMANNA Z DNE 19. MARCA 1942:

»Po roparskih napadih v Žirovnici, v Mostah 3. t. m. na Koroški Beli, je 13. t. m. 8 do 10-članska tolpa izvedla roparski napad na pekarno Lovrenca Noča, po domače Čebularja na Javorniku. Člani tolpe so bili oboroženi s karabinkami in so nosili jugoslovanske pasove z velikimi torbami nabojev. Eden je imel malokalibrsko lovsko puško. Nekateri izmed banditov so prepoznali, kot na primer Valentina Kemperle. Ukradli so približno dve vreči moke, težki skupaj 160 kg. Moko so nasuli v prazne vreče in jih stlačili v nahrbtnike. Dogodek se je pripetil okoli pol desetih zvečer. Peko in njegovim svojim so zabičali, naj bodo mirni in da ne smejo dogodka prijaviti. Prizadeti si ni drznil na cesto. V kritičnem času sta v gostilni zraven bila ključavničar Stanko Svetina in frizerski pomočnik Milan Medvešek, vendar nista o omenjenem dogodku povedala nikomur. Čeprav ju je prosil, naj to storita. Zaslužila sta ustrezno kazeno. Vodja straže KID na Jesenicah Hans Saria je o tem dogodku zvedel šele ob pol šestih zjutraj od žene pekarskega mojstra Noča in ga javil naprej na gestapo. Žandarmerijsko postajo je Rudolf Schiller obvestil šele ob pol sedmih zjutraj...

V ponedeljek 16. t. m. sta Jakob Razinger in njegov sosed kajzar Klinar na občini vzemirjena poročala o ponovnem roparskem napadu. Večer prej ob desetih je Klinar na poti domov v grabnu pod Sv. Križem naletel vzdolž ceste na osem partizanov. Od njega so zahtevali cigarete, mu dve ukradli iz žepa in ga odpeljali s spremstvom do doma. Dva in dvajset partizanov se je oglasilo pri Jakobu Razingeru (Gemeindelandwirtu). Ker jim ni takoj odprl, so butali na vrata in hoteli vdreti s silo. Sele nato jim je prestrašeni Razinger odprl. Njega so zastražili v dnevi sobi, medtem pa so preiskali vso hišo in se pripravljali na zakol mladega vola v hlevu. Pa so si premislili, ker so našli v prekaževalnici in na drugih skritih krajih približno 180 kg masla, slanine in suhega mesa. Vse so spravili v svoje nahrbtnike. Po odhodu partizanov Razinger ni upal iz hiše, ker so mu to partizani prepovedali pod smrtno kaznijo. Menda je še po določenem času slišal korake straže pred hišo, zato ni tvegala, da bi zapustil hišo.

16. t. m. dopoldne je kmečka hči Ivana Smolej iz Prihodov nad Jesenicami javila vodji celice pri Sv. Križu dipl. ing. Kurtu Hoffmannu, da je prejšnji večer ob pol devetih zvečer na poti domov na klanec pred očetovo kmetijo srečala tolpo najmanj 200 partizanov. (nadaljevanje)

Nanko je v Hrastovo veliko jezo, ki jo je zaznaval v psovah, kadar je stopil novi okrajni sekretar v jamo, po svoje ubiral pot. Nekaj jih je opozoril komandant, drugo so se pomenili med sabo, tretje pa je bil poseben čut — kako izbirati pot, da ne padeš v zase-do? Že davno so spoznali: skozi križišča pod jasnami ni varno, nikoli po dolini, ne po vrhu hriba. Nekako povprek, pod robom gozda, za mejami, čim več med grmičjem, nikoli pa v mesečni noči po širokih dolinah. To zadnje nevarnost so spoznali šele skozi daljnogled. Prej nihče ni verjel, da dober daljnogled toliko poveča vidljivost v svetlejši noči. V bataljonu se je izoblikovalo nekaj dobrih vodičev. Nanko je bil med slabšimi. Robin, ki je rad zbadal mlajše partizane, mu je razlagal, da nikoli ne bo dober vodič, ker je preneumen. Neumnost pa je bila za Robina drzna hrabrost, zaupanje v srečo ali želja po zoprvanju.

Na Hrasta se je še zmerom potihoma jezil, ker ga je zvelkel s sabo. Ni si hotel priznati, da ga je kljub razočaranju vlekló v kraje, kjer je slutil, da bo videl tudi Bredo. Ampak dolžil je Hrasta, da ga je spjel na politično delo. To pa ni naloga za drznega borca, ki naj bo v četi.

Po treh urah hoje sta prišla na rob gozda, kjer je kmet pripravil bukova drva, da jih odpelje. Hrast je predlagal počitek.

»Nimava več daleč. Se dve uri pa bi lahko prišla do hiše ali kozolca, kjer bi se lahko naspala,« je rekel Nanko.

»Spanja ti zdaj ne bo manjkalo. Le popoldne in zvečer bova lahko delovala,« je rekel Hrast in tipal naklana drva, da je na najbolj suho poleno sedel. »Skoda, ker nimava veliko politične literature. Zdjaj bi se lahko izgradila.«

»Toliko kot potrebuješ za svoje delo, že veš,« je ugovarjal Nanko.

Kot bi Hrast čakal na to priložnost, morda je o tem že premišljal ali pa si je njega izbral za preizkus, kako bo politično deloval.

VINKO TRINKAUS

(ODLOMEK IZ ROMANA)

14

UPORNIKI

Dobro uro mu je razlagal, kaj so cilji njihovega boja, kako morajo delovati, splesti trdno organizacijo. Ker Nanko ves čas razlage ni spregovoril, ničesar ugovarjal, je Hrasta minilo potrpljenje.

»Nanko, razumeš pravi cilj našega boja?« je z nekoliko živčnim glasom izvaloval vprašal Hrast. »Povej mi odkrito, kot tovarišu — ali razumeš?«

»Čutim,« je togoten zavpil Nanko. »Zame je vse bolj preprosto: Fašizem je slab; to kar počno Nemci je slabo; moramo dobiti dovolj orožja, borcev in jih pregnati! Potlej se bomo dogovorili za pravično oblast. Poglavitno pa je — boj! Brez tega vse drugo nič ne hasne.«

Nato sta se doglo prepirala. Hrast ga je hotel prepričati, da je v zmoti, nagnej na površnim zaključkom. Nanko pa je vztrajal pri svojem prepričanju, da morajo Nemce premagati, nato bodo že uredili oblast, kot se spodobi. Prav ta njegova trmoglavost, prepričanje, ki ni klonilo pred političnimi razlogi, je tako zdražila Hrasta, da je začel preklinjati. Nanku se že tako ni ljubilo več prerokati, pa je zakrknil.

Ko sta se zaustavila v gozdu nad Bredino domačijo, je Nanko začutil, kako je le zaradi Brede pristal, da gre s Hrastom. Pripravljali si je ležišče, daleč stran od Hrasta. Naglo se je zavil v odejo in se pripravljaj na srečne trenutke, ko bo lahko sanjari, kako se bo Breda začudila. Ob slovesu ji je obljubil, da se oglasi ob prvi priložnosti. To si je močno želel, ni pa računal, da se bo lahko oglašil pred pomladjo. Po šumenju listja je sklepal, da se mu Hrast približuje.

»Nanko, zelo mi je žal, da sem te vzel s sabo. Zelo žal,« je še poudaril Hrast. »Ti nisi sposoben za politično delo.«

Nanko je zbral odoje in naglo vstal. V zadnjem hipu se je toliko obvladal, da ni zavpil.

»Rekel si: 'potrebujem spremljevalca, kurirja!' O mojem političnem delovanju, se nismo pogovarjali. Če to pričakuješ, se takoj vrnem v četo. K tebi pa pride kdo drug, tak, ki bo politično sposoben volji.«

Hrast je najbrž začutil, da ni bilo preudarno; kar je počital. Zaobrnil se je, odhajal, ko je Nanka grabilo, da bi kričal in se prepiral.

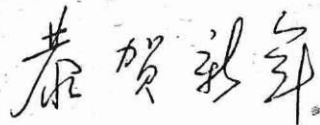
Nista še začela delovati, pa je bilo med njima že tako nárabe, da je Nanko sklenil: po srečanju z Bredo ga poprosim, naj me očini, napiše, kar hoče. Samo... stran, stran! Kako bosta pa delovala, si pomagala, če sta si mrzka?

Ni pa si hotel priznati, da bi bil razlog lahko tudi kaj drugega, ne le njuna neskladna značaja. Z izgovorom, da gre le na stražo se je Nanko zjutraj odpravil na rob gozda in oprezal proti hiši. Ko dolgo ni zagledal nobenega od domačin, je začel premišljati, če so bili izdani in so jih Nemci odpeljali v taborišče. Tako svojce ustreljenih, kakor tudi kmete, za katere so zvedeli, da pomagajo partizanom.

Ko je proti dvanajsti zagledal mater, ki je prihajala iz doline, se je Nanko oddahnil. Opravek imajo, saj so kmetje, ne morejo se vrteti le okrog hiše, si je dopovedoval. Po hipnem olajšanju, pa je napet čakal, kdaj se bo gospodinja odpravila iz hiše. Dobro uro jo ni bilo na spregled, ko jo je Nanko zagledal. Z velikim jersbasom na glavi je vzravnana, pozibavačo stopala v dolino. Do večera bo treba počakati, se mu je razkrilo. Nič ne zaleže, če si še tako želi srečanje. Prej Brede ne bo videl.

(nadaljevanje)

ANICA AŽMAN

12

KAM, KITAJSKA

Podoba rdečega petelina ponavadi obesijo na zid, ker verjamejo, da varuje dom pred ognjem.

O ljudeh, rojenih v petelinovem letu, verjamejo, da so vestni uslužbenci, entuzijasti, natančni, pošteni, se pa tudi zlahka razvnamejo. So iskreni do prijateljev in srečni v zakonu.

Zgodovinarji trdijo, da so te dneve praznovali že pred 2000 leti, posebno slovesno pa v času dinastije Song in Tang od 7. do 13. stoletja. V tistih časih so ženske lahko samo v tih dneh stopile iz hiše in na ulice in se sprehajale in morda srečale junaka svojih sanj.

V komuni smo si ogledali tudi stanovanje v bloku. Stanarina znaša 0,2 juana na kvadratni meter, eni osebi pa pripada pet kvadratnih metrov. Višina najemnine za stanovanje je odvisna od kvalitete stanovanja. Stanovanja so čista in skromna. Postelje so železne in lesene. Na steni so slike Mao Ce Tunga, Hua Ko Fenga ali Ču En Laja in družinske fotografije. Pod je lesen ali pa betonski. V stanovanju, ki smo si ga ogledali, prebivajo štiri osebe; mož, žena, babica in odrasel otrok. Imajo dve sobi in zelo majhno kuhinjo. V kuhinji je plinski štedilnik, omara in dve polički. To je vse! Doma sta bili samo mati — babica in hčerka. Prostorji so hladni, nikjer ni bilo opaziti, da bi

jih ogrevali. Babica se je grela s termoforjem, katerega je ponudila tudi nam. Na mizi je bil velik pehar stočenih orehov. Verjetno so jih prebirali za prodajo.

Posedli smo se po stolih okrog mize. Vzdušje je bilo sproščeno, domače. Hčerka nam je ves čas nosila jasminov čaj.

Bilo je lepo in prijetno. Hčerka in mati sta nam odgovarjali na vsa vprašanja. Hčerka je povedala, da je poročena, da je mož v službi, ona pa tudi dela. Otrok pa je že odrasel in je pri vojakih; doma je samo mama. Za dvosobno stanovanje plačajo mesečno osem juanov, za električni tok, vodo in komunalne zadeve pa plačajo mesečno štirinajst juanov. Mož zasluži 48 juanov. Hranijo se največ z zelenjavo, sadjem in ribami.

Nepozaben mi bo ostal v spominu obisk v domu pionirjev. Prisostvovali smo raznim krožkom: baletnemu, telovadnemu, pevskemu, instrumentalnemu, igralškemu, likovnemu in krožku za ročna dela. Da so lažje igrali na instrumente, so si greti prste v topli vodi. Dve deklici — baletki, ki sta nastopali, sta že bili na mednarodni prireditvi Radost Evrope v Beogradu. Bilo je pri srčno, vendar živo in skrbno pripravljeno ter dobro vodeno. V krožku za ročna dela so vezli prtičke in delali slike iz slame. Pri likovnem krožku so tiskali s tiskarskim tušem in barvami. Pionirji teh krožkov so prodajali tudi svoje izdelke. Pristrice so bile sličice in lepljenke z motivi o medvedku Pandu ter štorikli. Po obisku v domu pionirjev smo imeli še razgovor ob jasminovem čaju z vodjem doma. Prosil nas je, naj povemo naša izkustva o vzgoji pionirjev in da si želijo od nas še kaj naučiti. Skrbno je poslušal. Občutek sem imela, da se je med nami dobro počutil. Treme nismo nikjer zasledili. Nobeno vprašanje jih ni presenetilo. Za noben odgovor niso bili v zadregi.

S posebnim aplavzom so nas pričakali tudi najmlajši v otroškem vrtcu. Nastopali so živobarvno oblečeni, z velikimi sončnicami, ruticami in balončki. Peli so in ploskali. Kakšna eleganca, kakšna prisrčnost! Tudi prav najmlajši so nam bučno zaploskali in vzklicali dobrodošlico, potem pa so jih odpeljali k opoldanskemu počitku. Ker je bila tako prisrčna, sem hitro sli-

kala malo deklico, ki je imela oblekico sešito iz samih živopisnih krpic.

Pravijo, da Kitajci veliko telovadijo in to takoj zjutraj ali pa v prostem času, najraje v parkih ali pa na zelenicah. Tega meni ni uspelo videti. Ko sem večkrat zjutraj pogledala skozi okno hotela, sem videla na ulicah vse polno kolesarjev in pešcev.

Zemlja v okolici Šanghaja je zelo rodovitna in tudi klima je ugodna za dobro rast. Zanjejo dvakrat ali trikrat na leto, tako da imajo po eno žetev pšenice in dve žetvi riža na istem polju. Dobro uspeva tudi koruza. Pridelajo tudi precej zelenjave. Zemljo obdelujejo s stroji in več kot polovico zemlje umetno namakajo.

Znane so tudi kitajske akrobatske veščine, ki so stare več kot 2000 let in so jih v novejšem času še izpopolnili. Tudi mi smo bili v cirkusu, ki je bil nabito poln. (nadaljevanje)

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Izvršni svet OS Radovljica je na 148. seji 16. junija obravnaval družbeni dogovor o skupnih obveznostih pri načrtovanju, organiziranju in sofinanciranju prireditve širšega družbenega pomena na Gorenjskem, ki ga kljub temu, da je bil že obravnavan na zborih občinske skupščine pred enim letom, še vedno ni podpisala telesno kulturna skupnost Radovljica. Na seji so ponovno obravnavali problematiko financiranja lokalne radijske postaje Triglav. Na dnevnem redu so bile tudi obravnave izračuna obveznosti iz proračuna po aneksu k družbenemu dogovoru o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin v SRS za 1981. leto, premoženjske pravne zadeve, poročilo o izplačanih osebnih dohodkih v negospodarstvu v letu 1980, kadrovska bilanca za leto 1981, prispevne stopnje SIS-družbenih dejavnosti v drugem polletju 1981, ponudba za spremembo urbanističnega načrta za naselje Begunje in predlog pogodbe za izvedbo revizije katastrske klasifikacije za katastrsko občino Ljubno in Brezje.

Predsedstvo skupščine občine Radovljica je na seji prejšnji teden sprejelo dnevni red za ločene seje vseh treh zborov, ki bodo zasedali 24. junija. Osrednja pozornost je namenjena razčlenitvi letošnjega gospodarjenja in izvajanju stabilizacijskih ukrepov. Na seji so izmenjali mnenja o žgočih vprašanjih vključevanja mladine v šole usmerjenega izobraževanja, ki so izven občine. Spregovorili so tudi o možnostih za reševanje problema odlagalništva smeti. Predložili so, da obe zadevi preučijo strokovne službe in izvršni svet skupščine.

V sredo, 17. junija, je bila redna seja občinske konference SZDL Radovljica posvečena nadaljnjemu razvoju družbenoekonomskih odnosov na vasi in kmetijstvu v občini. Gradivo je že dalj časa pripravljala koordinacijski odbor sekcije za kmetijstvo, v razpravi pa je bilo že tudi na komiteju OK ZK in predsedstvu OK SZDL. Delegati so na seji potrdili poročilo nadzornega odbora OK SZDL o finančno materialnem poslovanju v letu 1980 in sprejeli plan in finančni načrt OK SZDL za 1981. leto. Namesto delegatov stalnega sestava OK SZDL, ki so bili razrešeni funkcij v DPO, so izvolili za nove delegate: Franca Žitnika, Jožeta Dežmana, Valerijo Dolžan in Braneta Groharja.

Komitej OK ZK Radovljica je na 17. seji 16. junija na osnovi ugotovitev organizacij ZK na pravkar opravljenih sestankih ocenil družbenopolitične razmere v občini po 20. seji OK ZKJ. Razen tem vprašanjem so posvetili največ pozornosti obravnavi družbenega dogovora o družbenopolitičnem izobraževanju v občini. V razpravi so spregovorili tudi o predlogu odloka o priznanjih občine Radovljica in o tekočih nalogah komiteja.

Na 9. razširjeni seji občinskega odbora ZZB NOV Radovljica 16. junija so obravnavali varnostno-politično in gospodarsko oceno v Jugoslaviji s posebnim ozirom na razmere na Kosovu. Potrdili so delovno poročilo in realizacijo finančnega načrta za 1980. leto ter sprejeli delovni program in finančni načrt za 1981. leto. Sprejeli so program tudi za izvajanje priprav na VI. skupščino ZZB NOV Slovenije in na IX. kongres ZZB NOV Jugoslavije. Na osnovi poročila predsedstva občinskega odbora so ugodno ocenili vsebino in potek volilno programskih skupščin krajevnih organizacij ZZB NOV, ki so bile v aprilu in maju.

Na posvetu predsednikov krajevnih konferenc SZDL, ki ga je 15. junija sklical predsedstvo OK SZDL Radovljica, so spregovorili o nalogah pri krepitvi družbenozaščitnih dejavnosti v KS na osnovi ugotovitev in presoje majske sklepne akcije NNKP. Razen tega je tekla beseda tudi o doslej opravljenih postopkih evidentiranja možnih kandidatov za volitve delegatov 1982. leta ter o organizacijskih pripravah za udeležbo krajanov na 13. zbor Gorenjskih aktivistov, ki je bil prejšnjo nedeljo, 21. junija, v Šiški.

Na Nemškem rovtu v Bohinju so v nedeljo, 14. junija, svečano odkrili spominsko ploščo reledni kurirski postaji G-2. Od tod se partizanski kurirji med NOB prenašali pošto na zvezi od Save Bohinjke čez Jelovico do Podlonke. Svečanost s kulturnim programom je pripravil odbor gorenjskih vezistov, ki je za to priložnost podelil posebne spominske značke vsem preživelim kurirjem.

Prejšnji teden je obiskal republiški šolski center za obrambo usposabljanje v Poljčah izvršni sekretar CK ZKS Milan Daljevič. Ob tej priložnosti se je pogovarjal s predsedniki občinskih komitejev za SLO in DS o nalogah s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Od dvajsetih poravnalnih svetov, ki delujejo v vseh krajevnih skupnostih radovljiške občine v letu 1980, le na Bohinjski Beli in v Podnartu nista obravnavala nobenih poravnalnih predlogov. Največ obravnav so imeli poravnalni sveti na Bledu 15, v Gorjah in v Stari Fužini 13, v Radovljici 12, v Bohinjski Bistrici 11. Na Bledu in v Stari Fužini ni uspela poravnava v štirih, v Bohinjski Bistrici v šestih, v Radovljici in Gorjah v petih primerih. Skupaj v vseh poravnalnih svetih od 120 predlogov niso uspeli s poravnavi v 39 primerih.

Delavci SGP Gorenje Radovljica so prejšnji teden začeli graditi v novem Cankarjevem naselju v Radovljici že šesti stanovanjski blok. Letos je od aprila do junija stanovanjska skupnost Radovljica izročila ključje že 138 stanovalcem v petih blokih.

Na seji izvršnega odbora izobraževalne skupnosti Radovljica 16. junija, ki so se je udeležili tudi ravnatelji šol ter predstavniki samoupravnih organov Šolskega centra in Delavske univerze Radovljica, so obravnavali družbeni dogovor o družbenopolitičnem izobraževanju odraslih, ki zaradi neskladij med izobraževalno skupnostjo in izvajalci še vedno pušča odprta vprašanja o načinu financiranja. V razpravi je bil tudi letošnji program izobraževalne skupnosti in predlog razporeditve sredstev na osnovi sprejetih meril in standardov. Po zadnjem predlogu se bo v skupnosti za izobraževalni program združevalo v 1981. letu 123 milijonov 184 din.

Na prihodnji 15. seji skupščine občinske skupnosti socialnega skrbstva Radovljica, ki je sklicana za 25. junij, je delegatom obeh zborov predložen razmeroma obsežen dnevni red - kar 15 točk. Med drugim bodo obravnavali poročilo skupnosti za 1980. leto, poročilo o delu sveta za varstvo družine in odraslih in odbora za samoupravni nadzor v letu 1980, predlog delovnega in finančnega načrta skupnosti za 1981. leto, predlog srednjeročnega plana skupnosti za obdobje 1981-1985, predlog samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi dela z Domom dr. J. Benedika in potrditev cene njegovih storitev za 1981. predlog statuta in samoupravnega sporazuma o ustanovitvi skupnosti, predlog oprostive prispevkov DO Elita Bled in Triglav Bohinj ter samoupravni sporazum o ustanovitvi delovne skupnosti skupnih strokovnih služb SIS družbenih dejavnosti in njenega statuta.

V spodnjih prostorih nekdanje osnovne šole »Čebelica« v Radovljici so v začetku junija odprli razstavo maket in načrtov o urbanistični zasnovi zazidalnega načrta središča mesta Radovljica. Na vpogled je 24 maket in načrtov, ki so jih izdelali člani združenja slovenskih arhitektov. Občani, delovne in druge organizacije ter organi KS bodo lahko na osnovi poročila posebne ocenjevalne komisije izbirali najustreznejše predloge. Razstava bo na ogled do 6. julija.

Številnim visokim priznanjem za kakovostne izdelke so v Almiri Radovljica dodali še enega. Prejšnji teden so namreč predstavniki Jugotekstila, ki v tujini zastopa vse tekstilne tovarne iz naše države, izročili Almiri tokrat že tretje zlato leno, najvišje priznanje uglednega mednarodnega sejma mode v Brnu (ČSSR). Prislužila si ga je za kakovost in izvirnost svojih izdelkov za zimsko kolekcijo 1981-1982.

Začetek turistične sezone na Bledu poteka v znamenju večjih mednarodnih in osrednjih slovenskih srečanj in seminarjev. Tako so se sešli na posvetovanje jugoslovanski ekonomisti, ki so razpravljali o gospodarskem sodelovanju z državami v razvoju. Sledilo je strokovno posvetovanje slovenskih ginekologov in porodničarjev, nato pa dvodnevni seminar organizatorjev družbenopolitičnega izobraževanja v osrednjih izobraževalnih ustanovah in na delavskih univerzah v Sloveniji.

Na pobudo družbenopolitičnih organizacij TOZD Zdravstveni dom Bled je 48 od 53 članov tega kolektiva v soboto, 8. junija sodelovalo v okviru obrambnega dne na vajah o seznanjenju in rokovalju z orožjem, predavanju o narodni in družbeni samozaščiti in nato na pohodu v Srednjo Radovno. Pri spomeniku žrtvam nacistov sta zbranim spregovorila domačina in udeleženca NOB Vinko in Janko Repe o tragediji septembra 1943. leta, ko so Nemci pomorili v plamenu hiš vse vaščane. V Radovni so udeleženci streljali s pištolo, pohod pa sklenili s tovariškim srečanjem.

Po podatkih strokovne službe skupnosti za zaposlovanje je bilo konec aprila v radovljiški občini prijavljenih 176 iskalcev zaposlitve, od teh 98 žensk in 72 mlajših od 26 let. Med iskanci je bilo 68 % takšnih, ki jih je zaradi alkoholizma in drugih motenj težje zaposliti. Delo je iskalo 17 interesentov brez poklica, 77 polkvalificiranih in 45 kvalificiranih delavcev, trije inženirji in pet diplomiranih inženirjev. Šest prosilcev je bilo deležnih denarnih nadomestil in štirje denarne pomoči.

V spomladanskem semestru je na Delavski univerzi Radovljica zaključilo šolanje ob delu 45 delovodij lesarske, tekstilne in kovinske stroke, kar je vsekakor hvalevreden delež k usposobitvi strokovnih kadrov v združenem delu radovljiške občine.

V soboto, 13. in v nedeljo, 14. junija, je bilo v festivalu dvorani na Bledu VI. tekmovanje pihalnih orkestrrov Slovenije. Od 53 orkestrrov sta se v skupno tekmovanje 16 godb uvrstila tudi pihalni orkester Jeseniški železarji in Godba na pihala Gorje.

Ob 50-letnici veslaškega športa na Bledu je bila 13. in 14. junija v lepem sončnem vremenu 28. mednarodna veslaška regata. Med mladinskimi posadkami se je odlično izkazal tudi blejski četverec brez krmarja, ki je zasedel prvo mesto.

VELIČASTEN XIII. ZBOR GORENJSKIH AKTIVISTOV IN BORCEV NOV V MOSTECU

V nedeljo, 21. junija, je bil v Mostecu v Ljubljani XIII. zbor nekdanjih aktivistov Osvobodilne fronte in borcev NOV Gorenjske. Zbor je sovpadal s praznikom občine Ljubljana Šiška, v kateri so prav na ta dan praznovali 40-letnico ustanovitve OF na njihovem področju. Zbora so se v prijetnem razpoloženju in lepem vremenu med drugim udeležili tudi Mitja Ribičič, Vinko Hafner, Marjan Rožič, borci nekdanje Rašijske čete, člani okrožnega odbora OF za Gorenjsko, številni narodni heroji in prvoborci. Več tisoč ljudi je pozdravila Nada Svete, predsednica občinskega odbora SZDL Ljubljana Šiška, ki je orisala številne pomembne dogodke, ki so se na tem območju pod vodstvom OF zgodili v boju proti okupatorju.

Besedo je nato prevzel Marjan OROŽEN, predsednik konference ZKS mesta Ljubljane, ki je v svojem slavnostnem govoru omenil pomemben delež, ki so ga prebivalci tega področja in Ljubljane, mesta heroj, prispevali v boju proti okupatorju. Poudaril je, da nobena meja in žična ograja ni mogla preprečiti Slovincem združitve v boju proti okupatorju. Gorenjska je bila partizanska od prvega dne okupacije. V okviru OF je upor že poleti 1941 prerasel v množično politično gibanje, do konca leta pa v splošno vstajo. Slovenci tudi v najtežjih časih niso klonili. Bitka v Dražgošah je oznanila okupatorju, da tu živi narod, ki ne priznava kapitulacije. Zato mlade generacije ne bodo pozabile tistih, ki so se pod Titovim vodstvom in vodstvom komunistične partije borili za svobodo, enakopravnost, socialno pravičnost, samoupravljanje. To bodo manifestirali v enotnosti in odločnosti do nadaljevanja Titove poti.

V nadaljevanju je govoril o odgovornih nalogah, ki nas čakajo v nadaljnjem razvoju socialističnega samoupravljanja. Predvsem bodo potrebni veliki napori, da se zavre in odpravi inflacija oziroma zmanjša vsakovrstna poraba in doseže boljša produktivnost dela. To je v interesu krepitve naše notranje trdnosti in ugleda v svetu. K temu bomo morali gripeti vsi. Odpraviti bo treba spekulativno obnašanje na delovnih mestih, v gospodarstvu pa uvesti takšno stimulativno politiko, ki bo povečala odgovornost in produktivnost. Dosledno bo treba uveljavljati socialistične družbenoekonomske odnose, proizvodnjo pa organizirati

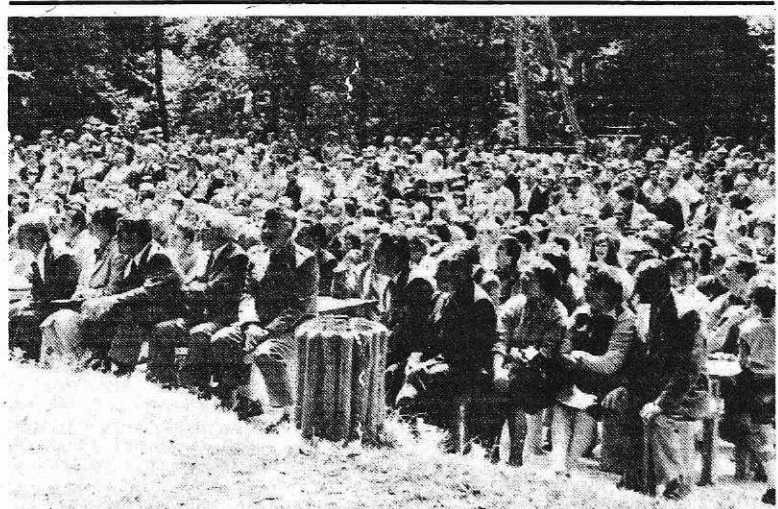
tako, da bo na razviti svetovni ravni. Zaostriji bo treba odgovornost pri uresničevanju zakonov, dogovorov in sporazumov, predvsem pri tistih, ki so na odgovornih položajih in od katerih je to najbolj odvisno. Prizadevanja za zmanjšanje tako imenovane družbene režije ni uperjeno proti posameznikom pač pa proti neracionalnosti in podvajanju administracije. Pri tem je treba ugotoviti, kaj je za družbo koristno in kaj ni. Poudaril je, da je tretji kongres samoupravljalcev opredelil konkretne naloge nadaljnjega razvoja. Le z doslednim uresničevanjem samoupravnih nalog bomo zaustavili škodljive tokove. Dohodki sleherne-

ga naj bodo odvisni od njegovega dela. Izrazil je prepričanje, da bodo borci NOV kot vedno tudi v bitki za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije našli svoje pravo mesto. Zazlel je uspešno sodelovanje med Ljubljano in gorenjskimi občinami ter nadaljevanje prijetnega srečanja več tisoč udeležencev.

Sledil je bogat kulturni program, podoben nekdanjim partizanskim mitingom, v katerem so sodelovali člani slovenskega narodnega gledališča, oder mladih »Treh herojev« iz Pirič, pevski zbor iz Medvoda, pionirji osnovne šole Rihard Jakopič iz Ljubljane in pihalni orkester Litoštroj. Scenarij za lep in prijeten kulturni program je pripravil Peter Miletič, ki je bil tudi režiser. Navzoči so se na prireditvi zelo prijetno počutili. Izvedli so tudi številna športna tekmovanja, popoldne pa je sledil zabavni program, katerega so se udeležili tudi številni drugi prebivalci Ljubljane in okolice.

Prehodno zastavo te tradicionalne prireditve je Nada Svete na koncu kulturnega programa predala Zdravku Črvu, predsedniku občinske konference SZDL jeseniške občine, ki bo prihodnje leto gostiteljica XIV. zbora aktivistov in borcev NOV Gorenjske.

B. B.

Del udeležencev XIII. zbora gorenjskih aktivistov in borcev NOV v Mostecu (Foto B. Blenkuš)

V RADOVLJIŠKI OBČINI 371 UČENCEV KONČALO OSNOVNO ŠOLO

Generacija, ki bo orala ledino usmerjenega izobraževanja, je zaključila osnovno šolanje. Za njimi je naporno šolsko leto pehanja za znanjem in ocenami, mrzlični zadnji tedni, nabiti »pisanja« in »spraševanja«, so le še spomin. No, ne za vse. Nekatere čakajo še sprejemni izpiti!

V petih osnovnih šolah radovljiške občine je končalo osmi razred 371 učencev. 368 jih bo nadaljevalo šolanje, trije pa se bodo zaposlili. Na občinski skupnosti za zaposlovanje so nam povedali, da se podobno razmerje ponavlja že vrsto let in ni nenavadno. Tudi poklicne želje učencev so bistveno višje od potreb združenega dela radovljiške občine, spet nič nenavadnega. Pač pa se je v primerjavi s prejšnjimi leti bistveno izboljšalo razmerje med družboslovnimi in naravoslovnimi usmeritvami. Na Gorenjskem se je 37,2 % učencev odločilo za družboslovje, 62,8 % pa je izbralo naravoslovje. To je pomembna zasluga akcije usmerjanja in prosvetljanja, ki so jo opravile šolske svetovne službe, zunanji sodelavci iz organizacij združenega dela in skupnosti za zaposlovanje ter splošnih družbenih teženj po omejevanju zaposlovanja v administraciji.

Na območju občine Radovljica bo nadaljevalo šolanje le 32 učencev: trinajst na srednji gostinski šoli na Bledu in devetnajst na dislocirani enoti ekonomske šole v Radovljici. 102 se hosta vozila v Kranj, 114 na Jesenice, 53 v Ljubljano, 28 v Škofjo Loko, 19 pa se jih je vpisalo v

različne srednje šole širom po Sloveniji.

Predvidevamo, da so učenci poleg zanimanja in nagajevanja za posamezne smeri pri odločanju upoštevali vsaj še dva kriterija: možnost zaposlitve po končani šoli in prostorsko bližino šole, ki bistveno pomeni že tako dovolj drago šolanje.

Interes za ekonomsko in gostinsko šolo, ki sta na območju občine, se kljub prostorski bližini pojavlja šele na 7. in 8. mestu. Sicer pa so se učenci odločili takole: 41 se jih je vpisalo v šolski center za blagovni promet Kranj, 32 na železarski izobraževalni center Jesenice, 29 v šolo za zdravstvene delavce Jesenice, 23 v šolski center Iskre Kranj, po 21 na družboslovno in naravoslovno gimnazijo Jesenice ter dvajset v tekstilni in obutveni center Kranj.

Učence, ki so se vpisali v šolo za zdravstvene delavce Jesenice in šolski center Iskra Kranj, čakajo še sprejemni izpiti oziroma rezultati, saj se je za prvo prijaviло 50, za drugo pa 76 učencev preveč.

V tem trenutku za večino večjih problemov ni, kako bo s preusmerjanjem tistih, ki ne bodo opravili sprejemnih izpitov, pa bomo šele videli.

Majda Odar

SREČANJE GORENJSKIH KURIRJEV

V nedeljo, 28. junija, ob 10. uri bo pri MRKOTU - FRANCU KAVČIČU v PODLONKU številka 1 - srečanje relednih kurirjev Gorenjske. Ob tej priliki bodo na hiši pri MRKOTU odkrili spominsko ploščo reledni kurirski postaji G-1.

Kurirjem letnikom 1921 in starejšim bodo podelili zlate plakete, zaslužnim delavcem kurirjem pa grafike, priznanja in zlate značke. Organizacijam, ki posebno uspešno sodelujejo s pododborom, bodo podelili zlate plakete z vencem.

Sledil bo kulturni program, ki ga pripravljajo kulturni delavci okoliških naselij. Vsi kurirji, udeleženci srečanja, bodo prejeli posebno spominsko značko srečanja.

Srečanje pripravlja pododbor kurirjev za Gorenjsko. B. B.

UČENCI OBČANOM JESENIŠKE OBČINE

MED DEŽEVNO URO SLOVENSKEGA JEZIKA

Zopet ta dež! Neprestano pronica skozi špranje ob oknih, polzi po steklu in kaplja v vedro, ki stoji v kotu učilnice. Kapljice monotonno odmevajo v tišino, glas tovarišice se

staplja z zvenom kapelj, utrujenost in zaspanost ležeta na veke. »Neosebne glagolske oblike so pregibne in nepregibne. Delimo jih na deležja, deležnike, nedoločnike,

namenilnike in glagolnike. Razlika med deležji in deležniki je v tem... Glas tovarišice je uglasen z deževnimi kapljicami. Nič več ga ne slišim. Nedoločniki in namenilniki, deležja in deležniki, zakaj vendar je vse to tako pomembno? Zame je ta trenutek vse to postalo nebitveno! Po glavi se mi motajo čisto drugačna vprašanja. Ogledujem odslužene klopi, zbite in majave stolčke, moje oči ogledujejo tri pisane vedra, ki zaključujejo igro dežnih kapljic.

Čopato zamišljeno tlačim v luknjo v tplem podu in razmišljam. Neki daleč odmeva glas tovarišice in Mirko se muči z analizo, jaz pa sanjam o vselem, prostornem razredu z novimi stolčki, s cvetjem in zelenjem, o razredu, opremljenem z grafoskopi, projektorji, magnetofoni in gramofoni.

V razredu vidim veliko panojev in steklenih omar, napolnjenih s knjigami, učnimi pripomočki in z našimi izdelki.

Naenkrat sončni žarki prekinajo moja razmišljanja, stresem z glavo in spet k meni seže znani glas.

»Tvorite deležja, deležnike, nedoločnike, glagolnike iz glagolov: smeja se, veseliti se!«

Začnem: »Smeje, smejoč, smeja, smeja, veselje, veseliti se. VESELIM SE, VESELIMO SE!«

Usta mi ležejo v nasmeh, sonce sije skozi okno, ščemi v oči in se igra s kodri las. Mi pa ponavljamo, pričakujemo in upamo, SE VESELIMO, ZELO VESELIMO!!

Elica Šprager, 8. r.
Literarni krožek
OŠ 16. december Mojstrana

DA

Ura matematike. Dež.
Deževne kaplje na strehi.
Deževne kaplje v razredu.
Deževne kaplje v srcih.
Mraz. Siva. Dež.

28. junij 1981.
Referendum

DA

Ura matematike. Sonce.
Sončni žarki na strehi.
Sončni žarki v razredu.
Sončni žarki v srcih.
Sreča. Radost. Sonce.

Elica Šprager, 8. r. literarni
krožek, OŠ 16. december
Mojstrana

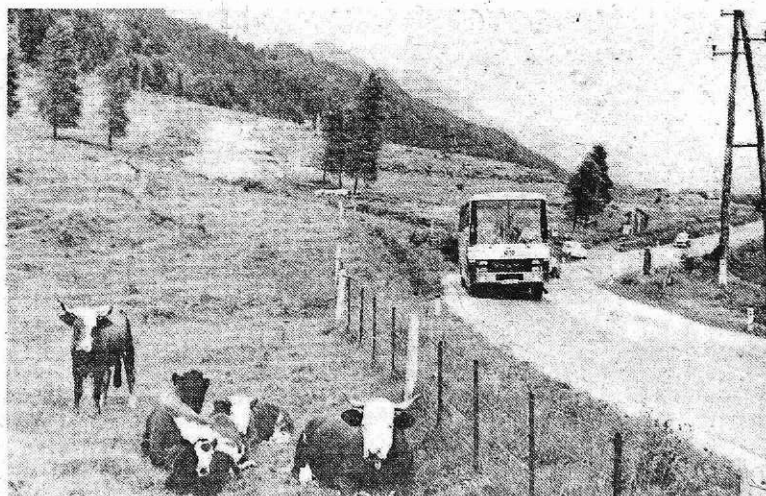
UVEDBA NOVE AVTOBUSNE LINIJE KRAJSKA GORA — JESENICE

Na predlog organizacij združenega dela, oziroma delavcev, zaposlenih v OZD gostinsko turistične dejavnosti na področju Kranjske gore, je SAP — VIATOR TOZD Medkrajevni potniški promet, delavnice, turizem in žitnice Jesenice UVEDLO S 15. JUNIJEM POSKUSNO OBROTAVANJE NOVE AVTOBUSNE LINIJE KRAJSKA GORA — JESENICE.

Avtobus odpelje iz Kranjske gore izpred hotela Prisank vsak dan ob 23.15 in ustavlja na vseh medkrajevnih postajah do Jesenic. Prihod na Jesenice — Železnika je ob 23.48.

Vožnjo so uvedli z namenom, da omogočijo delavcem vračanje z dela domov, primerna pa je tudi za goste hotelov. Proga bo obratovala stalno, če bodo v enomesečnem poskusnem obratovanju od 15. junija do 14. julija ugotovljeni primerni rezultati in podana ekonomska utemeljenost ali doseženo soglasje, da se eventualna izguba na liniji pokrije na kak drug način.

Delavci, ki bodo uporabljali novo avtobusno zvezo Kranjske gore z Jesenicami, bodo kupili na blagajni SAP — VIATOR na Jesenicah mesečne vozovnice, nabavijo pa jih lahko tudi OZD z naročilnico.

Na Bplem polju (Fot. B. Bleguš)

PRAZNOVANJE DNEVA BORCA IN KRAJEVNEGA PRAZNIKA PLAVŽ

Družbenopolitične organizacije in svet krajevne skupnosti Plavž skupaj z občinskim odborom KZZB NOV Jesenice ob DNEVU BORCA IN PRAZNIKU KRAJEVNE SKUPNOSTI PLAVŽ vabijo na

OSREDNJO PROSLAVO 3. JULIJA OB 17. URI pred osnovno šolo Tone Čufar na Plavžu. Ob slabem vremenu bo proslava v večinamenski dvorani šole.

V kulturnem programu bodo sodelovali:

- pihalni orkester Jeseniških železarjev,
- ženski pevski zbor pevskega društva Jesenice,
- mladinski pevski zbor osnovne šole Tone Čufar Jesenice

— recitatorji osnovne šole Tone Čufar Jesenice.
Z letošnjim praznovanjem krajevnega praznika krajevnega skupnosti Plavž in 4. julija — dneva borca bomo občani proslavili tudi 40-letnico ustanovitve Osvobodilne fronte in 40-letnico vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti.

IZLETI DRUŠTVA UPOKOJENCEV

Komisija za izlete pri društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela je za svoje člane pripravila in izvedla tri zanimive izlete.

Vse od žalostnih majske dni 1980, ko se je svet, posebno pa Jugoslavija, poslovila od našega ljubljenega maršala, smo tudi upokojenci želeli obiskati hišo cvetja na Dedinju, kjer počiva. Že v oktobru 1980 smo bili namenjeni tja, pa je prišlo do ovir. Zato smo se letos 8. maja zvečer odpeljali z vlakom proti Beogradu. Mnogi so bili prvič v našem glavnem mestu. Z avtobusom smo se najprej odpravili na Avalo, kjer smo na grobnici neznanemu vojakcu občudovali Meštrovičeve umetnine.

Malo pred enajsto uro smo stopili v vrsto, ki se je v spoštljivem molku počasi bližala dedinjskemu parku z belo marmorno grobnico. Vsakdo bi rad ob njej nekoliko postal in bi se v mislih ter s hvaležnostjo v srcu še enkrat poslovil, toda neprekinjena dolga vrsta je dovoljevala vsakemu le kratke trenutke za tople misli na pokojnega voditelja.

Se enkrat je bilo potrebno v vrsto za obisk muzeja 25. maj. Občudovali smo številna prelepa darila, naših in tujih državljanov, dragocena odkrovanja, stafetne palice, vse do zadnje, ki so jo mladi Jugoslavlani položili k Titovi krsti. Nemogoče je popisati vse, kar je razstavljeno v tem lepem muzeju.

Tudi mesto Beograd in njegova preteklost sta zanimala našo skupino upokojencev. Med vožnjo po mestu smo videli številne zanimivosti. Z zgodovino pa smo se seznanili med ogledom Kalemegdana. Od tod smo tudi opazovali Novi Beograd. — Zvečer smo zopet vstopili v vlak, ki nas je v nedeljo, 10. maja, zjutraj pripeljal v Ljubljano.

V prvih dneh junija — 5., 6. in 7. smo bili v prijateljski državi Čehoslovaki. Obiskali smo Bratislavo in ob povratku še Dunaj. Zgodaj smo iskali dan, saj smo se že ob 4. uri odpeljali z Jesenic. Pot nas je vodila preko Ljubelja, skozi Celovec in mimo vojvodskega prestola na Gosposvetskem polju, mimo Sentvid na Glini ter Brež na Štajersko v dolino Mure. Ko smo videli mesto Judenburg, smo se spomnili na junaške slovenske fante in na njihov upor ob koncu prve svetovne vojne. Zanimala sta nas industrijski Leonben in staro mesto Bruck na Muri. Še po dolini reke Mürz smo se vozili in kmalu smo prispeli na Semmering, kjer smo imeli postanek. Zanimal nas je lep razgled, toda ni bilo veliko časa za občudovanje. Potovali smo dalje, precej časa po avto cesti. Videli smo Dunajsko Novo mesto in Dunaj, ki smo ga obšli in se po okrog 60 kilometrih vožnje približali čehoslovski meji, ki je v predmestju Bratislave.

Carinske formalnosti smo hitro opravili in prišli smo v center mesta, kjer smo izstopili. Pred nastanitvijo v hotelu smo imeli še čas za ogledovanje trgovin in manjše nakupe. Prijetno so nas presenetile nizke cene in lepi izdelki. Zopet smo vstopili v avtobus, ki nas je odpeljal na periferijo mesta do udobnega in lepega hotela Bratislava. Dobili smo ključke sob, kjer smo se nekoliko odpočili in šli nato v hotelsko restavracijo k večerji. Vse je bilo v redu, le kanček razočaranja smo doživeli, ker na pogrnjenih mizah nismo našli vsak svoje steklenice piva, ampak le steklenico limonade. Prihodnji dan so bile volitive in zaradi tega niso smeli točiti alkoholnih pijač. Zeljo po pivu smo lahko potešili prihodnji dan, ko smo ob dobrem kosilu v mestni pivnici s pravim užitkom »pospravili« vsak svoj vrček piva.

V soboto smo si ogledovali mestne znamenitosti. Najprej smo krenili k Donavi, ki je tu široka 475 metrov in do novega mostu, ki so ga pričeli graditi 1967. leta. Z dvigalom smo se peljali na 80 metrov visoki stolp in se na vrhu v kavarni Bistrica razgledovali po mestu. Žal ni bilo časa, da bi si ogledali Martinovo cerkev, kjer je bila Marija Terezija kronana za ogrsko kraljico. Avtobus nas je odpeljal proti Karpatom. Naš cilj je bil hrib Slovin z monumentalnim spomenikom in grobovi sovjetskih voja-

kov. Za osvoboditev Bratislave so se pod vodstvom maršala Malinovskega borili in padali v dneh 2., 3. in 4. aprila 1945. Tega dne je bila Bratislava osvobodjena. Ob petnajstletnici osvoboditve — 4. aprila 1960 je bil odkrit ta spomenik, ki so ga gradili tri leta.

Od tod smo tudi občudovali staro srednjeveško trdnjavo, ki je bila zgrajena v 9. in 10. stoletju, prenovila pa jo je Marija Terezija. Danes je v njej muzej, pa tudi reprezentativni prostori slovaške vlade. Premalo časa smo imeli, da bi bolje spoznali še ostale znamenitosti mesta, na primer, stavbo, kjer je bil leta 1805 sklenjen bratislavski mir med Avstrijo in Napoleonom. Vsekakor je bila za nas zanimiva informacija, da je bila v Bratislavi leta 1465 ustanovljena univerza s štirimi fakultetami. Ustanovil jo je kralj Matija Korvin.

Se en večer smo iz balkonov hotela lahko občudovali razsvetljeno trdnjavo in luči mesta. Naslednje jutro smo morali kmalu na pot, ker smo si hoteli ogledati še Dunaj. Ob prehodu meje so bili slovaški obmejni organi kar prijazni in že smo potovali po Avstriji. Ustavili smo se v naselju Petronell, kjer smo si ogledali ostanke rimskega naselja Carnuntum in romansko kapelo iz 12. stoletja.

Na Dunaju smo iz avtobusa občudovali lepe izložbe bogato založenih trgovin, prelepe baročne stavbe, lepe parke. Pred dvorcem Schönbrunn nas je čakala slovenska vodička, ki nas je najprej popeljala v razstavne dvorane dvorca. Občudovali smo tudi prekrasen park. Nato smo obiskali še Hofburg, špansko jahalno šolo, Štefanovo cerkev itd. Med vožnjo po mestu smo si ogledali tehnični muzej, staro univerzo, opero, vladno palačo in drugo. Celo do Pratra smo se peljali in občudovali ogromno kolo z vagončki. Žal nam je bilo, da smo se morali prekmalu posloviti od tega zanimivega mesta. Domovina je bila še daleč.

Vračali smo se po isti poti. Spet smo se ustavili na Semmeringu, znova občudovali lepa mesta in vasi, mimo katerih smo potovali. Oba siva stolpa gosposvetske cerkve sta nas proti večeru spomnila, da smo že blizu doma. V ljubeljske klanke je naš avtobus že prav hropeče požiral kilometre. Še pot skozi predor, postanek na meji in že smo na poti proti Trzinu zapeli pesem Jugoslavija. Srečni in zdravi smo se vrnili domov.

Članice krožka za ženska ročna dela pri Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela pripravimo vsako leto dva izleta. Prvega spomladi in drugega jeseni. V soboto, 13. junija, smo se odpeljali mimo Kranja, Brnika, Kamnika, po Tuhinjski dolini do glavne ceste in dalje do Prebolda. Ustavile smo se v prijazni, lepo urejeni gostilni Čmak in v industrijski prodajalni preboldske tekstilne tovarne. V gostilni Čmak cvrejo zelo dobre krofe, ki smo jih tudi kupile ob povratku.

Pot smo nadaljevale mimo Zalca, Celja, Štor, Sentjurja, Šmarji pri Jelšah do atomskih toplic v Podčetrtru. Tam smo v topli termalni vodi nekoliko poskrbele za zdravje. Na kosilo so nas prijazno sprejeli v domači gostilni Staroveški v Podčetrtru. Žal nam zaradi pomanjkanja časa ni uspelo obiskati lekarne in cerkve v Olimju. Peljale smo se še dalje proti jugu in obiskale v Kumrovcu rojstno hišo maršala Tita, pa tudi dom mladine. Tudi za ogled razstave kiparskih del Antona Avguštinčiča v naselju Klanjec, ni bilo časa. Občudovali smo lepo urejena naselja in številne lepe nove stanovanjske stavbe v Hrvaškem Zagorju. Mimo Tuheljskih in Krapinskih toplic ter Krapine smo prišle v Rogatec in se v Rogški Slatini ustavile. Zanimal nas je zlati novi hotel Donat, poskusile pa smo tudi mineralno vodo. Čeprav nekoliko utrujene, smo zadovoljne vrnile domov.

NAŠA DOBRA STARA ŠOLA

Stanujem na Plavžu. Vsakokrat, ko pogledam skozi okno, zagledam pred seboj mogočni šolski center. Zgrajen je bil s samoprispevkom občanov vse jeseniške občine.

Zgradba stoji na lepem prostoru in jo obdaja veliko igrišče. Imajo velike svetle učilnice, telovadnico, bazen in veliko drugih reči. Učenci, ki hodijo na to šolo, so lahko srečni. Tudi jaz bi jo lahko obiskovala, vendar se raje vozim v šolo na Koroški Beli, kjer mi je vse nekam bližje.

Naša dobra stara šola je sicer majhna, vendar domača in privlačna. Res nimamo telovadnice kot na Plavžu, vseeno pa v športu dosežemo dobre rezultate tako na občinskih kot na drugih tekmovanjih.

Razrede imamo majhne in temne. Tudi pogojev za tehnični pouk in gospodinjstvo nimamo. Učilnica za tehnični pouk je v kletnih prostorih in je zato zelo temna. V gospodinjstvo učilnico v kleti na severozahodni strani šole nikoli ne posije sonce.

Upam, da se bodo občani jeseniške občine odločili za drugi samoprispevek in s tem omogočili tudi učencem tega dela naše občine kvaliteten pouk. Čeprav jaz takrat ne bom več hodila v to šolo, se bom z veseljem spominjala okolja, v katerem sem preživljala svoje otroštvo in sprejemala prvo učenost.

Jelena Smolej, 6. b. OŠ
Karavanskih kurirjev NOB
Koroška Bela

KAKO O SAMOPRISPEVKU RAZMIŠLJAJO UČENCI PRVEGA RAZREDA OSNOVNE ŠOLE 16. DECEMBER MOJSTRANA

Naša šola se imenuje osnovna šola 16. december Mojstrana. Obiskuje jo veliko učencev. V prvi učilnici je vrtec. Cicibani imajo zelo malo prostora. Naredili jim bodo nov vrtec. Moja mamica in očka bosta dala svoj prispevek za večjo šolo in za nov vrtec.

Matjaž Hrastar

Naša šola še ni stara, a je že pre-majhna. Povečali nam jo bodo. To sem vesela.

Učencem želim, da bi imeli večjo knjižnico. Zelo rada berem. Želim si velike police, da bi lahko izbirali knjige po svoji želji. Cicibanom želim, da bi dobili svojo igralnico. Zakaj? Da bi bili v njej bolj sproščeni, da ne bi motili šolarjev. Da bi lahko imeli več igrac.

Romana Kofler

V našo šolo hodijo učenci iz štirih vasi. Jaz sem z Dovjega. V šoli beremo, računamo in telovadimo.

Želim si večjo šolo. V veliki učilnici bi se lahko še bolje učili. Na Koroški Beli imajo staro šolo. Njim bodo zgradili novo. Moja mamica bo sigurno napisala DA.

Sandra Banovšek

Moja mamica in ati bosta napisala DA za vrtec in za šolo. Vesel bom. Vse mamice in vsi očki bodo pomagali. Vsi učenci bodo veseli.

Uroš Kemperle

Jaz bi bil vesel, če bi cicibani imeli vrtec, mi pa večjo šolo. Starši, napisite DA.

Moja mamica in ati bosta dala denar, da bomo mi imeli lepšo in večjo šolo in tudi za nov vrtec bosta prispevala.

Blaž Kemperle

Naša šola še ni stara, a je že pre-majhna. Povečali nam jo bodo. To sem vesela. V šoli je lepo. Pridno se učimo. Tovarišica je vesela, če smo pridni. Če ne ubogamo, je žalostna.

Romana Kofler

Solo imam rad, ker se v njej veliko naučim. Zdaj moramo dobiti denar, da bomo šolo povečali.

Otroci v vrtni bi radi igralnico. V razredu imajo premalo prostora.

Damjan Vidović

Mislím, da bomo dobili večjo šolo in nov vrtec. Poslušala sem mamico in očka. Pogovarjala sta se o samoprispevku. Odločila sta se, da bosta pomagala. Bila sem vesela. Tudi drugi bodo pomagali.

Petra Podlesnik

Želim si večjo garderobo. Naša je majhna, otrok je veliko in se preri-vajo. Mamica, prosim, ali boš za DA. Dedek in teta Boža bosta napisala DA.

Damjana Plahuta

Moja mamica in očka bosta dala samoprispevek. Cicibani morajo dobiti vrtec, kuharice pa novo kuhinjo. Cicibani morajo biti preveč tiho, kuharici pa se stiskata v mali kuhinji. Želim si tudi večjo knjižnico. Če je v njej pet učencev, je že polna.

Aleksandra Baloh

Naša kuhinja je zelo majhna. V njej sta dve kuharici. Skuhata zajtrk za otroke v vrtnu, za vse pa malico in veliko kosil. Pa kako malo prostora imata. V večji kuhinji bosta bolj zadovoljni.

Jana Potočki

Cicibani si želijo nov vrtec, šolarji pa bi radi večjo šolo. Če bomo imeli celodnevno šolo, bom vesel. Torbico bom imel kar v šoli.

Matej Peternel

KAKO SI PREDSTAVLJAM DEJAVNOST »ZA ČISTE IN LEPE JESENICE«

V prejšnjem sestavku smo ugotovili, da Jesenice nimajo značilnega mestnega jedra, zato je urejanje, čiščenje in izgled Jesenic še posebej problematičen. Poleg tega je mesto utesnjeno med Mežakljo in Karavankami, v dolino, skozi katero se prebija reka Sava. Predno sekajo to področje potoki Jesenica, Ukova, Javornik in Bela. Dolina ima precejšen padec proti vzhodu. Vse to povzroča, da je na Jesenicah ob splošnem pomanjkanju prostora življenjski prostor zaradi razvejnosti (vbokline, grape, strmine) zelo neracionalno izrabiljen.

Doslej smo pri vseh novogradnjah (stanovanjskih in gospodarskih) pretežno uporabljali ravne površine. V naslednjem obdobju to ne bo več možno in bodo potrebna večja zemljiška dela. Škoda je, da doslej nismo bolj racionalno uporabljali gradbenih odpadkov za načrtno nasipanje in urejanje neravnih površin, zlasti ob strugi reke Save. Tako se struga Save nasipa od valjarne na Beli do Hrušice brez posebnega načrta. Vsaj tako se zdi mimoslovesnemu opazovalcu. Pri tem pa nikjer ni poskusov, da se nasuto področje vsaj za silo uredi, da bi nastale nove uporabne površine. Na nekaterih mestih občani sami tako zemljišča urejajo in jih uporabljajo za vrtove. To bi lahko delali načrtno in na ta način pridobili znatne površine za zelenice, vrtove ali celo zazidalne površine. Veliko je na Jesenicah, zlasti ob Savi, takih odprtih površin, ki so sedaj bolj podobne odlagališčem gradbenega materiala kot pa načrtnim napotkom, da se pridobi dragoceni prostor.

Obstaja možnost, da se takšna področja in površine oddajo v najem občanom za določeno obdobje za urejanje vrtov in celo za postavljanje montažnih vikendov normiranih gabaritov, kot je to praksa v Avstriji. Tu seveda velja dogovor: če zemljišče dobi novo namembnost, mora občan v določenem roku postavljeni objekt odstraniti. Vprašanje je, ali tak sistem počitniških hišic ne bi bil bolj socialen, uporaben in smotrni, kot sedanje tekmovalne glede veličine in reprezentančnosti, ki je že prešel v nasprotje smisla in se ne more več razvijati po dosedanjem načinu.

Predlagana dejavnost ima v načelu namen, da bi Jesenice pridobile dodatne površine in dobile izgled urejenega in lepšega mesta.

Zaradi pomanjkanja življenjskega prostora na Jesenicah bi pomenilo organizirano zbiranje za industrijo uporabnih odpadkov zelo ustrezno rešitev. Z rešitvijo tega problema bi »ubili dve muhi na mah«. Rešili bi se posebno problematičnih odpadkov, ki najbolj kvarijo izgled urejenosti mesta; obenem pa bi pridobili pomembne surovine. Glede na to, da smo v času pomanjkanja energijskih virov, bi za rešitev tega problema veljalo vložiti nekaj denarja za vseobsežno studijo in postopno reševanje. Do takrat pa so možne tudi začasne rešitve. Za to bi rabili bolj organizirano in večjo enoto Dinosa. Presenetljivo je, da podjetje Dinos – Ljubljana v vseh teh letih obstoja enote ob Savi pod streliščem ni storilo praktično ničesar za modernizacijo te dejavnosti na Jesenicah. Vse vrste odpadnih surovin (papir, tekstil, staro železo, barvne kovine) pridobivajo na vrednosti, tako da je prav gotovo že napočil čas, da »Mohamed pride k goru« in ne obratno, kot je bilo to deset in večletna praksa. Seveda se je za takšno dejavnost potrebno primerno opremiti in organizirati. Rabili bi še več kontejnerjev, toda opredeljenih za različne vrste odpadkov. Možen je tudi sistem objav o pripravljanju določenih odpadkov na določenih krajih in določenem času odvoza.

Kljub splošnemu pomanjkanju prostora za otroška igrišča, varstvene ustanove, trim steze in ostale rekreativne površine, jih nekaj na Jesenicah le imamo, a so načini uporabe, varovanja in obnavljanja teh naprav in ustanov nadvse kritični. Zlasti imam v mislih igrišča otroškega vrta Angelce Očepek na Plavžu. Kakšna velika uporabnost in s tem uničevanje je tu navzoče, je težko opisati. To je potrebno videti in

lahko homo ugotovili, da tu verjetno ne bi pomagala nobena metoda individualnega nadzora, tu je potrebno kolektivno varstvo. Predpostavljam, da je nemogoče zaradi pomanjkanja otroških igrišč na Plavžu prepovedati širšo uporabo odprtih prostorov te vzgojno-varstvene ustanove. Zato bi

bilo nujno, da stanovanjci neposredne okolice igrišča prevzamejo neke vrste patronat za skrb pri vzdrževanju zunanjih prostorov vrta. Seveda bi bila dejavnost patronata dvosmerna: v prvi vrsti vzgojna – stanovanjci bi morali drugače poučevati otroke, ki se tam igrajo, kot to delajo sedaj, obenem pa bi morali redno skrbeti za ohranjanje igrišča v uporabnem stanju (z delom ali sredstvi). Isto velja tudi za ostale rekreativne površine.

Verjetno s tem razmišljanjem nisem izčrpal vseh možnosti za urejanje in vzdrževanje čistega in

lepšega okolja na Jesenicah. Vsekakor pa nujno potrebujemo poleg različnih organiziranih oblik tudi znatno več sporočil v sredstvih obveščanja. Nikakor ne bi bilo odveč, da na sestankih družbenopolitičnih organizacij, zlasti v krajevnih skupnostih, pade včasih tudi kakšna beseda o problemih našega okolja. Zdi se mi, da je prav krajevna skupnost mesto, kjer naj se uresničujejo vse dejavnosti v tej smeri. Ne bi bilo slabo, če bi skušali po vzorcu turističnega društva, ki

redno ocenjuje izgled hiš, balkanov in vrtov ter odpravlja razne pomanjkljivosti v mestih, vaseh, spravi v okviru krajevnih skupnosti in še ožjih področjih (ulice, bloki, stolpnice, hiše) posamezno dejavnost v sistem tekmovalnj. Pri tem je mladina lahko nosilec konkretnih akcij.

Prav gotovo je v prizadevanjih za čiste in lepše Jesenice jasno le eno: naše mesto bo čisto, urejeno in lepo takrat, ko si bomo za to prizadevali vsi občani.

V. Erjavšek

SVEČANOST OB DNEVU ŠOLE IN KRAJEVNEM PRAZNIKU

Prvi julij 1942. V rano poletno jutro so odjeknili streli. V smrt je omahnilo 28 življenj, 28 mladih ljudi, v katerih je bilo toliko sanj o svetli, svobodni in srečni prihodnosti. Sovražniki se je tako maščeval za požig cestnega in železniškega mostu. V spomin na ta dan pred 39 leti praznujemo prebivalci krajevske skupnosti Žirovnica svoj krajevni praznik. V tednu pred praznikom se v našem kraju vrstijo razne kulturne in športne prireditve.

V nedeljo, 21. junija, je bila pred šolo osrednja svečanost. Pred dvema letoma se je namreč osnovna šola poimenovala po Gorenjskem odredu in ta dogodek obeležujemo kot dan šole. Ob desetih smo se pred šolo zbrali učenci, prebivalci in gostje. Naši dragi gostje pa so bili pionirji iz pobratenih Trbovelj, ki so nam v naših prizadevanjih, da čim hitreje uresničimo zastavljene načrte z našo alejo in potjo kulturne dediščine, res veliko pomagali.

V pozdravnem nagovoru nam je pedagog Tone Dežman spregovoril o delu in življenju v naši šoli. Med drugim je pozval prebivalce, da se na nedeljskem referendumu izrečejo za nadaljnjo izgradnjo šolskega prostora v občini.

Sledil je kulturni program, ki je bil zelo pester. V njem so se nam predstavili recitatorji nižje stopnje, godba na pihala iz Gorij, najbolj navdušeno pa smo pozdravili plesalce prvih in drugih razredov.

Na slovesnosti je Lojze Malovrh, predstojnik zavoda za solstvo SRS – enota Kranj, podelil priznanja Gorenjskega odreda. Za osemletni odlični učni uspeh in vsestransko aktivnost so v letošnjem letu prejeli priznanja naslednji učenci: Igor Dražič, Milan Dubravac, Marko Koselj, Marko Svetina in Mojca Burlačenko, za izredne aktivnosti v šoli in izven nje pa še Nuša Skantar, Marjan Šiler, Karmen Baloh in Dunja Huber. Priznanje Gorenjskega odreda so prejeli tudi zunanji delavci šole: Ana Čeh, ki že tri leta uspešno vodi angleški krožek, Mojca Legat, ki s harmoniko spremlja naše pevske zборе in mlade plesalce, Marija Sitar, ki že vrsto let uči nemški jezik in Branko Stare, ki nam pomaga pri ozvočenjih in v elektro krožku. Priznanje so podelili tudi svetu krajevske skupnosti Žirovnica in delovni organizaciji Elektro Žirovnica za sodelovanje in pomoč v akcijah.

Drugi del slovesnosti ob dnevu šole in krajevnem prazniku je bil posvečen odkritju poprsnih kipov naših rojakov: Matije Čopa, Janeza Jalna, Frana Saleškega Finžgarja in Franceta Prešerna. Lansko leto pa smo že odkrili kip Antona Janša, slikarja in prvega učitelja čebelarstva.

Ravnatelj šole Marjan Jemec je zbranim spregovoril o pripravah in prizadevanjih za ureditev Aleje velikih rojakov in Poti kulturne dediščine.

Člani pripravljalnega odbora: Jaka Čop, Tone Dežman in Marjan Jemec so takoj po lanskoletnem odkritju začeli iskati možnosti za iz-

delavo ostalih kipov. Začeli smo s široko propagandno akcijo po gorenjskih osnovnih šolah. Osnovnošolcem smo ponudili knjižico Po poteh kulturne dediščine in serije značk. Mladi člani šolskega kulturnega društva so se z nabiralnimi listi podali na domove naših krajanov. Rezultat je bil zelo razveseljiv. Pokazal je, da občani krajevske skupnosti znajo ceniti prizadevanja, ki so bila vložena v vse to in da si vsi skupaj prizadevamo za lepšo kulturno podobo kraja. Za denarno pomoč smo prosili tudi številne delovne organizacije in interesne skupnosti. Tako nam je v enem samem letu uspelo zbrati toliko denarja, da smo lahko naročili vse štiri kipe. Mavčne poprsne kipe so izdelali:

Bojan Kunaver: Janša, Jalna, Finžgarja; Zdenko Kalin: Prešerna in Jaka Torkar Čopa.

V bron so mavčni kip Janša vili jeseniški livarji, ostale štiri pa umetnostni livar Andrej Kamšek iz Vevč.

Po recitalu, v katerem smo predstavili delo naših slavnih rojakov in pesmih, ki nam jih je zapel moški oktet DPD Svoboda F. Prešeren, sta ravnatelj šole Marjan Jemec in mentorica šolskega kulturnega društva Prešernov rod Danica Bernik podelila priznanja šolskega kulturnega društva. Priznanja so letos prejeli: Slavko Mežek, Andrej Kamšek, Murka Lesce, pionirji iz pobratenih Trbovelj, Druženje obrtnikov Jesenice, Marjan Jemec, Danica Bernik in Tone Dežman. Na lanskem prazniku so priznanja prejeli: Jaka Čop, kiparja Zdenko Kalin in Bojan Kunaver, ki sta mavčna kipa Janša in Prešerna brezplačno odstopila za odkritje v bronu, papirnica Vevč. Kulturna skupnost Jesenice, Izobraževalna skupnost Jesenice, Planinsko društvo Srednja vas Bohinji, Čebelarški muzej Radovljica, čebelarška družina Anton Janša Breznica, čebelarška družina Radovljica, arhitekt Milan Polak, medaljer Dremelj iz Radovljice, papirnica in tiskarna Radovljica, železarna Jesenice TOZD Livarna in osnovna šola.

Severin Golmajer, predstavnik čebelarke družine Radovljica je podelil priznanja čebelarke družine Anton Janša članom pripravljalnega odbora Jaku Čopu, Marjanu Jemcu in Tonetu Dežmanu.

Zaplesali so nam še mladi plesalci tretjih in četrtyh razredov, ki so v letošnjem letu dobili šest kompletov narodnih noš in v novih oblačilih so doživeli svoj ognjeni krst na srečanju folklornih skupin Gorenjske v Mojstrani.

Nastopil je najbolj svečan trenutek odkritje poprsnih kipov v aleji. Kip Franceta Prešerna je odkril pionir iz Trbovelj, kip Janeza Jalna predstavnica šolskega kulturnega društva Polona Zupančič, kip Frana Saleškega Finžgarja predsednica pionirske organizacije Nataša Gorjanc in kip Matije Čopa predsednica šolske skupnosti učencev Mojca Burlačenko.

V osnovni šoli smo tega dne odprli razstavo, ki prikazuje delo in uspehe krožkov v naši šoli v tem letu.

Pot, ki povezuje vse kulturno-zgodovinske spomenike v naši krajevni skupnosti, je začrtana, park pred šolo krasi pet poprsnih kipov naših rojakov. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam kakorkoli pomagali pri ureditvi Poti kulturne dediščine in Aleje velikih mož. Opravljeno je veliko, plemenito delo, kulturna zakladnica slovenskega naroda je bogatejša, izročilo naših velikih mož bliže mladim rodovom. Objubljamo, da bomo skrbeli za čim lepšo podobo našega spominskega parka.

Mojca Burlačenko
ČOS Gorenjskega odreda
Žirovnica

MLADI TEHNIKI IZ OŠ KARAVANŠKIH KURIRJEV NOB NA ZVEZNEM SREČANJU V NIŠU

V okviru kluba tehnikov, ki smo ga ustanovili v osnovni šoli Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela aprila, deluje šest krožkov: foto krožek, filmski krožek, prometni, pletilski in biološki krožek ter mladinska skupina pri radio klubu Železar.

Filmski krožek smo obiskovali učenci sedmih in osmih razredov. Posneli smo štiri kratkometražne filme o našem življenju in delu. Najbolj zanimiv in aktualen je dokumentarni film o ustanovitvi kluba mladih tehnikov in o delu tehničnih krožkov. Ta film smo vzeli s seboj, ko je šla ekipa mladih tehnikov jeseniških osnovnih šol na republiško srečanje v Maribor. Z njim smo se uvrstili na tretje mesto. Te uvrstitve smo bili še posebno veseli zato, ker smo šele začetniki in zato, ker smo s tem dobili vstopnico za zvezno srečanje mladih tehnikov v Nišu. Tudi na zveznem srečanju mladih tehnikov tekmujejo pionirske in mladinske ekipe v filmanju, fotografiranju, slovu na liscov, v sestavljanju maket s fišerjem, v orientaciji, v modelarstvu.

Slovensko ekipo smo sestavljali en filmar in dva fotografa iz osnovne šole Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela, štiri modelarji iz Ljubljane, en filmar iz Velenja, za druge pa si nisem dobro zapomnil, od kod so. Bilo nas je 35. Dokler nisem bil na tem srečanju, še vedel nisem, s čim vse se ukvarjajo moji vrstniki po drugih šolah.

Desetega junija proti večeru smo se dobili v centru mladih tehnikov v Ljubljani. Pripravili so nam enake majice z napisom KLIP-KLAP in kapice, tekmovalcem za SLO pa še posebne obleke in dobro malico. Pot od Jesenic do Niša se je z vsemi postanki vlekel kar 24 ur. V Nišu so slovensko ekipo sprejeli učenci in učitelji osnovne šole Edvard Kardelj. Ker smo bili utrujeni od poti, smo prvi večer kmalu odšli na domove naših vrstnikov, mladinci pa so bivali v hotelu. V družini Stefanovičevih so me zelo prijazno sprejeli in mi ponujali vse mogoče, da mi je bilo kar nerodno.

Tekmovalje je trajalo dva dni. Prikazal sem film, ki sem ga prinesel od doma, posnel pa sem tudi dokumentarni film v okolici športne hale Čair (Travniki). Oba filma sta bila

komisiji všeč in dobil sem kar dve medalji, srebrno in bronasto.

Foto krožek deluje štiri leta. Na vseh tekmovaljih mladih fotografov smo bili deležni precejšnje pozornosti in priznanj. Na republiškem in zveznem srečanju smo letos sodelovali že četrtrič. V Nišu je pionirje zastopal Ivko Gregori, mladince pa Branko Čušin. Najprej smo postavili razstavo fotografij krožka, ki smo jih izdelali že doma. Fotografije niso ustrezale predpisani temi (40-letnici vstaje in 35-letnici ustanovitve Ljudske tehnike Jugoslavije) zato nismo prejeli najvišjih nagrad. Za fotografije Aleša Pušavca in Andreja Palovšnika pa smo vseeno dobili srebrno in bronasto priznanje.

Pa tudi sami smo morali pokazati kar precej znanja. Imeli smo predpisane teme: pionirji fotografirajo in prsto temo, mladinci pa fotografirajo rok in prsto temo. S svojimi fotografijami in fotogrami je Ivko Gregori med pionirji osvojil bronasto priznanje, Branko Čušin pa med mladinci zlato priznanje.

Uspeha na zveznem srečanju mladih tehnikov smo bili zelo veseli. Mentor filmskega krožka Branko Alt, ki je bil z nami, nam je bil v veliko oporo, saj je tudi fotografoma znal svetovati pri izbiri fotografij. Slovensko ekipo je bilo osem mentorjev, ki so se zavzeli za nas tekmovalce, če se nam je zdelo, da je bilo ocenjevanje pristransko. Vse slovenske tekmovalne ekipe so bile med prvimi, zato smo tudi ekipno osvojili prvo mesto. Tekmovalje je bilo vsaj za fotografe zelo dobro organizirano; dobili smo vse potrebne pripomočke in vse je potekalo po programu.

Enkratna je priložnost sodelovati na takem srečanju. Lahko smo pokazali vse svoje znanje, obenem pa smo spoznali nove kraje in nove ljudi, ki so nas zelo prijazno in odprto sprejeli.

Ivko Gregori, Branko Čušin,
Anže Bernet, novinarski krožek
OŠ Karavanških kurirjev NOB
Koroška Bela

NOV PRESKRBOVALNI CENTER NA KOROŠKI BELI

V krajevni skupnosti Javornik-Koroška Bela, ki šteje 5800 prebivalcev in je druga največja krajevna skupnost v jeseniški občini, so imeli doslej le 0,16 kv. m prodajnih površin na prebivalca, kar je pod občinskim povprečjem. V torek, 23. junija, pa so na Koroški Beli, poleg obstoječe samopostrežne trgovine na Svetinovi, odprli nov preskrbovalni center Koroška Bela, ki ga je izročil namenu predsednik skupščine občine Jesenice Ivo Arzenšek. S tem so delavci trgovske delovne organizacije Golica Jesenice začeli uspešno uresničevati srednjeročni plan do leta 1985 na področju naložb. Naj omenimo, da je v Golici zaposlenih 360 delavcev, za letošnje leto pa planirajo 700.000.000 din celotnega prihodka. Poleg trgovine je tudi okrepčevalnica, kjer bodo 1. julija začeli pripravljati tudi tople obroke, novi prostori pa so skupaj s prodajnimi in skladiščnimi površinami petkrat večji kot doslej. Prej je trgovina z okrepčevalnico obsegala 198 kv. m, sedaj pa kar 1040 kv. metrov.

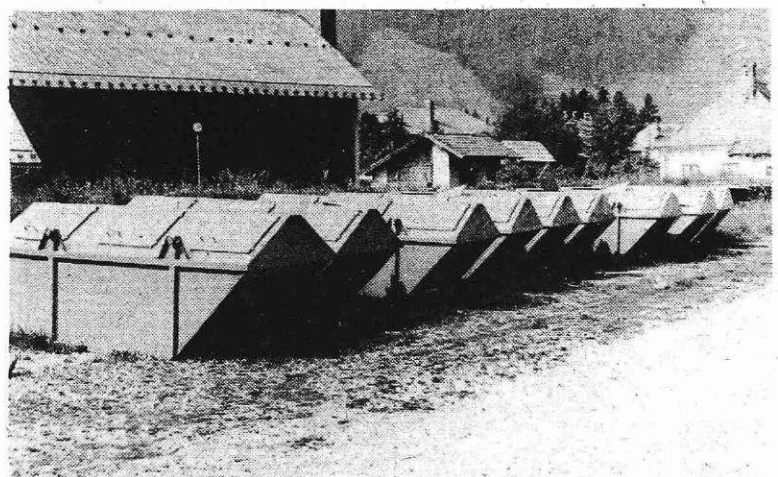
Ta preskrbovalni center ima tudi širši družbeni pomen, saj je v njegovem sestavu tudi 382 kv. metrov skladišča za blagovne rezerve v jeseniški občini. Lani so začeli z izdelavo investicijskega elaborata in ostale gradbene dokumentacije. S pomočjo združenih sredstev SOZD ABC Pomurka, sredstev skupščine občine, kredita temeljne banke Gorenjske in lastnih sredstev so uspeli pokriti predračunsko vrednost naložbe v višini 20.025.000 din. Oktobra lani so začeli z izgradnjo skladišča blagovnih rezerv, februarja letos pa z izgradnjo trgovine in okrepčevalnice. Dela je izvajal SGP Gradbinec.

TOZD ING Javornik skupaj s kooperanti – obrtniki. Vrednost celotnega objekta, ki še ni popolnoma dokončan, je 23.000.000 din ali 22.000 din za kv. m, ali brez opreme 16.500 din za kvadratni meter.

Sedanja trgovina z okrepčevalnico je lani dosegla 25.000.000 din prometa z devetimi zaposlenimi, v novem preskrbovalnem centru in okrepčevalnici pa naj bi se fizični obseg prodaje povečal za 25 %, pri tem pa se bo število zaposlenih povečalo v trgovini za enega delavca in v okrepčevalnici za 2,5 delavca zaradi uvedbe kuhinje. Hkrati pa so se tudi izboljšali delovni pogoji v trgovini, saj so prostori svetli, veliki, prostorni, tako da ima kupec res užitek nakupovati, pa tudi izbira je velika. Tega smo lahko še posebej veseli, saj je v jeseniški občini kar 90 % prodajaln s prodajno površino do 150 kv. m in le nekaj z več kot 400 kv. m, posebej primestna naselja pa nimajo vsa urejene preskrbe z osnovnimi življenjskimi potrebščinami.

V Golici načrtujejo, da bodo v tem srednjeročnem obdobju povečali še trgovino na Blejski Dobravi, kjer pride le 0,06 kv. m prodajne površine na prebivalca, na Dovjem, na Prešernovi cesti na Jesenicah, načrtujejo izgradnjo nove trgovine na Hrušici in platoju ob karavanskem predoru. Vprašljiv pa je začetek obeh večjih naložb v centru I in na Plavžu, saj so se pogoji gospodarjenja v trgovini na drobno močno poslabšali in so slabši, kot so jih predvideli za to srednjeročno obdobje.

Rk

Več kot pol leta je minilo, odkar je krajevna skupnost Kranjska gora kupila deset kontejnerjev za smeti. Kontejnerje naj bi namestili v Kranjski gori. Gozdu in Podkorenju. Toda od nikoder ni nobenega, ki bi odločil, kje naj bi ti kontejnerji stali, da bi prebivalci lahko vanje nosili odpadke in smeri. Tako kontejnerji neizkoriščeni samevajo pozabljeni na bisti železniški postaji v Kranjski gori, prizadeti prebivalci pa se sprašujejo, zakaj takšno početje tistih, ki so za to odgovorni.

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Jean-Baptiste MEDINA: Maksi-Očka. Mladinska knjiga 1981. (Zbirka Odisej)

Tokrat sem za našo rubriko prebral knjigo, ki je namenjena predvsem doraščajoči mladini. »pa tudi tistim malo starejšim, ki se prav tako kot Patrickov Očka še vedno počutijo mladi«, kot je zapisala v spremni besedi prevajalka Nina Kovič.

Kaj je sploh to »roman za mladino«? Če odmislimo zdaj že malo zastarele zahteve po tem, da naj bi mladinska književnost vzgojno vplivala in naj za vse na svetu ne bi vsebovala ničesar spotikljivega, nam ostane zelo malo oprijemljivega. Komajda zahteva po junaku, ki mora biti tak, da se lahko mladi bralec z njim identificira. Torej mora biti mlad tudi junak.

Od sodobnega pisatelja, ki piše za mladino, bi človek pričakoval, da si bo poskušal pridobiti bralečvo zaupanje predvsem s tem, da mu ne bo prikazoval olepšanega, polakiranega življenja; da ga ne bo pital s tisočkrat prevečenimi nauki; in končno, da bo pokazal nekaj smisla za utrip sodobnosti: za vse tisto, kar se zdi danes mlademu človeku življenjsko. Predvsem pa, da mu bo spregovoril v njegovem jeziku.

Takih romanov pa ne dobimo na pretek. Imamo nekaj še kar zanimivih romanov o mladih ljudeh, ki so zašli na stranpoti. Imamo dva romana o mladoletnikih, v katerih pisatelj uporablja slang (poulični jezik). Peklensko pomarančo in Cico v metroju, pri čemer pa je

samo drugi spodobno preveden. In končno imamo še nekaj bolj ali manj pocukanih zgodb, ki jih rešuje dober vzgojni namen — ali pa smisel za humor.

O Maksi-Očku bom rekel kar naravnost, da ga prištevam k tem zadnjim. Sol romana je v humorističnih obratih, ki nastajajo, kadar vidimo — in to se dogaja vedno znova — kako je petnajstletni Patrick (ki je sicer sirota), modrejši in zrelejši od svojega očka (ki je vdovec). Še za odtonek finejši humor se razodeva ob misli, da tega ni mogoče jemati kot suho zlato: zgodbo nam namreč pripoveduje sam petnajstletnik, ki mu očitno ne manjka ne psihološkega čuta, ne psihoanalitičnega znanja, ne dobrohotne strpnosti, kadar razčlenjuje značaje odraslih oseb, s katerimi je prisiljen živeti.

Kot rečeno, govori zgodba o sinku-siroti in očku-vdovcu (da o drugih — človeških in živalskih — osebah niti ne govorimo). Bralec srednjih let se mogoče spominja stare danske otroške povesti o Bibi: zgodbi imata skoraj enako ozadje. Podobenost med zgodbama se zariše toliko bolj jasno, če se zavemo, da gre v obeh tudi za »socialni« motiv: Umrla mati je bila v obeh iz »stare plemiške družine«, ki si seveda lasti pravico in dolžnost, da bo poskrbela za pravo vzgojo sirote.

Je pa nekaj, v čemer zgodba o Maksi-Očku vendarle presega Bibi in druge podobne zgodbe, kar si jih je zamislil vzgojni meščanski duh: nova je namreč zamisel, da se je mladostnik zmožen zvesti v starejšega, da je zmožen stopiti v očetovo kožo, ga (pa čeprav po svoji) razumeti. V tem, da je Očka za Patricka predvsem tovariš, človeško bitje, ki je njemu enako ali v danem trenutku celo bolj neobgledno od

njega — v tem ni samo vir ganljivih in humorističnih situacij: v tem se razodeva tudi avtorjevo bistro sociološko opazovanje določenih sprememb. Zares je tako, da dandanašnji marsikateri oče ni več to, kar od njega pričakuje tradicija in kar mu prisoja psihoanalitična veda, namreč zastopnik reda v družini, prevodnik družbenih in razrednih norm, oblikovalec značaja, kakršen je po volji vladajočemu razredu, ampak prej nekakšen starejši brat.

Ker pa gre konec koncev predvsem za humoristični roman, takim prerenskim opazanjem ne bi smeli dajati prevelikega pomena. V resnici je Maksi-Očka predvsem lahko, nezahtevno in vedro branje. Seveda lahko najdemo v njem tudi druge razsežnosti, na primer nevsipljivo vzgojnost. Patrick se vsakokrat, kadar stoji pred kakšno pomembno odločitvijo, posvetuje s fotografijo mrtve matere. Materin obraz na fotografiji vselej zaživi, mati je tista, ki vodi Patricka v življenje, v zrelost, konec koncev tudi v spozna-

nje, da se je treba od preteklosti posloviti in živeti naprej.

O tem, kako bodo roman sprejeli mlajši bralci, pravzaprav ne bi hotel soditi: premalo jih poznam. In kar zadeva tiste »malo starejše«, ki se počutijo mladi: če to pomeni, da jim ni preveč do problemov, pač pa predvsem do srečnega konca, potem je to prava knjiga zanje. Enako za vse tiste, ki imajo slabe živce in si želijo predvsem zgodbe, ki jih ne bodo preveč razburile.

Konec je namreč tak, da hodo ob njem čutili zadoščenje vsi, ki iščejo v literaturi (in gotovo tudi v življenju) idilo: mladi Patrick si poišče mačeho in jo takorekó vsili Očku; ta je namreč malce neroden za snubljenje in bi mu priložnost kmalu šla po zlu — če ne bi sin spretno zaranžiral ljubezenskega sestanka.

To je toliko bolj ganljivo, ker je v svojo bodočo mačeho po tistem tudi sam malce zaljubljen: torej se je očetu na ljubo moral zavestno žrtvovati.

Ko se zaslanjamo v medene tedne »mladega« Maksi-Očka se zavemo, da smo pravzaprav poslušali dobrih starj evergreen v malce rockovski izvedbi.

Marko Hudnik

BLEJSKO TEKMOVANJE

V organizaciji Zveze kulturnih organizacij Slovenije, Združenja pihalnih orkestrów Slovenije in Turističnega društva Bled je bilo v soboto, 13. junija in v nedeljo, 14. junija, v festivalni dvorani na Bledu sklepno tekmovanje amaterskih pihalnih orkestrów Slovenije, ki se ga je udeležil tudi pihalni orkester Jeseniški železarji.

V sklepnem-finalnem delu tekmovanja je nastopilo 16 najboljših amaterskih pihalnih orkestrów. Orkestri so si pridobili pravico do nastopa na sklepnem delu tekmovanja na področnih tekmovanjih v osmih slovenskih mestih.

V preteklih dneh so bile o tekmovanju na Bledu napisane in izrečene razne ocene in mnenja. Predvsem je treba omeniti dobro organizacijo tekmovanja, ki je omogočala enake tekmovalne pogoje vsem nastopajočim orkestrom. Zaznava je bila visoka in presenetljiva kakovost orkestrów, kar je odraz družbene podpore naše socialistične samoupravne družbe tovrstnemu glasbenemu delovanju.

Tekmovanje je ocenjevala strokovna žirija, ki so jo sestavljali Stane Jurgec, dirigent iz Maribora (predsednik žirije), Lovro Arnič, dirigent iz Ljubljane, Jože Falout, profesor iz Ljubljane, Drago Lorbek, skladatelj iz Maribora in Valter Petrič, profesor iz Maribora. Za

analizo nastopov vseh orkestrów nimamo prostora niti potrebe, za to bi se na kratko zadržali pri ocenah orkestrów, ki so se sami opredelili za najzahtevnejše obvezne skladbe, s čimer so bili uvrščeni v PRVO težavnostno stopnjo. V prvi težavnostni kategoriji je namreč tekmoval tudi pihalni orkester Jeseniški železarji, ki si je to pravico pridobil na področnem tekmovanju, na katerem ga je strokovna žirija ocenila boljše od pihalnega orkestra iz Kranja, kljub temu pa smo bili mnenja, da jeseniški godbeniki niso bili pravično ocenjeni. Strokovna žirija je imela svoje (zelo stroge) kriterije, pa je svojo oceno, ki je sicer zadostovala za uvrstitev v sklepni del tekmovanja, »utemeljila« s pisnimi pripombami, iz katerih naj bi dirigent in godbeniki videli napake in jih do sklepnega dela tekmovanja odpravili.

Na Bledu je strokovna žirija orkestre iz PRVE težavnostne stopnje ocenila takole: Delavska godba Trbovlje, dirigent Miha Gunzek, 494 točk, zlata plaketa; pihalni orkester Ravenski železarji, dirigent Alojz Lipovnik, 491 točk, zlata plaketa; Papirski pihalni orkester Vevče, dirigent Jože Hriberšek, 474 točk, zlata plaketa; Rudarska godba Velenje, dirigent Ivan Marin, 462 točk, zlata plaketa; Delavski pihalni orkester Zagorje, dirigent Edvard Eberl, 459 točk, zlata plaketa; pihalni orkester KUD Pošta Maribor, dirigent Ervin Hartman ml., 456 točk, zlata plaketa; pihalni orkester ZPD France Prešeren Celje, dirigent Vili Trampuž, 423 točk, srebrna plaketa; Pihalni in zabavni orkester rudarjev Idrija, dirigent Drago Kanduč, 420 točk, srebrna plaketa in pihalni orkester Jeseniški železarji, dirigent Ivan Knific, 371 točk, bronasta plaketa.

Oceno strokovne žirije jeseniškega pihalnega orkestra so poslušalci sprejeli z živžgi, glasnim negodovanjem in celo zapuščanjem dvorane. Tisti zadržani, ki niso živžgali in glasno negodovali, pa so presenečeni razmišljali, kako je mogoče, da se je strokovna žirija »tako močno zmotila«. Čeprav so tudi nekateri glasbeniki in kritiki, kot Pavel Mihelič (v Delu), oceno za pihalni orkester Jeseniških železarjev komentirali kot PREOSTRO, je dejstvo, da se jeseniški godbeniki tokrat niso izkazali, kot se znajo in kot so se na področnem tekmovanju na Jesenicah. Resnica pa je, da so bili PREOSTRO ocenjeni. Očitno strokovna žirija ob spoštovanju vredni strokovnosti vseh članov ni imela do vseh orkestrów (ali dirigentov) enakega kriterija, ker smo slišali napake, razhajanja, nepopolno intoniranost, padce v ritmu... tudi pri nekaterih drugih orkestrih. Toda to je zvonjenje po toči. Dejstvo je, da bo ta slaba uvrstitev ostala zapisana v zgodovini jeseniških godbenikov ne glede na kriterij ocenjevanja. To pa ne bi smelo pomeniti »konec sveta«.

Jeseniški godbeniki bodo še muzicirali in hodili na tekmovanja. Spodrs-ljaj naj bo le v premislek vsem tistim, ki so na Jesenicah odgovorni za kulturo in še posebej za glasbeno dejavnost. Štirinajst dni je že minilo od tekmovanja in slabe uvrstitve, pa se najbrž še ni nihče od odgovornih oglasil in pozanimal za blejske dogodke. Vzrokov pa je vsekakor več in kličejo na hitro rešitev.

Večkrat je bilo že rečeno, da je jeseniška godba glede starosti članov najstarejša v Sloveniji, kar smo se lahko prepričali tudi na tekmovalnih nastopih na Jesenicah in Bledu. Vsi orkestri imajo v svojih vrstah

veliko število mladih glasbenikov. To je vsekakor prvi pogoj za razvoj orkestra. Jeseniška godba na nima dovolj mladih članov in kakor izgleda, jih še nekaj časa ne bo imela. Očitno je na Jesenicah premalo zanimanja za ta problem in to vrsto glasbe. Glasbena šola že nekaj let poskuša pridobiti več učencev za pihala in trobila. Rezultati so polovični, ker je premalo zanimanja za te instrumente. Tudi pomanjkanje instrumentov onemogoča sprejem večjega števila učencev, kar pomeni tudi večjo selekcijo. Talenti se redko odločajo za pihala in trobila, posebej pa ne za trobila (rog, tenor, bariton, bas). Starše, poleg njih pa še otroke, zanimajo le klavir, harmonika, kitara... vsi skupaj pa so zelo malo seznanjeni o pomenu in vrednosti drugih instrumentov in skupnem muziciranju v pihalnem orkestru. Pred kratkim je bila na Glasbeni šoli Jesenice osnovana skupina pihalcev in trobilcev, ki naj bi bila osnova mladinskega pihalnega orkestra. Napredek je zelo skromen. Učenci glasbene šole so vse preveč angažirani v raznih izvenšolskih oz. svobodnih dejavnostih na rednih šolah: rokomet, odbojka, nogomet in podobne panoge in tekmovanja. Vse to jemlje učencem dragocen čas za vadbo in pouk na glasbeni šoli, ali sodelovanje pri osnovni mladinski pihalni in trobilni skupini. Velikokrat se zgodi, da učenci glasbene šole pridejo k pouku na glasbeno šolo z roko ali nogo v mavru, s poškodovano glavo, ustni in podobno. Vedno je isti izgovor, da so poškodbe dobili pri igranju na tekmah, ker so morali igrati za razred, ker se to računa za oceno itd... Ali tega ne bi mogli drugače urediti? Učenci glasbe bi morali biti »zaščiteni« in oproščeni takih športnih dejavnosti, saj je glasba tudi njihova izvenšolska aktivnost.

Zelo star je problem prostih in plačanih ur in dnevnih godbenikom, zaposlenih v železarni Jesenice in drugih delovnih organizacijah. Omenili smo že, da je bil orkester »seznanjen« z napakami, ki naj bi jih odstranil do nastopa na Bledu. In kako naj bi jih odpravil, če se orkester od nastopa na Jesenicah 9. maja do nastopa na Bledu 13. junija zaradi zaposlenosti članov orkestra niti enkrat ni mogel sestati na vaji v polnem sestavu!! Nekateri niso mogli prisostvovati niti eni vaji v tem obdobju. Pri orkestrih, ki dose-gajo uspehe, je to urejeno drugače. Nekateri orkestri so imeli teden dni pred nastopom vsak dan na vajah vse zaposlene člane na »osemurnem šitju« kar v orkestru! Taka skrb in razumevanje za delo orkestrów morata prinesiti presenetljivo kakovost in srebrne ali zlate plakete. Zakaj kaj takega zmorejo rudarji iz Trbovelj, Zagorja, Velenja, papirčarji iz Vevče, poštarji iz Maribora, železarji z Raven — le jeseniški železarji in drugi dejavniki na Jesenicah ne morejo pomagati svoji godbi. Zakaj? To je še en kamenček iz mozaika problemov, ki jih bo treba rešiti v interesu nadaljnjega glasbenega razvoja v občini. Je pa še veliko drugih problemov, kot so: medsebojno sodelovanje pihalnega orkestra, glasbene šole, ZKO, vseh šol, glasbene mladine in drugih družbenopolitičnih organizacij. Edino vsi skupaj lahko rešimo prisotne probleme, ki ne smejo ostati samo skrb pihalnega orkestra, ki pa mora biti pobudnik za reševanje.

Trenutni neuspeh jih ne sme demoralizirati. Zelo morajo razmisliti o odnosih do drugih orkestrów v slovenskem prostoru in do združenja pihalnih orkestrów. Čvrste in zdrave vezi so potrebne in koristne. Nekdo in neke (?) naj bi pravilno usmerjal dejavnost in odnose, ker vse, kar se je zgodilo, je podobno tistemu reku: »čakali smo jih na ovinku...«

Ta nepopoln prispevek naj bi prispeval, da se resno začnejo reševati problemi, ki bremenijo najpomembnejšo in najpotrebnejšo kulturno skupino v občini. Jesenice potrebujejo pihalni orkester, ki pa ne more biti samo dodatna skrb železarne Jesenice. S skupnimi akcijami vseh družbenopolitičnih dejavnikov bo treba pomagati zagnanim entuziastom, ki že leta in leta »garajo« v orkestru.

Franjo Ropret

ZAKLJUČNI KONCERT IN PREDVPIS V GLASBENO ŠOLO

Glasbena šola Jesenice bo v šolskem letu 1981/82 sprejela manjše število novih učencev. Predvpis s preizkusom posluha bo jutri, v petek, 26. in v ponedeljek, 29. junija, od 15. do 17. ure v prostorih glasbene šole.

Zaključni koncert učencev glasbene šole bo jutri, v petek, 26. junija, ob 18. uri v gledališču Tone Čufar. Nastopili bodo solisti in instrumentalne skupine.

ZLATA IN JOŽE VOLARIČ RAZSTAVLJATA NA JESENICAH

Železna, varjena skulptura in nežna »otročka« risba, temno in svetlo; izrazito plastično in na drugi strani ploskovito upodabljanje s skoraj srednjeveško dvignjeno perspektivo; veliki kontrasti in vendar celota deluje skladno in sorodno.

To označuje skupni nastop zakoncev Zlate in Jožeta Volarič.

Kipar samorastnik JOŽE VOLARIČ in slikarka naiva ZLATA VOLARIČ s svojim predanim ustvarjanjem upodabljata svet, ki je spomin na tisto, kar je bilo v njunem življenju v preteklosti vrednega, lepega in tako s svojo optimistično vizijo zreta v prihodnost, v takšno, kakršno si želita.

Kakor sta si v barvi in tehniki različna, tako sta si sorodna po predmetu upodabljanja. Oba upodabljata človeka: pri delu, igri, v pogovoru...

Figure JOŽETA VOLARIČA so preprosti mali ljudje v svojem vsakdanju, galerija pristno občutenih ljudskih tipov, ki označujejo kiparjevo pronicljivo poznavanje njihovih čustvenih vzgibov in njegov izreden smisel za gibanje figure v prostoru. V njih je pripovednost, vredna Jurčičevega in Levstikovega peresa. Grobost izdelave, pogojena tudi s tehniko varjenja, pomembno stopnjuje rustikalnost in monumentalnost Volaričevih likov, globoko zakoreninjenih v zemlji in hkrati s

kiparjevo fantazijo dvignjenih nad njo.

V nasprotju z jeklenimi Volaričevimi figurami, ki posebej zorele ljudi, sprejemajoče življenje v vsej njegovi raznolikosti, so slike ZLATE VOLARIČ odraz avtoričine odmaknjenosti od pretrde življenjske stvarnosti in nas vodijo v svet brezskrbne mladosti.

Osebe, ki nastopajo v njenih slikah, so otroci, mladostniki, mladostnice in njihove tovarišice, med katerimi ni nespornost, ni konfliktov, ni razlik, razen da so otroci majhni in tovarišice velike. Z otroki in odraslimi se srečujemo pri delu, ki jim predstavlja veselje in pri praznovanjih, s šopki in pojedinami. Slike Zlate Volarič so polne otrok, rož, dreves, ptic in konjev. Konji in rože, ki jih slika s posebno nežnostjo, predstavljajo skorajda slikarkin podpis.

Zlata Volarič v živih toplih barvah slika svet, ki ga (Prešernovo) Spoznanje še ni razklalo, svet čiste otroške evforije. Naivnost njenega likovnega izraza poudarjajo poleg risbe kompozicija, izpisnost plo-

Jože Volarič: Mati

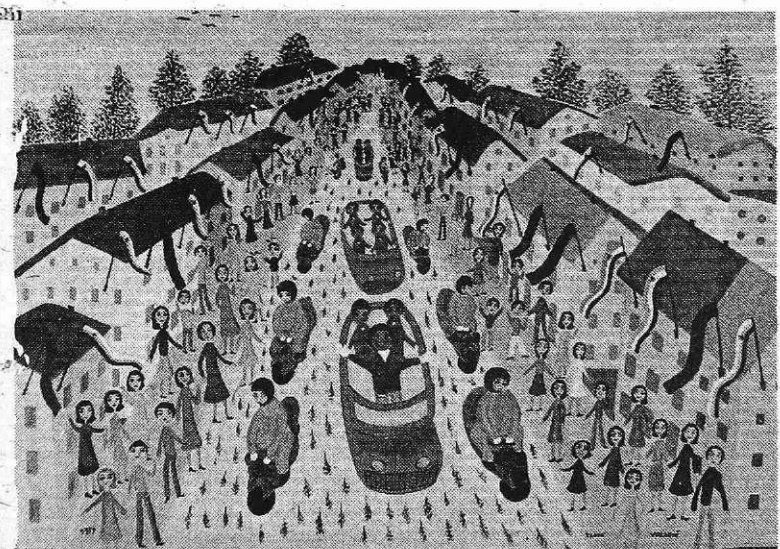
skve, včasih nenavadni proporci med osebami in predmeti, pogojeni s čustveno pomembnostjo upodobljenega sveta.

Maruša Avguštin

JOŽE VOLARIČ je rojen leta 1932 v BANOVJI JARUGI. Zaposlen je kot pomočnik ravnatelja Šolskega centra Iskra v Kranju. Je član DNLUH (Društva naivnih likovnih umetnikov Hrvatske), društva likovnikov Iskre in društva likovnikov LINDAU iz Lendave. Doslej je imel čez 20 samostojnih razstav, več kot osemdesetkrat pa je sodeloval na skupinskih razstavah.

ZLATA VOLARIČ je rojena v Mariboru. Zaposlena je kot učiteljica slovenskega jezika v osnovni šoli France Prešeren v Kranju. Je članica DNLUH, društva likovnikov iz Iskre in LINDAU iz Lendave. Doslej je imela 18 samostojnih razstav, več kot šestdesetkrat pa je sodelovala na skupinskih razstavah.

Razstavo bodo na Jesenicah odprli jutri, 26. junija, ob 17. uri v razstavnih prostorih Delavskega doma s krajo monodramo Zlate Volarič v izvedbi Jelke Železnikar. Razstava bo odprta vsak dan, razen nedelje, od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Zlata Volarič: Obisk

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dragega moža, očeta in starega očeta
ANTONA VERGLJA
upokojenca **Železarne in borca**
za severno mejo

se lepo zahvaljujemo vsem, ki so v težkih dneh z nami sočustvovali. Zahvalo izrekamo sosedom za nesebično pomoč, vsem darovalcem cvetja, žirovniškimi pevci ter govorniku za ganljive besede ob zadnjem slovesu.

Zalujoča žena Angelca, sinovi Tonček, Marjan, Janez in Franci z družinami

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in deda

ANTONA JUVANČIČA

se zahvaljujemo osebju kirurškega oddelka Bolnice Jesenice, ki so mu nudili vso pomoč. Hvala sorodnikom, znancom, prijateljem in sosedom za zbrani denar in lepo cvetje in vsem, ki ste nas tolažili v žalostnih trenutkih in šli z nami do njegovega zadnjega doma. Prav tako se zahvaljujemo pevcem, ki so mu zapeli v slovo.

Juvančičevi

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža in dobrega očeta

JANEZA SKUMAVCA

po domače Jurčevega z Belce upokojenca **Železarne**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in dobrih sosedom za izrečeno žalostjo in pomoč, delavcem TOZD Jeklarne, hotela LEK Kranjska gora, KOKRA Kranj in LIP Mojstrana pa za poklonjeno cvetje. Najlepša hvala tudi zdravnikom dr. Grošlju in dr. Šmonovi ter osebju hematološkega oddelka Kliničnega centra. Hvala tudi pevcem za zapete žalostinke.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše mami, sestre in tete

PEPCE JAMNIK

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancom za nesebično pomoč in nego ob njeni bolezni.

Najlepša hvala za izrečeno žalostjo, denarno pomoč, poklonjeno cvetje in hvala vsem, ki so počastili njen spomin ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu in strežnemu osebju internega oddelka jesijske bolnice za vso skrb in nego v času njene težke bolezni.

Hčerka Anica in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice in sestre

MARIJE POLAJNAR

se žalujoči iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prebivalcem za izrečeno žalostjo, darovane vence in cvetje ter za spremstvo na njeni zadnji poti.

Se posebno se zahvaljujemo vsem zdravnikom internega in kirurškega oddelka ter zdravstvenemu osebju jesijske bolnice za vso nego in skrb pri lajšanju bolečin v njenih zadnjih dneh.

Iskrena zahvala pevskega zboru DU Javornik-Koroška Bela za zapete žalostinke.

ZALUJOČI: sin Miha, hčerki Milka in Angelca z družinami, brat Peter in sestra Francka ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem sodelavcem TOZD Plavž za denarno pomoč ob moji bolezni. Posebno zahvalo izrekam tovarišu Miji Senčarju, ki je to akcijo vodil.

Ramiz Čunič

ZAHVALA

Planinskemu društvu Jesenice se za čestitko ob praznovanju osebnega jubileja iskreno zahvaljujem.

Zora Černe

ZAHVALA

Občinski organizaciji ZZZ NOV in organizaciji ZVVI Sava Podmežaklja se iskreno zahvaljujem za osebne in pisne čestitke z lepimi željami ob mojem osebnem praznovanju. Enako se zahvaljujem Planinskemu društvu Jesenice, ki se spominja svojih članov tudi ob takih prilikah.

Vsem želim še mnogo uspehov pri delu in v osebnem življenju.

Tončka Stražišar

ZAHVALA

Sodelavkam in sodelavcem TOZD Elektrode, dnina Terseglav, se ob odhodu v pokoj najtopleje zahvaljujem za prejšnje darilo in pozornost. Vsem želim še veliko delovnih uspehov.

Pepca Meglič

ZAHVALA

Izvršnemu odboru osnovne organizacije zveze sindikata TOZD Valjarna bluming štekel se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Viktorija Videnov

ZAHVALA

Upokojenci TOZD Strojne delavnice se zahvaljujemo naši sindikalni organizaciji za pozornost do nas bivših delavcev. Zahvala naj velja zlasti vsakoletnemu povabilu na njihov piknik, saj v teh primerih v prijetnem vzdušju obujamo spomine na dneve — leta našega skupnega dela.

Upokojenci

ZAHVALA

Vsi upokojenci in svojci se najlepše zahvaljujemo osnovni organizaciji sindikata TOZD Žičarna za prijeten in lep izlet v Benetke in Portorož. Zahvala velja tudi vsem vodilcem za vso skrb in pozornost. Želimo jim še veliko delovnih uspehov.

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za prejeto čestitko in tople želje ob praznovanju življenjskega praznika. Enako se zahvaljujem tudi vsem sorodnikom in znancom za prejeto čestitko in darila.

Anton Mrak

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko in pozornost ob mojem življenjskem prazniku.

Obilo uspeha pri vašem nadaljnjem delu želim tudi jaz.

Se enkrat lepa hvala.

Janez Brulc

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 27. junija, bosta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprti trgovini:
EMONA MARKET, Prešernova 1/a in
ROŽCA, samopostrežna trgovina na Javorniku, O. Novaka 8.

DEŽURNA LEKARNA

V mesecu juliju bo za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Jesenicah.

TAKSI SLUŽBA NA JESENICAH

Za prevoz z osebnim avtomobilom ali kombijem do osem oseb ali 1.000 kg tovora ali če potrebujete vlečno službo pokličite na telefon sekcije taksistov Jesenice št. 83-284.

REŠITEV KRIZANKE IZ 23. ŠTEVILKE ŽELEZARJA:

CATHERINE, TSM, ISKRA, DENEUE, PAV, KRKA, AGNAT, RAK, A, O, RAI, SON, SR, OLTAR, DVOJČKA, MITO, DIONIZ, NAGANA, ZAKOP, VIATOR, ETNOGRAFI, LARINKS, I, INDOLOG, TIARA, RED, OTON, DINAMIKA, MDLI, LENKICA, IX, DUCAT, KAVZA, SALOMON, FA, OSI, A, ALAIN DELON, ROBOT, TJA, INDUKTOR, TTG, RL, BRAKO, NJO, I, AMI, ANODA, RI, AP, JESETER, DPM, A, N, AJ, CU, I, KRES, EAM, T, LAPIS, AVTO, T, PORTOROŽ, A, K, OJ, REBEKA, PLANINAR, KLEK, EVTANAZIJA, PIK, RAKAR, PO.

ZAHVALA

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitko in lepe želje, ki so mi jih sporočili za moj življenjski praznik. Tudi jaz želim vsem obilo uspeha pri njihovem delu.

Se enkrat najlepša hvala.

Franc Zavelcina

ZAHVALA

Vsem, ki ste nama ustno ali pisno izrekli čestitke ob najini zlati poroki, se prisrčno zahvaljujemo.

Matevž in Pavla Slamnik

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

27. in 28. junija amer. barvni krim. film **MASČEVANJE SONI LIJA**; režija Leody Diaz, v gl. vlogi Johnson Yap, ob 17. in 19. uri.

29. in 30. junija amer. barvna ljub. drama **LJUBEZENSKE ZGODBE NA LEDU**; režija Donald Wrye, v gl. vlogi Robby Benson, ob 17. in 19. uri.

1. julija italij. barvna komedija **NENAVADNE PRILOŽNOSTI**; režija Luigi Magni — Luigi Comenini, v gl. vlogi Nino Manfredi, ob 17. in 19. uri.

2. julija zaprto.

3. julija italijanska seksi komedija **PLACANI LJUBIMEC**; režija P. Festa Campanile, v gl. vlogi Flavio Bucci, ob 17. in 19. uri.

4. in 5. julija amer. barvni vojni film **NEDOSEGLJIVI MOST**; režija Richard Attenborough, v gl. vlogah Dirk Bogarde, Lawrence Oliver, Ryan O'Neal, Robert Redford, ob 18. uri.

Zaradi izredne dolžine in izrednih kvalitet filma je cena zvišana.

Kino PLAVŽ

27. in 28. junija amer. barvna ljub. drama **LJUBEZENSKE ZGODBE NA LEDU** ob 18. in 20. uri.

29. in 30. junija amer. barv. krim. film **MASČEVANJE SONI LIJA** ob 18. in 20. uri.

1. julija zaprto.

2. julija italij. barvna komedija **NENAVADNE PRILOŽNOSTI** ob 18. in 20. uri.

3. julija amer. shriljivka **PSIHO** ob 18. in 20. uri.

4. in 5. julija amer. barvni grozlj. film **HIŠA GROZE** ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

27. junija amer. barvni grozlj. film **FANTAZMI** ob 20. uri.

1. julija amer. barvna ljub. drama **LJUBEZENSKE ZGODBE NA LEDU** ob 20. uri.

4. julija amer. barvni krim. film **MASČEVANJE SONI LIJA** ob 20. uri.

Kino DOVJE-MOJSTRANA

27. junija nem. barvna komedija **MONIKA — LJUBEZEN PRIŠETNAJŠTIH** ob 19.30.

28. junija amer. barvni grozlj. film **FANTAZMI** ob 19.30.

4. julija amer. barvna ljub. drama **LJUBEZENSKE ZGODBE NA LEDU** ob 19.30.

5. julija amer. barvni krim. film **MASČEVANJE SONI LIJA** ob 19.30.

PESMI, GLASBA IN PLESI Z VSEGA SVETA

V ponedeljek, 29. junija, ob 19.30 bo v športno kulturni dvorani športnega parka v Podmežaklju na Jesenicah glasbena prireditev mladih pod naslovom:

»THE UP WITH PEOPLE SHOW«

Program bodo izvajali mladi umetniki iz ZDA, Kanade, Mehike, Paname, Kostarike, Anglije, Irske, Zahodne Nemčije in Švedske pod vodstvom Ralpa Colwella.

Skupina UP WITH PEOPLE je nastopila na odrih Olimpija v Parizu, Royal Albert Halle v Londonu, na Expo 70 na Japonskem in olimpijskih igrah 1972 v Münchnu, v Beli hiši v Washingtonu, centralnem glasbenem konzervatoriju v Pekingu itd.

Veseli obrzi in neukrotljiva energija nastopajočih pritegnejo s svojim programom publiko in jo držijo v napetosti do zadnje minute. To je dveurni program pevcev in godbenikov, v katerem bodo občinstvu predstavili spektakel folklorne in glasbe z vsega sveta. Prireditelj zaključujejo z znanimi popuriji in ljudskimi pesmimi v izvirnem jeziku.

Vstopnina je enotna 100.00 din.

Predprodaja vstopnic bo v ponedeljek, 26. junija, od 8. do 12. ure v pisarni Športnega društva Jesenice, Ledarska 4 in tri ure pred prireditvijo na blagajnah športnega parka v Podmežaklju.

Iz pisarne SD Jesenice

ZAHVALA

Izvršni odbor Društva invalidov Jesenice se javno zahvaljuje vsem, ki so nam pomagali pri organiziranju VII. tradicionalnega srečanja težjih invalidov Gorenjske in pri izvedbi prireditve ob mednarodnem dnevu invalidov, ki je bilo 6. junija v osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah.

Predvsem se zahvaljuje izvajalcem kulturnega programa:

— ženskem pevskemu zboru Jesenice.

— moškemu pevskemu zboru Vintgar Blejska Dobrava,

— folklornim skupinam: pionirski iz Podkorene in »Veselim upokojencem« DU Javornik-Koroška Bela,

— zabavnima ansambloma Ivan Rupar in »Jurček« iz Skofje Loke in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali. S svojim delom ste pokazali veliko humanost in se s tem vključili v mednarodno leto invalidov »POLNO SODELOVANJE IN ENAKOST INVALIDOV!«

Iskrena hvala!

PREV. GALTE	LAOSU	AMPER	SEKTOR ZA ELEKTR. NIČO	ERENSE	SUKAR JOSE HORVAT	CLAS TROBET	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL
CL. STIV.	TUKAJ	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL
NATH. KONTORE	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
AVT.02. MALTE	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
OKVIR	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
VIRST. STIV.	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
JAP. PROJE	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
ITALIČ	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
POSTOR	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
ZA (LAT.)	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
GLDOG. VETROV	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
PREVOR. SLEDI	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
ENKAD. ALICE	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
MESTO. DUKV.	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
ZELENO. MESTO V. ALI. PRIREDI	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
AVT.02. PRAVIL. PRAVIL. PRAVIL.	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL
PRAVIL. PRAVIL. PRAVIL.	ANTON. BODI. ...	DEJAV. BLAG. M.IME	ANTON. IMOLIC. TEVA. GRJA	KILO. METER	ENAKI. (GE) INO. ANDRIC	AVT.02. SPANITE MAKED.	KRAJ V. PRANC	MESTO V. SZ	SUMNIK	OGULIN	STREL. OROŽJE	OMATEK	KAZEL. DESTON. NIK	ORESTO. VA. SESTRA	JAN IVAN	SAMO. LADNO. UJVARO. GLABER	JANRO. GLABER	ENAKA. SAMO. T. K.	SEST. VIL	SEST. VIL

ČLANI V POLFINALU

JESIENICE : SAVA KRANJ 50:35 (31:19)

Člansko moštvo Jesenic se je z zmago nad Kranjčani uvrstilo v polfinale tekmovalnega turnirja v okviru Gorenjske lige. Tekma je bila odigrana v zelo slabih pogojih. Vso tekmo je padal dež, igračeje je bilo poplavljenno, vendar je bilo srečanje zanimivo in na dokaj visoki kakovostni ravni.

Jeseničani so igrali ves prvi polčas s postavbo: Novak, Rivanovič, Matučec, Smolej in Grzetič. Ta peterka se je dobro znašla, tako da je do prvih menjav prišlo šele v drugem polčasu, ko je bila tekma že odločena. Poleg teh igralcev so za domače nastopili še: Azman, Jelovčan, Berginc, Domevšek in Božič.

Sodila sta sodnika z Jesenic Samardžija in Kežar.

Tekmovanje se bo nadaljevalo v jesenskem delu sezone.

JESIENICE : TRIGLAV KRANJ (člani)
67:63 (24:29)

V tekmi prve članske gorenjske lige so domači člani premagali nekoliko oslabilno moštvo kranjskega Triglava. Tudi pri

Jesenice je zaradi šolskih in delovnih obveznosti manjkalo nekaj igralcev. Kranjčani, znani po svoji hitri igri, so vodili ves prvi polčas in na odmor odšli s prednostjo petih točk.

Se bolje in natančneje so zaigrali v prvih osmih minutah nadaljevanja in je njihova prednost narasla na 14 točk. Približno na sredini drugega polčasa so se Jeseničani odločili za izredno napadalno obrambo po vsem igrišču, kar gostom ni ustrezalo. Njihova prednost je prišla kopneti, vendar so v zadnji minuti srečanja še vedno vodili z dvema točkama prednosti. Jeseničani so krenili v poslednji napad po minuti odmora, ko so se dogovorili, da bodo kljub tesnemu pokrivanju Kranjčanov skušali zadržati žogo do zadnjih sekund, ko naj bi napad zaključili. Po nekaj zaporednih blokadah je Grzetič v zadnji sekundi metel na koš, vendar so ga gostje z grobim prekrškom zaustavili. Od treh možnih prostih metov pa je prišlebi Grzetič že prva dva zadel in tako izsilil podaljšek, ki pa je bil za razpoložene domače igralce le formalnost.

Sodila sta Šilar iz Mojstrane in Samaržija z Jesenic.

Prvi del tekmovalnega v gorenjski članski ligi je tako zaključen.

MLADINCI Z NOVO ZMAGO PRVI

JESIENICE : RADOVLJICA 64:58 (28:30)

Prijetno presenečenje gorenjskega mladinskega prvenstva, moštvo Jesenic, se je z novo zmago še utrdilo v samem vrhu prvenstvene razpredelnice. Ob enem samem tesnem porazu z Lokainvestom v Škofji Loki, so tokrat doma premagali še moštvo Radovljice.

Domačini so prvi polčas izgubili predvsem zaradi velikega števila napadnih podaj. V drugem delu igre so bili bolj zbrani, vendar bi z bolj borbeno igro lahko dosegli še višjo zmago.

Sodila sta Gelta iz Radovljice in Samaržija z Jesenic.

Tudi mladinci so s to tekmo prvi del prvenstva zaključili. Nastopili so: Novak, Železnik, Sterk, Trifkovič, Beretin, Bragant, Malkoč, Vezzosi, Softić in Domevšek.

PORAZ KADETOV V KRANJU

TRIGLAV KRANJ : JESIENICE
68:39 (35:21)

Jesenjska kadetska vrsta je proti boljšim kranjskim košarkarjem zgledno izgubila. Nastopili so sicer precej oslabiljeni, kar pa jih ne opravičuje. Nekateri igralci tega

moštva, sicer izredno obetajoči, se bodo morali odločiti za resnejši odnos do vadbe in tekmovalni, kar bo v korist predvsem njim samim.

Igrali so: Sterk, Železnik, Zimic, Bragat, Stanojevič, Lunder, Softić in Beretin.

TRIM LIGA REZULTATI 3. IN 4. KOLA

Podmežaklja : TOZD HV Bela 20:0 (bb)
TOZD Strojne delavnice : TOZD Javornik Koroška Bela 24:32
Gradbinec : KS Plavž 20:0 (bb)
Trhle veje : Zeleazar 30:33
TOZD HV Bela : Zeleazar 0:20 (bb)
KS Plavž : Trhle veje 11:34
Javornik-Koroška Bela : Gradbinec 19:17
KS Podmežaklja : TOZD Strojne delavnice 22:20
Odigrana je bila tudi tekma petega kola
Gradbinec : KS Podmežaklja 15:38.

LESTVICA PO 4. KOLU:

1. KS Podmežaklja	44 0 100: 35 8
2. Zeleazar	44 0 119: 65 8
3. Trhle veje	43 1 117: 59 6
4. Javornik Koroška Bela	42 2 113: 54 4
5. TOZD Strojne delavnice	43 2 82: 88 2
6. Gradbinec	41 3 69: 84 2
7. TOZD HV	41 3 34: 91 2
8. KS Plavž	40 4 11: 94 0

ŠPORT

PORAZ IN ZMAGA KOŠARKARJEV MOJSTRANE

V šestem kolu gorenjske lige sta se v Mojstrani srečala domača ekipa in ekipa iz Medvode. Ekipo Medvod sestavljajo visoki in fizično močni igralci, med katerimi je nekaj takih, ki so igrali v ljubljanskih ekipah, ki nastopajo v zvezni konkurenci. Glede na kvaliteto so nesporno eden glavnih favoritov za osvojitve prvega mesta v ligi.

Prvi polčas so sicer gostje odločili v svojo korist predvsem zaradi usodnih napadov domačih igralcev v zadnjih dveh minutah, ostali del polčasa sta si bili ekipi enakovredni.

V drugem delu tekme pa igralci Medvode niso dovolili presenečenja, pri čemer je prišla do izraza njihova rutina. Po tekmi so igralci Mojstrane ocenili svojo igro in menili, da gostje niso nepremagljivi, poraz pa je bil predvsem posledica slabega odstotka metov na koš.

Za Mojstrano so igrali: Gracar, Zima 6, Volarič 4, Brežan 8, Benet 12, Korez, Otovič 6, Čebulj 14, Hladnik 28, Urbas.

Sodila sta Šilar in Beg.

KK MOJSTRANA : KK ŽIROVNICA
77:55 (30:24)

V sedmem kolu sta se v torek, 10. julija, pomerili ekipi Mojstrane in Žirovnice, ki

zastopata jeseniško občino v gorenjski košarkarski ligi.

Ekipa Žirovnice je prišla v Mojstrano oslabiljena, poleg tega pa so domači igralci morali popraviti slab vtis s tekme z Medvodami.

V prvem polčasu je peterka Mojstrane delovala utrujeno, počasi so prenašali žogo, slabo so se gibali v obrambi in napadu. Vseeno pa so s podajami pod koš in meti z razdalje v polčasu vodili s šestimi koši.

V drugem polčasu so domačini zaigrali resneje. Hitreje so prehajali v napad, dobro so skakali v obrambi in napadu, poleg tega pa so tudi dobro zadevali. V hitri igri so gostje niso mogli ustrezno braniti, saj niso imeli igralcev za menjavo. V deseti minuti so Mojstranci vodili s 54:30. Ostali del tekme so odigrali z mlajšimi igralci, ki so prikazali dobro igro in hkrati uspeli obdržati razliko iz prvega dela polčasa.

Igralci Mojstrane: Otovič Vojko, Korez, Zima 14, Volarič 9, Brežan 12, Benet 8, Tomšič, Otovič 3, Čebulj 4, Hladnik V. 4, Hladnik M. 19, Urbas 4.

Igralci Žirovnice: Hlade 2, Mihelič 15, Baloh 11, Dolar 17, Avsenik 10, Svetina. Sodila sta Tkalec in Subotič.

JESIENICE : ELAN 1:2 (1:0)

Jesenjski nogometaši, ki nastopajo v slovenski ligi – zahod, so v nedeljo, 21. junija, odigrali zadnje kolo letošnjega prvenstva. Na domačem igrišču so se pomerili z moštvom Elana iz Novega mesta in srečanje izgubili z rezultatom 1:2, polčas 1:0. Tekma ni odločala o uvrstitvi obeh moštev na prvenstveni lestvici in morda je prav v tem eden izmed vzrokov, da je bila tekma poprečna in nezanimiva.

Jeseničani so v začetku sicer imeli nekaj več pobude kot gostje, vendar je bila njihova igra iz minute v minuto slabša in raztrgana. Edini zadetek za domačine je v 26. minuti dosegel Kovačič. V drugem polčasu je začelo še močno deževati in je bilo še manj volje za igro pri obeh moštvih. Igralci Elana so že v začetku drugega polčasa zaigrali napadalneje in v 55. minuti izenačili, le tri minute kasneje pa tudi povedli. Jeseničani so v nadaljevanju igrali slabo in nedomiselno, priložnosti za zmago oziroma za delitev točk pa praktično niso imeli vseh 45 minut v drugem polčasu. Jeseniški nogometaši so ob zaključku letošnjega prvenstva taklo osvojili tretje mesto za Primorje in Stomilom.

Na tekmi z Elanom je jeseniško moštvo nastopilo v postavi: Tokić, Bakonič, Ber-

gant, Ibrahimović, Omanović, Troha, Pihler, Bešić (Preradović), Radič (Omanović), Čatak (Anastasov), Kovačič.

Lestvica ob zaključku prvenstva:

Primorje	28	20	1	7	72:32	41
Stol	28	16	3	9	69:49	35
Jesenice	28	11	8	9	45:39	30
Elan	28	13	4	11	48:50	30
Tabor-Jadran	28	12	4	12	37:42	28
Bela krajina	28	8	5	15	28:43	21
Kočevoje	28	9	2	17	37:60	20
Litija	28	6	7	15	30:51	19

J. R.

OBVESTILO TENISAČEM

Teniška sekcija pri TVD Partizan Javornik-Koroška Bela obvešča, da bo sestanek vseh igralcev tenisa na Kresu v petek, 28. junija, ob 19. uri. Pogovorili se bomo o nadaljnji ureditvi igrišč in sistemu igranja za naslednja dva meseca.

Odhor

IZLET NA GOLICO

V nedeljo, 7. junija, se nas je zbralo kar precejšnje število planincev različne starosti v Planini pod Golico. Nekaj se jih je pripeljalo z avtomobili, pa tudi avtobus je bil čisto poln. Naša skupina je krenila takoj na pot proti Savskim jamam; ker smo nameravali večkrat počivati, saj je bil z nami tudi planinec iz prvega razreda. Po bočje Golice smo obdružovali vso pot, dokler nismo zavili na levo v gozd. Ker je prejšnje dni deževalo, je bila pot blatna, zato smo skakali z ene strani na drugo. Ura je bila še precej zgodnja, zato smo po senčni strani kar hitro napredovali. Toda že pri prvem počitku pri bodoči žičnici so nas začeli prehitovati. Potem nas je do Mokotove koče sonce že žgalo, zato se je pot precej vlekla. Med potjo smo se seznanjali z različnimi cveticami, narcise pa so že odcvetele. Videla sem še en encijan, ki se je skrival pod skalo. Pri koči smo malo popili in pomalicali, nato pa odstopili prostor novim prilesem. Do vrha pelje pot precej v serpentinah.

Prekrasen je bil pogled na Julijce, celo Staničovo kočjo sem dobro videla, pa tudi Karavanke od Stola do Kepe. Razgledali smo se tudi po Koroškem, kjer je zajezena Drava in vasiče ob njej. Na robu stopi tudi spomenik cariniku Brinšku.

Sledil je planinski krs, da si bomo zapomnili prvi pristop. Ker je bilo toplo, smo kar počivali in se ni nobenemu mudilo v dolino. Vendar nas je tovarišča poklicala za odhod. Navzdol je šlo hitreje. Spotoma smo nabirali smrekove vršičke, da nas bodo starši še bolj veselili, saj smo poskrbeli za domača zdravila. Zadovoljni in razigrani smo se z avtobusom vrnili domov.

Mateja Rutar,
mladinski odsek PD Javornik
Koroška Bela

IZLET V ARBORETUM VOLČJI POTOK

Po dveh odjavljenih odhodih zaradi dežja smo v tretje le šli na zeleni izlet. Ob treh, ko se je končal pouk, smo se hitro odpravili. Še nekaj časa smo čakali na avtobuse, nato smo se odpeljali.

Do arboreta Volčji potok je bilo čisto, zato smo spet malo jedli in pili, potem pa veselo zapeli. Ko smo končno le prišli do parka, smo bili veseli. Tovariš nam je razkazoval veliko dreves, med njimi tudi kitajskega, ki ne daje nobene sence. Imenuje se ginko (gin kio). Ogledali smo si lahko le del parka, ker bi sicer zamudili pristanek letala DC-9. Sedli smo v avtobus in se odpeljali proti Brniku. Imeli smo srečo. Videli smo kar tri letala pristati in vzleteti. Razposajeni smo se zapodili še proti razstavljenim letalom. Čeprav je bilo prepovedano vzpenjanje na letalo, smo le malo pokukali v kabino. Ogledali smo si celo potniško letalo Inex Adria Avioport z znamke DC-6 B.

Veseli smo se odpeljali proti domu.

Niko Jakelj, 4. b
turistični podmladek
OŠ Tone Čufar Jesenice

OBISKOVALCEM LETNEGA KOPALIŠČA UKOVA

Obiskovalci letnega kopališča Ukova imajo v sezoni 1981 možnost naslednjih popustov v kopališču:

1. Ob nakupu celotnega bloka 100 vstopnic imajo 20 % popust; veljavnost kupljenih vstopnic je časovno neomejena.
2. Brezplačen obisk kopališča po 17. uri ob predložitvi veljavne legitimacije člana Športnega društva Jesenice (plačana članarina za leto 1981, slika v legitimaciji). Obratovni čas kopališča je do 18. ure.

Iz pisarne ŠD Jesenice

ŠPORT V CENTRU SREDNJIH ŠOL

Med najbolj aktivnimi v mladinski organizaciji v centru srednjih šol je bila komisija za šport, ki deluje v okviru šolskega športnega društva Kovinar. Kljub slabim pogojem (slaba telovadnica in neurejeno igrišče) so dijaki – športniki dosegali lepe rezultate na vseh tekmovalnih, ki so se jih udeležili. Čeprav se je društvo sestalo le štirikrat, so se kljub temu izkazali s pripravo in izvedbo vseh vrst tekmoval. Udeležili so se tudi seminarja šolskih športnih društev v Kranju.

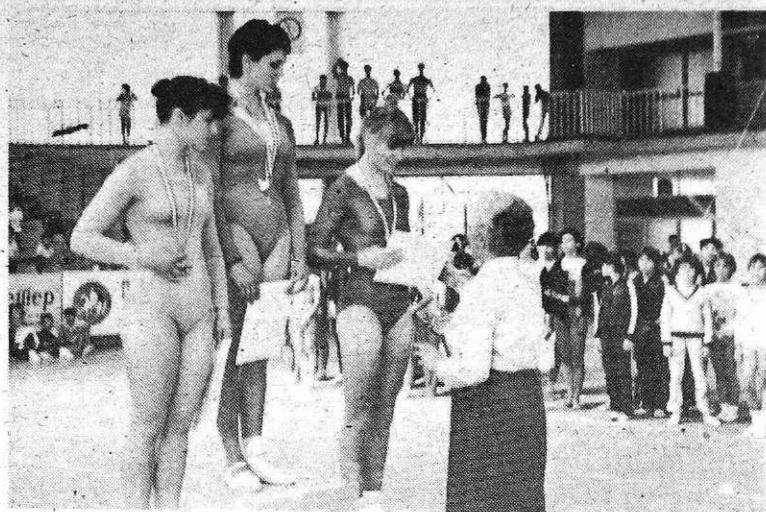
Kot vsako leto so tudi letos organizirali šolska medrazredna tekmovalna. V obojni ki sta bila najboljša dekleta 4.A in fantje 3.C razreda, v košarki prav tako dekleta 4.A in fantje 4.B. V malem nogometu je zmaga ekipa fantov iz ekonomske šole. Organizirali so tudi tekmovalna v atletiki, ki pa se jih je na žalost udeležilo le nekaj dijakov.

Sodelovali so tudi na naslednjih področnih prvenstvih:

- v obojni ki za fante in dekleta (fantje 1. in dekleta 2. mesto),
- v košarki za fante in dekleta (fantje 4. – 6. mesto in dekleta 3.),
- v malem nogometu (4. – 6. mesto).

Na republikanski prvenstvu v obojni ki so fantje med enajstimi slovenskimi ekipami osvojili drugo mesto.

Na šolskih tekmovalnih so sodili izključno dijaki centra, kar je prav gotovo spodbudno. Delo šolskega športnega društva sta vodila Martin Šolar in Aleš Jerala s pomočjo mentorjev prof. Kavčiča in prof. Boka, ki sta vselej priskočila na pomoč.

Karmen Gasar sprejema priznanje za osvojeno tretje mesto med članicami na 35. državnem prvenstvu v športni gimnastiki za leto 1981 v Prilepu (Foto L. Mesarič)

BRONASTA KOLAJNA ZA KARMEN GASAR

Na 35. državnem prvenstvu v športni gimnastiki v Prilepu, ki je bilo od 19. do 21. junija, so imele Jesenice skromno zastopstvo. Sodelovala je samo Karmen Gasar v razredu članice, Lea Mesarič, ki si je tudi pridobila pravico nastopa, pa je bila v preteklem tednu operirana zaradi natrganih vezi v gležnju. Po ostri izbiri na republiških in pokrajinskih prvenstvih se je uvrstila na državno prvenstvo samo 58 tekmovalcev v štirih razredih: mlajši mladinci, mladinci, člani in zvezni razred, v enakih kategorijah pa 76 deklet. Najštevilnejše zastopstvo je imela AP Vojvodina s 37 tekmovalkami in tekmovalci, iz SR Slovenije jih je bilo 34 in iz SR Hrvatske 24, brez zastopstva je bila samo AP Kosovo.

Jesenčanka Karmen Gasar je bila edina Slovenka med enajstimi članicami in je dosegla izreden uspeh z osvojitvijo tretjega mesta s 33,05 točkami. V tej kategoriji je zmaga Novosadčanka Grujićeva, druga pa je bila Kitanovski iz Skopja. Gasarjeva je tekmovala nekoliko slabše kot pred stinajstimi dnevi na republiškem prvenstvu na Jesenicah. Prišla je tekmo na gredi in pri premetu načaj izgubila ravnotežje ter padla z orodja. Ostali del vaje je izvedla lepo in prejela kljub padcu še kar solidno oceno 8,2 točke. Na parterju ni naredila nobene večje napake, zaradi premalo težavne akrobatike pa je prejela oceno 8,5 točk, kar je bila tudi njena najvišja ocena. Na preskoku je prejela za premet 8,05 točk, čeprav je vrednoten premet kot lahek skok z maksimalno vrednostjo 8,8 točk. Za precej težje preskoke so prejemale druge tekmovalke samo eno do dve desetinki višje ocene. Bradlja je Gasarjevi najboljši orodje, vendar vaje ni izpeljala brez napake. Pri doskoku se je pri saltu naprej prepozno odprla in rotacija jo je vrgla na roke. Napaka je bila kaznovana z 0,5 točke. Ob koncu je zaostala za Kitanovski samo za 0,2 točke, za prvo uvrščeno Grujićevo pa 1,25 točke. Vse ostale tekme so bile slabše in ji niso ogrožale tretjega mesta.

Izredno ostre borbe so bile v ostalih razredih. Pri mlajših mladinkah je v izenačeni borbi zmaga Liljana Zumbulović iz Novega Sada pred malo Barbaro Miklič iz Ljubljane. Od drugega do dvanajstega mesta se je uvrstilo vseh deset ljubljanskih in samo Zagrebčanka Vladka Puma se je vrnila med nje na deveto mesto. To je zgovoren dokaz, da imajo v Ljubljani solidno zaledje mladih telovadk.

Pri mladinkah se je pripetilo podobno kot lansko leto na državnem prvenstvu v Subotici. Takrat so si prvo mesto delile tri ljubljanske telovadke: Zvabova, Rogljeva in Valetičeva. V Prilepu je zmaga Anja Regent za pol točke pred Zvabovo in Rogljevo, ki sta si delili drugo in tretje mesto. Regentova je s svojimi enajstimi leti prav gotovo največja nada jugoslovanske športne gimnastike. V glavnem obvlada že zdaj celoten predpisani program za zvezni razred in tudi vse obvezne vaje za olimpiado 1984. Je tudi prva Jugoslovanka, ki je izvedla na tekmovalju dvojni salto v parterni vaji na republiškem prvenstvu na Jesenicah pred stinajstimi dnevi.

V zveznem razredu je bilo pričakovati, da bo mala Novosadčanka Dragana Došen

prvič posegla po naslovu državne prvakinje. Vendar ji to še ni uspelo zaradi obdobja pripravljenosti Alenke Zupančič iz Sp. Šiške, ki si je tudi vroče želela prvič osvojiti ta laskavi naslov. Došenovo je premagala kar za celo točko in dokazala, da tudi izkušnost veliko šteje na pomembnih tekmah. Na tretje mesto se je uvrstila Novomeščanka Nataša Kočevar z zaostankom ene točke za Došenovo. Te tri tekmovalke obvladajo tudi obvezne vaje v toliki meri, da v Jugoslaviji ne bi smeli več pomisljati, ali poslati telovadke na velika mednarodna tekmovalna. Prav gotovo bi morale vse tri odstopovati na svetovno prvenstvo, ki bo v jeseni v Moskvi, saj na teh tekmovaljih tekmujejo mnoge slabše tekmovalke, kot so naše.

Med najboljšimi telovadci zveznega razreda ni bilo to pot Mariborčana Baneta Tripkovića, ki se je moral odpovedati državnemu prvenstvu zaradi mature in s tem tudi verjetno drugemu naslovu državne prvaka. V njegovi odsotnosti je brez težav zmaga Ljubljanka Milan Kunič, ki je tako prvič osvojil naslov državne prvaka. Drugi je bil Jovičič iz Novega Sada, tretji pa Hadživanov iz Skopja. Med mlajšimi mladinci in mladinci imamo izredno obetaven naraščaj v Novem Sadu, v Ljubljani, Mariboru in Trbovljah. Zato lahko upravičeno upamo, da bomo imeli že čez tri ali štiri leta spet dobro in mlado državno reprezentanco, zato si ta mlada generacija zasluži vso skrb in široko družbeno podporo. Upravičeno tudi upamo, da si bodo član najvišjega zveznega telesa jugoslovanskega športa in olimpijskega komiteja končno sneli temna očala, zaradi katerih ne vidijo amaterskega in čistega športa, ampak v glavnem družbeno deformirane profesionalce, ter da bodo končno dovolili tudi športni gimnastiki, da spet poseže v svetovno športno arno, kamor ta doslej najuspešnejši jugoslovanski šport tudi spada.

REZULTATI

ML. MLADINKE (35): 1. Liljana Zumbulović (N. Sad) 72,75, 2. Barbara Miklič 72,25, 3. Saša Mehak (obe Ljub.) 71,60; MLADINKE (17): 1. Anja Regent 71,90, 2. – 3. Nati Rogelj in Marija Zvab (vse Ljub.) 71,40; CLANICE (11): 1. Tanja Grujić (N. Sad) 34,30, 2. Lenče Kitanovski (Skopje) 33,25, 3. Karmen Gasar (Jes.) 33,05; ZVEZNI RAZRED (11): 1. Alenka Zupančič (Ljub.) 73,10, 2. Dragana Došen (N. Sad) 72,15, 3. Nataša Kočevar (N. mesto) 71,10, 4. Tea Išč 68,00, 5. Ivica Lutar (obe Ljub.) 66,10; ML. MLADINCI (19): 1. Alojz Kolman (Ljub.) 106,85, 2. Ivica Jakovčević 106,70, 3. Zoltan Berfi (oba Sub.) 106,60; MLADINCI (17): Duro Nimčević 108,85, 2. Jo Gabor (oba Sub.) 108,40, 3. Roman Vodeb (Trbovlje) 107,75; ČLANI (12): 1. Dragan Ercegović (N. Sad) 52,25, 2. Dragan Čokanović (Sarajevo) 52,20, 3. Sandi Marinič (Ljub.) 50,90; ZVEZNI RAZRED (10): 1. Milan Kunič (Ljub.) 109,50, 2. Dario Jovičič (N. Sad) 107,90, 3. Vlado Hadživanov (Skopje) 105,05, 4. Dragan Budanović (Subotica) 103,85, 5. Edhem Vilić (Saraj.) 102,75.

LM

V MALEM NOGOMETU PRVAK ŽELEZARNE EKIPA TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

V malem nogometu je prvenstvo zaključeno. Rezultate predtekmovalni smo že objavili, rezultati srečanj v finalni skupini pa so bili:

- Vzdrževanje: Jeklovlek 1:1,
- Valjarna žice in profilov: Energetika 1:1,
- Jeklovlek: Energetika 1:2,
- Vzdrževanje: Valjarna žice in profilov 1:1,
- Jeklovlek: Valjarna žice in profilov 1:3,
- Vzdrževanje: Energetika 2:1.

LESTVICA

1. Valj. žice in profilov	3	1	2	0	4	5:3
2. Vzdrževanje	3	1	2	0	4	4:3

3. Energetika	3	1	1	1	3	4:4
4. Jeklovlek	3	0	1	2	1	3:6

V skupnem točkovanju je po sedmih pagonah vrstni red naslednji:

1. Vzdrževanje 167 točk, 2. SEO TKR NG 162, 3. Remontne delavnice 157, 4. Jeklar na 138, 5. Valjarna bluming stekel 124, 6. HV Bela 112, 7. HV Jesenice 110, 8. Strojne delavnice 105, 9. Energetika 105, 10. Žičarna 104, 11. Livarna 102, 12. Kadrovski 87, 13. Transport 82, 14. Plavž 69, 15. Željbar na 69, 16. KO-FI 68, 17. Elektrodel 57, 18. Valjarna žice in profilov 57, 19. Jeklovlek 47, 20. Vratni podboji 44, 21. Valjarna debele pločevine 40, 22. Profilarna 27, 23. Družbena prehrana 26 točk.

haj

REZULTATI SLAVKOVEGA MEMORIALA

Člani Planinskega društva Gozd Martuljek smo v nedeljo, 14. junija, na plazu pod severno steno Špika izvedli tretje smučarsko tekmovalno za Slavkov memorial.

Tekmovalje v veleslalomu smo poimenovali po preminulem aktivnem članu Slavku, ki so ga mladi zaradi športnih odlik in tovariškega odnosa imeli za vzornika.

Letošnje število udeležencev je bilo zaradi številnih psov, delovnih akcij in toplega dne manjše kot prejšnja leta, kljub temu pa so številni gledalci uživali in spodbujali nastopajoče.

Na strmi zaprti progi skoraj ni bilo odstopov. Med ekipami je tudi letos zmaga ekipa PD Gozd Martuljek (čas 3:05,0) in si s tretjo zaporedno zmago priborila prehodni pokal v trajno last. Druga je bila ekipa PD Mojstrana (3:10,3), tretja je bila ekipa PD Javornik – Koroška Bela (3:14,5) in četrta ekipa PD Jesenice.

REZULTATI PRVOVRŠČENIH

PIONIRJI (skrajšana proga): 1. Sandi Potočnik, Jesenice, 0:24,3, 2. Andrej Kunstelj, Jesenice, 0:36,7; pionirke: 1. Maja Kunstelj, Jesenice, 1:20,8; mladinci: 1. Slavko Mertelj, Gozd Martuljek, 0:44,3, 2. Matjaž Presterl, Javornik – Koroška Bela, 0:44,7, 3. Anton Radič, Gozd Martuljek, 0:48,0; mladinke: 1. Maja Krznarič, Mojstrana, 0:59,3, 2. Barbara Malenšek, Javornik – Koroška Bela, 1:08,2; članice: 1. Alenka Lazar, Gozd Martuljek, 0:48,9, 2. Marjana Svetina, Javornik – Koroška Bela, 0:52,5, 3. Mojca Noč, Javornik – Koroška Bela, 0:54,8; člani do 35. leta: 1. Franc Rabič, Mojstrana, 0:41,3, 2. Tone Urbas, Mojstrana, 0:44,3, 3. Jože Martinkaj, Mojstrana, 0:45,4; člani nad 35 let: 1. Janez Kunstelj, Jesenice, 0:46,4, 2. Marko Pogacnik, Javornik – Koroška Bela, 0:46,5, 3. Franc Legat, Javornik – Koroška Bela, 0:51,3.

M. Robič